

NOVI TADNIK

GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO, MOZIRJE, SLOVENSKE KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ŽALEC

Z UREDNIKOVE MIZE

Vrstijo se občinski prazniki, borci proslavljajo, na vseh koncih je živahno. V tej številki smo vam pripravili mnogo zanimivega branja. Posebne pozornosti je vredna reportaža, ki jo je v sodelovanju s celjskimi inšpektorji pripravil novinar Tone Vrabl, Janez Vedenik pa je poskrbel, da smo kar najbolj seznanjeni z dosežki ob prazniku občine Žalec. Medtem ko Mitja Umnik spremlja gospodarstvo, stabilizacijo in kmetijstvo, Mateja Podjed skrbi za to, da ji ne bi kaj ušlo iz življenja in dela brigadirjev, mladine. Igre bratstva in enotnosti sta »pokrila« Mateja Podjed in Franček Pungerčič, ki v tem času tudi ureja Radio, Marjela Agrež pa se je te dni preselila kar v Laško. Kaj bi tudi tokrat brez Toneta Tavčarja, Jožeta Kuzme, Karla Juga, Milene Marguč in drugih zvestih sodelavcev. Temu mnenju se je pridružil tudi tehnični urednik Franjo Bogadi, ki že pripravlja kovček za dopust, njegovo odgovorno delo pa bo tačas prevzela novinarka Milena Poklič.

DRAGO MEDVED

230 MILIJONOV ZA ODPLAKE - V MESU JE NEKAJ GNILEGA

DAN BORCA - S KRVJO PREPOJENO IZROČILO

4. julija je CK KPJ v Beogradu pozval narode Jugoslavije na oborožen boj proti okupatorju.

Skopo dejstvo, za katerim pa stoji veličasten spomenik v podobi oblikovanja naše sodobne zgodovine. Komunistična partija Jugoslavije je zlasti po prevzemu vodstva Josipa Broza Tita jasno in odločno dala vedeti, kaj se dogaja v Evropi in kaj kanita storiti človeštvu črni fašizem in rjavi nacizem. Ko je okupator, sestavljen z več imeni različnih sodelavcev, pa vendar pod eno zastavo mrtvaške glave za Jugoslavijo, prestopil meje naše domovine, je Komunistična partija Jugoslavije v zaslužnji Evropi pozvala na boj.

Borci.

Kako sveta beseda!

V sončnem dnevu preštetih, strnjenih v kolono, zdaj razvevani v strelski črti, razpršeni v jurišu, stisnjeni v zimski mraz in gluho noč, zdaj tiho počivajoči pod borovci, v grobu gozda in njegove sence, na neskončni poti skozi vasi in naselja, po samotnih planinah in grapah, v večni ogenj življenja postavljeni na Sutjeski, Neretvi, Kozari, Igmanu, Kadinjači, Dražgošah, na Graški gori, v Jelenovem zlebu, na sremski fronti. Tisti v koloni in med mrtvaškim svinčenim petjem orožja, kot tisti na tihih poteh kurirstva, aktivističnega vztrajanja med široko ljudsko fronto, v tesnobi ilegale, v taboriščih smrti, med vrstami okupatorja s telesom, pa s srcem pri domoljubih in z dejanji za partizansko vojsko, vsi, ki so kakorkoli osvobajali našo deželo pred osvajalci, ki jih nikoli nihče ni klical.

Borci včeraj, borci danes, borci jutri, borci za vse čase.

Ko smo letos v pomladnem in sončnem mesecu maju zagrnili s cvetjem zadnje počivališče našega Tita, so borci - in mi, mlajša povojna generacija smo to z največjim zavzetjem tudi poslušali - vsi po vrsti v sebi, pa

tudi na glas vzklikali: ko smo prisegli ciljem narodnoosvobodilne vojske pod vrhovnim poveljstvom maršala Tita, smo prisegli za vse čase, da se bomo borili za svobodo, za človeško dostojanstvo, za socializem človeških odnosov in resnične demokracije. To je svoboda.

Samoupravna Jugoslavija vidi uveljavljanje osnovnih svoboščin ravno skozi izvajanje samoupravnega ponašanja, skozi marksistično dialektiko. Zato tudi borci, združeni v svojo organizacijo, niso do danes zapustili tistih okopov, ki služijo za nadaljnjo bitko. Danes je pač ne bijemo s puško v roki, čeprav moramo to puško imeti vedno pri sebi. Borci ostajajo borci za vse nadaljnje pravice, ki si jih še nismo izvojevali: še vedno je treba utirati pot samoupravnim odnosom, delegatskemu sistemu, tu so stabilizacijska prizadevanja, tu je nadaljnje razvijanje tradicij NOB ter bratstva in enotnosti. Mnogo stvari še ni rešenih z vidika socialnega položaja mnogih borcev. In tako dalje.

Tako torej borci niso tisti ljudje, ki so se včeraj borili, danes pa imajo organizacijo zato, da v njej obujajo spomine in podeljujejo odlikovanja. Borci so ljudje, ki so se vedno pripravljali boriti in so to že tudi dokazali. S svojimi dejanji so sledili med narodnoosvobodilnim bojem vrhovnemu poveljniku Titu, danes mu sledijo v izvajanju njegovih zamisli: kaj početi v svobodi, da bo svoboda takšna, da bo v njej človek resnično svoboden!

Borci in Jugoslavija, borci in mladina, borci in samoupravni socializem, borci in človek.

Borčevski praznik - priložnost za spoznavanje veličine izročila, s krvjo prepojenega, nenadomestljivega.

Praznik ponosa velike družine narodov in narodnosti Jugoslavije.

DRAGO MEDVED

OBČINA ŽALEC: NAPREDEK POVSOD

Občani občine Žalec praznujejo svoj praznik v spomin na 7. julij 1941, ko je bila v spodnji Savinjski dolini množična propagandna akcija proti sovražnikom. Z odstranjevanjem nemških oznak in z letaki, so Savinjsčani okupatorju jasno povedali, da bodo pod vodstvom KPJ bili odločni boj.

V žalski občini so lahko ponosni na rezultate, dosežene v tem srednjeročnem obdobju in tudi v zadnjem letu. Realni družbeni proizvod se

je letno povečeval za 10,2 odstotka, zadnji dve leti pa po več kot osem odstotkov. Če upoštevamo, da se je število prebivalcev povečevalo po stopnji 2,8, potem lahko vidimo, da se je povečevala tudi produktivnost dela na delavca. Dejstvo je, da so bila vlaganja v gospodarstvo precej manjša kot so načrtovali, to pa pomeni, da so lahko dobri gospodarski rezultati v občini Žalec dosegli na račun izkoriščanja notranjih rezerv. V tem je tudi bistvo

sedanjih ustaljenih prizadevanj.

Tudi uporabi prostora v občini namenja izjemno pozornost. Še zlasti velja to za čas po sprejetju prostorskega in urbanističnega programa.

Veliko pozornost namenja v občini razvoju obrobni in višinskih predelov. Letno zgrade približno trideset kilometrov cest in znana je akcija cestne povezave višinskih kmetij z dolino. Tako bodo povezali 170 kmetij. To je prav gotovo edina takšna akcija v naši republiki. Letno so v tem srednjeročnem obdobju zgradili po 150 družbenih stanovanj, 90 odstotkov gospodinjstev ima priključek vodovodov in akcija izgradnje le teh intenzivno nadaljujejo. Vse večjo pozornost namenja vprašanju kanalizacije in čistilnih naprav. O tem pišemo danes v posebnem članku.

Ze od nekdanj pa vso pozornost namenja razvoju družbenih dejavnosti. Rezultati niso izostali. Vidijo se v kakovosti vzgojnih procesov, večjem številu otrok v varstvu, zdravstvenih storitvah, množičnosti v športu... Izvedba četrtega referenduma bo vse to še pospešila.

Nosilci razvoja so prav gotovo tudi krajevne skupnosti. V vaseh in zaselkih delujejo številni rezijski odbori za izgradnjo posameznih objektov in krajevne skupnosti imajo prav gotovo bolj čvrsto materialno osnovo za reševanje posameznih komunalnih in drugih problemov.

Razvoj je hiter in pogojuje boljše življenje občanov in delovnih ljudi občine Žalec, ki jim ob prazniku občine čestitamo v imenu vseh bralcev tudi mi v uredništvu Novega tednika in Radia Celje.

Foto: MATEJA PODJED

JANEZ VEDENIK

STABILIZACIJA 1980

ODLOČNI UKREPI

Naloge KO za gospodarjenje

V celjskih sindikatih oziroma v njihovem Koordinacijskem odboru za učinkovitejšo gospodarjenje so sprejeli program dodatnih aktivnosti ob oceni gospodarjenja v prvem polletju letošnjega leta. Poudarili so, da sedanje družbenoekonomske razmere terjajo odločno ukrepanje, zato postaja sindikalna aktivnost ob obravnavi ocen gospodarjenja, toliko pomembnejša in predstavlja eno temeljnih stabilizacijskih aktivnosti. V središču pozornosti bodo še zlasti naslednja področja in naloge: preverjanje programov stabilizacije gospodarjenja in njihovo dopolnjevanje na samoupravnih organih; obravnavanje ocene gospodarjenja za prvo polletje, ki jo pripravijo strokovne službe in poslovodni organi, vendar mora razprava o tem seči v vsako samoupravno sredino; ocenjevanje izdelav planskih dokumentov za obdobje 1981-1985 z dopolnitvijo izhodišč, »prejetih v ob-

čini Celje; ocena uveljavljanja svobodne menjave dela in delegatskih odnosov. Poleg omenjenih nalog bodo koordinacijski odbori za učinkovitejšo gospodarjenje morali posebej pretrpeti naslednja vprašanja:

- rast osebnih dohodkov v odnosu do resolucijskih določil,
- uresničevanje planskih nalog z odstopanji,
- ocena za uveljavljanje delitve po delu in rezultatih dela,
- razprava o osnutku družbenega dogovora o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo in
- sprejem programov aktivnosti za naslednje obdobje.

Obravnava ocen gospodarjenja s predloženimi dopolnilnimi stabilizacijskimi ukrepi mora biti opravljena do najkasneje 25. julija.

UM

MINUTA MOLKA V SPOMIN

Mladi udeleženci 25. jubilejnih iger bratstva in enotnosti, ki so bili v gosteh v Celju od 26. do 29. junija, so si v dneh svojega bivanja v našem mestu ogledali nekatere kulturne in zgodovinske znamenitosti Celja.

V petek jutraj pa je delegacija, ki so jo sestavljali mladi iz vseh republik in pokrajin, položila venec pred grobnico herojev pri spomeniku na Slandrovem trgu v Celju. Z enominutnim molkom so počastili spomin na padle in umrle.

DAN BORCA NA BRUNKU

Brunk je prijetna vasi-
ca in njeni vaščani so
nadvse ponosni na svojo
zgodovino iz časa nara-
doosvobodilne vojne.
Kot mnogo naših krajev
in vasi je tudi Brunk oku-
sil okupatorjeva grozo-
dejstva in sramotna de-
janja domačih izdajalcev.

Tragedije, ki se je zgo-
dila 20. decembra leta
1944 pri Skoporcevih, se
domačini še živo spomi-
njajo, saj so padle mnoge
žrtve, vas pa je bila požga-
na. Krvavi davek, ki ga je
ta vas plačala za zave-
dnost in ljubezen do do-
movine, je bil ogrožen.
Na Skoporcevi domačiji
je vklesana spominska ta-
bla, z imeni: Franc Sko-
porc, Marija Skoporc,
Franc Skoporc ml., Fride-
rik Plazar, Ana Strnad.

Krajevna organizacija
ZZB NOV Radeče orga-
nizira vsako leto v spo-
min na tragične dogodke
proslavo. Letošnja osred-
nja proslava ob dnevu
borca na Brunku bo v pe-
tek, 4. julija s pričetkom
ob 10.30 uri. Slavnostni
govornik bo izvršni sek-
retar CK ZKS Emil
Rojc. Na proslavi bodo
sodelovali: pihalni orke-
ster TPR, moški pevski
zbor Papirnice Radeče
ter skupina recitatorjev,
seveda pa niso pozabili
na tradicionalni partizan-
ski golaž. Osrednja pro-
slava ob dnevu borca na
Brunku sovpada tudi v
praznovanje letošnjega
praznika občine Laško.

JOŽE SUMRAK

LAŠKO

JESENI NE BO VEČ TESNO

V petek so odprli prizidek k osnovni šoli

Dolgo in težko pričakova-
ni dan za laške šolarje je
končno prišel. Njihova veli-
ka želja po novih šolskih
prostorih je bila spričo
utesnjenosti in dela v treh
izmenah še kako upraviče-
na. Prav tako za učitelje, saj
v dosedanjih pogojih uče-
nem niso mogli dati vsega
tistega, kar so želeli.

Danes prizidek k osnovni
šoli že stoji in to prav takšen
v kakršnega bodo učenci je-
seni prvič stopili. Veliki na-
pori, ki so jih občani Laške-
ga vložili za skupen interes,
so obrodili bogat sadež. V
petek dopoldne je bila sveča-
na otvoritev prizidka, na ka-
tero so povabili predstavi-
telje republiške izobraževalne
skupnosti, Zavoda za šolstvo

socialistične republike Slo-
venije, predstavnike skup-
ščine občine Laško, družbe-
nopolitičnih organizacij, ob
otvoritvi pa so se v velikem
številu zbrali tudi starši,
učenci in ostali občani. Pred-
sednik sveta staršev je pre-
rezal trak in povabil navzoče
v notranjost, kjer se je odvijal
pester kulturni program, ki
so ga ob skrbnem vodenju
učiteljev izvedli učenci te šole.
Spregovoril je tudi pred-
sednik izvršilnega odbora
Republiške izobraževalne
skupnosti Jože Deberšek in
opozoril na cilje usmerjene-
ga izobraževanja, ko mora
biti osnovna šola Primoža
Trubarja Laško je na svoji
seji sprejel sklep o podelitvi
priznanj tistim članom grad-

benega odbora, ki so nosili
posebne naloge in odgovor-
nosti. Prostorni hodniki,
prostori za knjižnico, velika
jedilnica, povezava s telova-
dnico, večnamenski prostor,
prostori za delo krožkov in
učilnica za gospodinjstvo
pouk omogočajo šoli prehod
na enoznamenski pouk in so
poglavitne sestavine šole za
kvalitetno vzgojnoizobraže-
valno delo.

Ravnateljica osnovne šole
Primoža Trubarja v Laškem
Jožica Ratej je v svojem go-
voru poudarila zasluge vseh
občanov in se jim v imenu
skupnosti učencev, delavcev
in vodstva šole zahvalila za
sleheri prispevek k tej dra-
goceni prodobitvi.

MARJELA AGREŽ

KS ZIDANI MOST

PRIŠLI TUDI POBRATIMI

Na slavnostni seji podelili priznanja »2. julij«

Osrednja svečanost ob 2.
juliju, prazniku občine La-
ško, je bila v Zidanem mo-
stu.

V dvorani kulturnega do-
ma »Svoboda«, ki so jo za ta
pomembni dogodek oplešali
krajani z nešteti urami
prostovoljnega dela, je bila v
nedeljo dopoldan slavnostna
seja vseh zborov občinske
skupščine, vodstev družbe-

nopolitičnih organizacij in
samoupravnih interesnih
skupnosti občine Laško. Se-
jo je vodila neumorna druž-
benopolitična delavka v kra-
jevni skupnosti Zidani most
Zlata Strel in v imenu kraja-
nov pozdravila navzoče, med
njimi delegacije iz pobrate-
nih občin Trstenika, Mionice
in Vrbovca, sekretarja
medobčinskega sveta ZKS
Janeza Zahrastnika, izvrš-
nega sekretarja centralnega
komiteja ZKS Emila Rojca,
predstavnike skupščine in
družbenopolitičnih organi-
zacij iz sosednjih občin, pr-
voborce, predstavnike JLA,
delovnih organizacij in kra-
jevskih skupnosti občine La-
ško itd. Slavnostni govornik
na seji je bil predsednik
skupščine občine Laško Jo-
že Rajh, ki je med drugim
poudaril prizadevanja v ob-
čini za napredek na gospo-
darskem, idejnopolitičnem
in kulturnem področju.

Na svečani seji občinske
skupščine Laško so podelili

tudi občinska priznanja »2.
julij«. V skupini organizacij,
društev in drugih skupnosti
so priznanja prejeli: Kulturno
prosvetno društvo Lažiše,
pohodna enota občinske
konference - ZSMS Laško,
Lesnina - TOZD lesna indu-
strija Sopot Radeče, moški
pevski zbor DPD Svoboda
»Anton Aškerc« Rimske To-
plice ter krajevna organizaci-
ja Zveze borcev NOV Zidani
most. V skupini posameznikov
pa so prejeli priznanja: Vilibald
Škerbinek iz Laškega,
Matevž Kolar iz Laškega,
Franc Leskošek-Luka iz
Ljubljane, Marko Manfreda
iz Laškega ter Ignac Simon-
čič iz Vrbovca. Priznanja je
izročil predsednik skupščine
občine Laško Jože Rajh. Na
slavnostni seji so podelili tu-
di priznanja Zveze sindika-
tov Slovenije »srebrni znak«,
ki jih vsako leto podeli ob-
činski sindikalni svet ter 13
priznanj občinske razisko-
valne skupnosti »raziskova-
lec-inovator«.

M. AGREŽ

NOVI TEDNIK NA PRODAJ TUDI V OBMORSKIH KRAJIH

Morje, sonce, vi in Novi tednik!

Novi tednik vam bo od 1. julija krajšal čas in vam
prinašal zanimive in aktualne dogodke iz domačih krajev
k morju. Našli ga boste v Piranu, Portorožu, Fiesi, Poreču,
Rovinju, Rabcu, Umagu, Medulinu, Malem in Velikem
Lošinju, Baški, Novalji, Biogradu na moru in v Vodicah.

Tako bomo z vami na morju do konca avgusta, ko se
bomo spet srečevali v domačih krajih. Ker bo v vsakega
od naštetih krajev prispelo omejeno število Novega te-
dnika, vam predlagamo, da nas čimprej poiščete. Veseli pa
bomo tudi kakšne razglednice, s katero nam boste sporo-
čili, kako ste zadovoljni z našo odločitvijo in vašim oddi-
hom na morju.

JANKO
VAGNER

V nedeljo 29. junija je praz-
noval v krogu svojih sorodni-
kov in športnih prijateljev 85-
letnico rojstva starosta celj-
skih športnikov in športnih
delavcev - Janko Vagner.
Rodil se je 1. 1895 pri Barbari
v neposredni bližini Maribo-
ra. V Mariboru v dijaškem
klubu Konkordija je že l. 1908
prišel z nogometnim udele-
stvom. Nastopal je vse
do l. 1912. Nato se je do l. 1915
priključil Mariboru. Leta
1915 se je preselil v Celje,
vendar je že to leto bil mobiliz-
iran v I. svetovno vojno, kjer
je bil od l. 1915-1918 na Soški
fronti in Doberdolu. Leta
1918 ga že srečamo med koro-

skim borci s celjskim peš-
kolkom pri osvobajanju Ma-
ribora in nato na slovenskem
Koroškem. Spomladi 1919 se
je vrnil v Celje, kjer ga sreča-
mo med aktivnimi nogome-
tasi pri I. SSK Celje. Temu
klubu (po osvoboditvi Kladi-
varju) je ostal zvest še danes.

V obdobju med obema voj-
nama je za Celje odigral nad
300 tekem. Bil je odločen
igralce na levem krilu v nap-
adu, izredno hiter in napada-
len. Že podatek, da je l. 1921
tekel na 100 m 11.1 na impro-
viziranem tekašišču iz ogro-
kov nam mnogo pove. Skrat-
ka v tistem obdobju je bil naj-
hitrejši Celjan! Nekaj let je
nastopal v atletiki, kjer je bil
tudi trener prve skupine celj-
skih povojnih atletov. V l.
1925-26 se je oprijel trener-
skega dela z žensko hazeno
pri I. SSK Celje. Sekcija je
stela 15 igralc. Bil je tudi od-
lični strelca, saj si je priporil
v stari Jugoslaviji naziv
»mojstra strelca«. Vse življe-
nje pa je sicer ostal zvest no-
gometu.

Bil je prvi predsednik novo
ustanovljenega športnega
društva Celje, pa prvi predse-
dnik kegljskega kluba Celje,
bil je predsednik SD Celje,
odgovorne funkcije je imel v
Okrožnem fizikalnem od-
boru, Okrajni športni zvezi,
Okrajni in Občinski zvezi za
telesno kulturo, predvsem pa

OBRAZI

vodilni vlogi pri CNP in Zbo-
ru nogometnih sodnikov.
Vzorno je sodeloval tudi v re-
publiških in zvezni nogomet-
nih organizacijah. Za svoje po-
membno družbenopolitično
in športno delovanje je prejel
vrsto odličij - od dveh držav-
nih odlikovanj (red dela z zla-
tim vencem in red zaslug za
narod s srebrno zvezdo) do
Bloudkove plakete, zlato zna-
čko ZTKJ, zlato plaketo
NZJ, ZTKO NSJ, je zaslužni
član zbora NSJ, častni pred-
sednik Zbora nogometnih so-
dnikov celjske regije, častni
član NK Borut iz Gotovelj,
zaslužni nogometni delavec
SFRJ, nosilec plakete KS
Center itd.

Ob jubileju je med drugim
dejal: »V športu sem vselej
iskal zdravje in razvedrilo.
Odločil sem se za nogomet iz
narodnostnih razlogov, saj
smo v takratnem predvoj-
nem Celju bili bitko z nem-
škutarskim klubom Atletik.
Vselej smo igrali z ognjem za
barve Celja, povsem amate-
rsko. Danes ima mladi rod v
novih pogojih veliko boljše
in večje možnosti svojega
udeleževanja in nastopanja,
v njih pa je preveliko borbene-
sti in ognja za barve našega
mesta!«

K. JUG

SPOMINSKO OBELEŽJE V ZELENEM OKOLJU

V okviru praznovanj občinskega praznika 2. julij v občini
Laško so v nedeljo dopoldne po slavnostni seji občinske
skupščine v Zidanem mostu odkrili spomenik padlim bor-
cem in žrtvam fašističnega nasilja. Zbrane je v parku pred
železniško postajo najprej pozdravil predsednik skupščine
krajevne skupnosti Zidani most Maksimilijan Knavs, spo-
menik pa je nato odkril prvi komandant kozjanskega odreda
Marjan Jerin iz Celja. Spregovoril je tudi predsednik kra-
jevne organizacije Zveze borcev NOV Ignac Škofic, pred-
stavniki delegacij pobratenih občin Trstenika, Mionice in
Vrbovca pa so položili vence k spomeniku.

Pod pokroviteljstvom železniške sekcije Zidani most so to
spominsko obeležje ob pomoči krajevne organizacije ZB in
delovnih organizacij Zidanega mosta postavili preživeli
borci sami.

M. A.

KOMENTAR

ZAPEČKARSKE ORGANIZACIJE ZK

Začnimo z mislijo, da izjeme potrjujejo pravilo. To
pomeni, da pojava ne gre posploševati, vendar pa
vseeno vzbuja določeno zaskrbljenost, ugotovitev, da
so nekatere osnovne organizacije ZK nekakšne osu-
šele veje na celokupnem drevesu organiziranosti ZK.

Gre za terenske organizacije, ki združujejo člane ZK
iz določenih struktur, po večini upokoencev, zasebni-
kov in pa tistih članov, ki v svojih delovnih sredinah
ne promorejo osnovne organizacije, se pravi raznih
služb, ki nimajo značaja temeljne organizacije združe-
nega dela. Vrh tega so te organizacije, zlasti kar zadeva
podeželjske in tudi nekatere mestne, tudi malošte-
vilne.

Struktura članstva v takšnih osnovnih organizacijah
ZK ima seveda tudi politično akcijske, ponekod pa
tudi idejne deformacije. Starejši člani so dostikrat
obremenjeni s hipoteko preživelih metod in idejnih
izhodišč, na primer iz administrativnega obdobja. V
takih organizacijah so pogostejši pojavi sektaštva,
manj ugodne klime za razvoj samoupravne miselnosti
in podobnega. Odsotnost živega stika s proizvodno
sfero dostikrat vodi k odločitvam mimo najširšega
interesa delovnih množic, k posplošenim in načelnim
razpravam in podobnemu.

V nekaterih primerih bi celo lahko rekli, da naravna-
nost, oziroma nenaravnost takih razredno oslavlje-
nih celic povečuje razkorak med proizvodno in nepro-
izvodno sfero, povečuje razpoke med blagovno proiz-
vodno in potrošnjo. To se očitno odraža v razkoraku
zahtev in dejanskih možnosti, kar tudi v tem času
načrtovanja novega srednjeročnega programa razvoja
krajevnih skupnosti ni ravno redek pojav.

Kaj storiti?

Komunistom bi morala biti primarna njihova poli-
tična aktivnost in z družbenimi funkcijami prevzeta
odgovornost. Sedanja oblika organiziranosti pa člane
ZK, ki so povezani v osnovnih organizacijah v delov-
nih organizacijah, neposredno ne povezuje z organiza-
cijami ZK na terenu, ne postavlja njihovih družbenih
zadolžitvev pod vpliv in kontrolo terenskih organizacij.
Organizacijska oblika povezovanja vseh komunistov v
neki krajevni skupnosti, oziroma uličnem območju, je
zelo rahla, bolj odvisna od zavesti, posameznika kot od
utrujenosti organizacijske metode dela ZK. So primeri,
ko član ZK, nosilec pomembne družbene funkcije na
terenu nikoli ali redkokdaj pride na sestanek terenske
osnovne organizacije, ker je pač vabljn in mu izo-
stanka ne štejejo za neupravičeno.

V nekaterih primerih, kjer so kadrovske težave do-
volj velike, opravljajo celo sekretarske dolžnosti člani
ZK iz združenega dela in sicer z začasno premetitvijo
v terenske organizacije. Bilo bi zelo koristno, če bi bila
takšna praksa tudi za druge člane ZK, ki imajo na
terenu vodilne funkcije, povezani pa so v OO po delov-
nih organizacijah. To bi vnašalo v terenske organiza-
cije ZK večjo širino, večjo življenjsko pristnost pove-
zovanja med proizvodnjo in potrošnjo, v določenem
smislu bi to pomlajevalo terenske organizacije. Tako
pa se dogaja, da na terenu spričo aktivnosti v družbe-
nem življenju sprejmejo prenekaterega mladega člo-
veka v ZK, ki pa se s prehodom v OO v podjetju,
terenu zelo rad odtuji.

Najpogostejši pa je primer, da se najbolj aktivnim
članom ZK množijo dolžnosti tako v kolektivu, kot na
terenu, kar gotovo ni v prid enega ali drugega, pogosto
kar v škodo obeh strani.

JURE KRAŠOVEC

DR. BOGOMIL HRAŠOVEC DOKTOR EKOLOGIJE

Na Univerzi E. Kardelja v
Ljubljani je na Medicinski
fakulteti dne 24. junija 1980
promoviral za doktorja me-
dicinske ekologije mag. dr.
Bogomil Hrašovec iz Zdrav-
stvenega centra Celje, TOZD
Center medicina dela.

Njegova doktorska diser-
tacija je obravnavala: »Vpliv
titanovega dioksida na diha-
la v živalskem poskusu.«

S svojim delom na to te-
matiko se avtor vključuje v
obravnavo problematike
onesnaženja ozračja in nje-
govih vplivov tudi na zdrav-
stveno stanje prebivalstva.

Tako smo v Celju dobili
prvega doktorja medicinske
ekologije.

Cestitamo!

Na 23. strani objavljamo
njegov prispevek o pasiv-
nem kajenju.

OBMOČJE: V ZK JE 14.749 ČLANOV

V letu 1978 je bilo v vrste Zveze komunistov na celjskem območju sprejetih 1079 članov, leta 1979 pa 761. Podatek pove, da so lani v domala vseh občinah območja slabše kadrovali in da obnovi članstva niso posvečali vse pozornosti. Več kot polovica osnovnih organizacij lani ni sprejela v ZK niti enega člana.

Letos so se zato v občinah celjskega območja dogovorili, da skrbneje obnavljajo članstvo. Ta aktivnost se že kaže, še zlasti v krajevnih skupnostih. Tako so v petih mesecih letošnjega leta v občini Celje že sprejeli v ZK 299 članov. v Laškem 16, Mozirju 12, Slovenskih Konjicah 20, Sentjurju 31, Smarju 54, Velenju 81 in Zalcu 99 novih članov. Na območju je bilo tako letos že sprejetih 542 članov, kar je že nad dve tretjini celotne lanske obnove.

Ob tem velja opozoriti še na to, da je zelo malo novih članov v zadnjih letih s področja kmetijstva, zato ni naključje, če so prav s tem v zvezi občinske konference ZK na celjskem območju dobile posebne naloge.

S. B.

TEDEN DOMAČEGA FILMA 80

NOVOSTI V PROGRAMU

Od nacionalnih kinematografij letos Vojvodina

V okvirni program 8. tedna domačega filma je že sestavljen, o čemer je na svoji 2. redni seji razpravljala organizacijski odbor, ki mu tudi letos predseduje Branko Stamejčič odgovorni urednik Radia Celje.

Filmski del programa ima pet delov: premierni spored najnovejše jugoslovanske filmske proizvodnje, predstavitev ene od nacionalnih kinematografij - letos je na vrsti SAP Vojvodina, tretji del sporeda predstavljajo filmi neuvrščeni in manj razvitih dežel, četrti del bodo filmi, ki govorijo o liku Josipa Broza Tita, peti del sporeda pa bo predstavil nekaj mladinskih filmov. Tako je tudi letos osnovno izhodišče pri oblikovanju programa v tem, da bi kar v največji meri predstavili gledalcem domačo filmsko proizvodnjo, tako poklicno kot ljubiteljsko.

V premiernem sporedu bo TDF predstavil sedem najnovejših jugoslovanskih filmov, ki jih bo »prinesla« letošnja puljska arena. Novost letošnjega programa je v tem, da bosta v kinu Union dve svečani premieri in ne samo ena, kot je bilo v navadi doslej. Prva bo ob 17.30 uri, druga pa ob 19.30 uri. Po projekciji prve premiere s predstavitvijo ustvarjal-

cev filma bo z njimi pogovor v sosednji veliki dvorani doma JLA, po drugi predstavi pa bo le predstavitev gostov.

Letos bomo videli sedem filmov o Titu, navezali bomo tudi stike z Zastavo filmom, kar smo se dogovorili že lansko leto ob obisku generalmajorja Svetozarja Ora v press centru TDF. Kot je že bilo zapisano, je med nacionalnimi kinematografijami letos na vrsti Vojvodina. Potem so tu še filmi neuvrščeni in mladinski filmi. Zanimiv bo spored kratkih filmov. V sedmih zaporednih večerih bi pripravili sedem zaokroženih sporedov slovenskih kratkih risank, igranih in dokumentarnih filmov, amaterskih, poklicnih, študijskih, učnih, ki so nastali med dvema TDF. Sodelovali bodo ZKO Slovenije, SKUC, AGRFTV, Delavska univerza Univerzum, Unikal studio, Viba film, Kinoklub Zarja Izola in drugi. V ta okvir sodi tudi dvodnevni Mali TDF, srečanje najmlajših filmskih ustvarjalcev Slovenije v okviru ZKOS. Predstave kratkih filmov bodo v kinotečni dvorani, spremljali pa jih bodo pogovori z ustvarjalci.

Tudi letošnji bodo tri premiere izven Celja.

Predvideni sta dve razstavi in sicer ena o Titu in filmu, druga pa bo govorila o likovnih vtisih celjskih srednješolcev ob gledanju filma.

Štiri posvetovanja bodo letos zaposlovala jugoslovanske filmske delavce. Tri okvirne teme so že znane in sicer posvetovanje filmsko vzgojnih delavcev Slovenije, kakšno je medrepubliško sodelovanje pri filmu in ZKOS ter ljubiteljski film. Za četrto temo bomo prosili Društvo slovenskih filmskih delavcev.

Razgovori bodo letos nekoliko drugače organizirani: z občinstvom po premieri v dvorani doma JLA, pripravljene pa bodo še trije posebni razgovori in sicer en za osnovno šolo, en za združene srednje šole in en v delovni organizaciji. Zagotovljena bo možnost ogleda filma, o katerem naj bi tekla beseda.

Letošnje leto bo težavno s finančnega vidika zaradi stabilizacijskih prizadevanj. Pa vendar: največja slovenska filmska manifestacija in ena večjih kulturno političnih sploh, je skozi letošnji program dobro premišljena, vsebinsko utemeljena in bi zato ne smelo biti mnogo problemov z vidika finančne in materialne plati.

DRAGO MEDVED

POGLEJMO NAOBKROG

SREDA, 25. 6.

Jimmy Carter je odpotoval iz Jugoslavije. »Jugoslavijo zapuščam z močnim vtisom o hrabri in zvesti državi. Globoko sta me ganila dostojanstvo in pogum jugoslovanskih narodov med narodnim žalovanjem za predsednikom Titom. Name je napravila močan vtis tudi odločenost jugoslovanskih voditeljev ob izživih sedanosti in načrtih za prihodnost... je dejal ameriški predsednik ob odhodu. Zavržen osnutek o stanovanjskem gospodarstvu: zbori republiške skupščine so zavržili osnutek, ker so delegati menili, da ni dorečen. Franjo Herljevič, zvezni sekretar za notranje zadeve je na seji zveznega zbora skupščine SFRJ dejal, da ne bomo nikomur dovolili spodkopavati naše neodvisnosti in da je naš sedanji varnostni položaj dober.

ČETRTEK, 26. 6.

Stevan Doronjski, predsednik predsedstva CK ZKJ je govoril v Vukovaru ob 60-letnici II. kongresa KPJ. Vojaske bodo vsi služili le 15 mesecev. Tako so potrdili delegati v zveznem zboru skupščine SFRJ. Bombe, ki so eksplodirale na obalah Španije, so pregnale mnoge turiste in vnesle preplah. Josip Vrhovec bo obiskal ČSSR. Tja ga je povabil zunanji minister Bohuslav Chnoupek. Mati Terezija, dobitnica Nobelove nagrade za mir v lanskem letu je bila na krajšem obisku v Skopju, svojem rojstnem mestu kot gostja mestne skupščine.

PETEK, 27. 6.

Dragoslav Marković, predsednik skupščine SFRJ je prejel visoko odlikovanje: postal je junak socialističnega dela. V imenu predsedstva SFRJ mu je ob 60-letnici čestital Cvijetin Mijatović. Vietnamski vojniki so še vedno na Tajskem. Odpeljali so tudi dva uslužbenca mednarodnega Rdečega križa in dva novinarja. Pralni praški bodo menda spet kmalu v trgovinah, saj je tovarna Zlatorog spet pričela z njihovo proizvodnjo. Nevtronske bombe bodo odslej doma tudi v Franciji. Izvedli so že prve poizkuse, z redno proizvodnjo pa naj bi pričeli čez dve leti. Tudi Dior ima velike izgube. Njegove blagovnice so imele v lanskem letu 60 milijonov frankov izgube in menda letos ne bo nič bolje. Okrogla miza o Sredozemlju je bila v Dubrovniku, kjer so se nevladni predstavniki pogovarjali o evropskem sodelovanju. Lihi in sodi v prometu: vse republike morajo do konca julija poslati podatke, koliko se jih vozi s posebnim dovoljenjem.

SOBOTA, 28. 6.

Sergej Kraigher, član predsedstva SFRJ je govoril na revirski proslavi v Trbovljah. Ob tej priložnosti so tudi odkrili doprsni kip Edvarda Kardelja, delo akademskega kiparja Stojana Batiča. Varnostni svet je obtožil Južno Afriko zaradi vdorov na angolsko ozemlje. Poskus atentata na sirskega in nigerijskega predsednika so izvedli po domnevah »muslimanski bratje« v Damasku. Gobe rastejo, vinogradniki pa so v skrbeh zaradi obilnega dežja, ki zavira cvetenje vinske trte.

NEDELJA, 29. 6.

Prve dni prihodnjega tedna bodo v Vojvodini padli prvi snopi pšenice. Letos raste na 360.000 hektarih zasejanih površin. V žetvi naj bi sodelovalo 7000 kombajnov. Olja je dovolj pravijo proizvajalci, le steklenic ni, nerodno pa je tudi to, ker si ljudje doma delajo zaloge in ni embalaža v obtoku.

PONEDELJEK, 30. 6.:

Helmut Schmidt je prisel na obisk v Moskvo kjer ga je na letališču v Moskvi pričakal generalni sekretar CK KPSZ Leonid Brežnev... Fidel Castro je poslal poslanika neuvrščeni, kjer jih prosi za moralno in materialno podporo Angoli... Janez Vipotnik je bil ponovno izvoljen za predsednika republiškega odbora ZZB NOV Slovenije. Izvolili so tudi novo predsedstvo... Marjan Rožič, predsednik ljubljanske mestne skupščine je sprejel mater Terezijo, ki se je pred tem mudila v Skopju... 31 milijonov tujcev je obiskalo Jugoslavijo lani in v prvih letošnjih mesecih. Mejo je prestopilo vsega 130 milijonov ljudi...

TOREK, 1. 7.:

Izgnanega (pobeglega) iranskega šaha Rezo Pahlavija so ponovno operirali in to v Kairu... V vseh skandinavskih državah se otepa (razen v Norveški) s problemi primanjkljaja plačilne bilance... Talci v Iranu so še vedno uganke. Pripravljajo se tudi spremembe v samem vrhu. Tako je predsednik Bari Sadr že dal ostavko v tem smislu, da ko bo Homeini ocenil, da je Sadr skrenil z revolucionarne poti, takoj zapusti mesto svojemu nasledniku. To naj bi bil Ajatola Behesti, šef islamske verske stranke... Zažgali so tovarnjake na francosko španski meji. To so storili kmetje, ker ne pustijo »vdor« cenejšega sadja iz Španije, Grčije in Portugalske

TEMELJNI KAMEN ZA NOVO MLEKARNO

V okviru praznovanja občinskega praznika občine Zalec so v ponedeljek dopoldne v Ruškem gozdu blizu Arje vasi položili temeljni kamen za gradnjo nove mlekarne. Zbrane je najprej pozdravil direktor TOZD Mlekarne Celje SOZD Hmezd Tone Repnik, nato pa orisal pomen nove mlekarne za širše celjsko regijo. Poudaril je, da bo zmogljivost 180 tisoč litrov mleka na dan, izboljša-

la pa se bo s tem tudi ponudba mlečnih proizvodov. Stara mlekarina v Celju že nekaj let nazaj vse teže predela naraščajoče količine mleka, ki ga ponujajo proizvajalci. Za tem je spregovoril še predsednik skupščine občine Zalec Vlado Gorišek, ki je na kratko orisal potek priprav za izgradnjo. Nova mlekarina bo stala približno 490 milijonov din, sredstva pa bodo prispevale občine celjskega območja, Zasavija, Posavja in Koroške ter združeno delo. Temeljni kamen sta vzdala kmet Martin Krajnc iz Tabora in delavec Celjskih mlekarin Franc Dimec.

T. TAVČAR

OB DNEVU SAMOUPRAVLJALCA

NE LE Z ROKAMI, TUDI Z GLAVO!

Podelili so priznanja samoupravljalcem, raziskovalcem in inovatorjem

Ob 27. juniju, dnevu samoupravljalca, je bila v veliki dvorani Narodnega doma v Celju osrednja svečanost, na kateri je spregovoril prvi predsednik prvega delavskega sveta v Plinarni Celje Franc Kumer. Orisal je razvojno pot našega sistema socialističnih samoupravnih odnosov ter krepitve samoupravnega položaja delavcev.

Na tej svečanosti so podelili tudi pomembna družbena priznanja. »Priznanje samoupravljalca« za izredne dosežke na področju razvijanja socialističnih samoupravnih odnosov, ki so posebna pomena za razvoj samoupravnega in delegatskega sistema so prejeli: Fride-

rik Kotnik iz Vojnika, VK ključavničar v TOZD vzdrževanje in energetika EMO Celje, Srečko Janžekovič iz Štor, delovodja v TOZD elektroplavž Železarne Štore, Andreja Tome iz Celja, profesor na PŠC Celje, Katica Leban iz Celja, skladiščnih gotovih izdelkov v Aurei Celje, Herman Planko iz Dobrne, knjigovodja osnovnih sredstev v Zdravilišču Dobrna, Hinko Jordan iz Celja, koordinator za elektrostrojne naprave pri samoupravnih stanovanjski skupnosti Celje, Marjan Ašič iz Celja, pomočnik direktorja pri SDK Celje, Stefan Volf iz Celja, pedagog na TSC Celje ter samoupravna delovna skupina razvojno investicijskega sek-

torja in službe kakovosti v Aeru Celje.

Ob 30. obletnici samoupravljanja je celjski klub samoupravljalcev nagradil najboljše literarne prispevke učencev osnovnih in srednjih šol na temo samoupravljanja. Knjižne nagrade so prejeli: Nataša Rovšnik, Darja Kregar, Mojca Zohar, Petrina Gradišnik, Klara Sovinc, Marjeta Zolek in Rovšnik Nataša iz osnovne šole Štore ter Grabež Nataša, učenka prve osnovne šole, ter Vojko Bec, Roman Trupi, Marina Ratej, Milena Lupše, Cveta Oček in Cvetka Kmetič iz ESC Celje.

Tretjo skupino priznanj in nagrad za najboljše dosežke inovacijske in raziskovalne

dejavnosti je podelila raziskovalna skupnost občine Celje. Nagrade in priznanja »Inovator Celje« so prejeli: Miloš Stanojevič, strojni tehnik iz Železarne Štore, skupina iz Aera, ki jo sestavljajo Kuntara-Kranjc Mihael, elektro mehanik, Marjan Grosek, avtomehanik in Rajko Ribič, ključavničar, Franc Oberski, vodja prototipne delavnice v TOZD posoda EMO, Leopold Štemberger iz Libele, Avgust Črepišek iz Klime, Alojz Govečič, skupinovodja v Cinkarni TOZD metalurgija, Mirko Gajšek, metalurški tehnik iz Železarne Štore, Edo Sorčan, VK mizar iz Ingrada, Avgust Kojnik, kemijski tehnik iz TOZD komunala Plinarnice Celje, Alojz Agrež, dipl. inž. in Franc Jurčak, VK ključavničar iz Libele, Marko Stropnik, strojni tehnik iz Aera, Ivan Sekolec, delovodja v Železarni Štore, Zdenko Prisljan, Gradbeni tehnik iz projektivnega biroja Ingrada, Karel Lešek, vodja oddelka v TOZD kemija Cinkarne, Zvone Hudej, dipl. inž. iz Aera, služba razvoja in projektive v TOZD kotli EMO, Bojan Okrogar, tehnični vodja TOZD industrija gradbenega materiala Ingrad, Vasa Birsa, vodja razvojne službe v Aeru, Zoran Božič, dipl. inž. iz Ema, Albert Jarh, dipl. inž. iz Razvojnega centra ter Primož Lorenčak, dipl. inž. iz Aera.

Nagrade in priznanja so nagrajencem na petkovi svečanosti izročili predsednik skupščine občine Celje Jože Marolt, predsednik kluba samoupravljalcev Celje Frido Gradišnik in predsednik občinske konference SZDL Tone Rožman. Program so popestrili člani moškega pevskega zbora PTT Celje pod vodstvom Bojana Gorčiča.

MARJELA AGREŽ

POŠTNA KOČIJA V CELJU

SPOMIN NA STARE ČASE

Prireditev ob 400-letnici kobilarne Lipica

Prihodnjo sredo (9. julija) bo v Celju zanimiva turistična prireditev, ki sodi v okvir proslave ob 400-letnici kobilarne Lipice. Nad to prireditvijo je prevzel pokroviteljstvo 3. septembra 1978 na Brdu pri Kranju tovariš Tito, velik ljubitelj konj in jahalnega športa. Ob tej priložnosti je tudi dal pobudo, da bi ob pomembni zgodovinski obletnici pripravili pošto kočijo, ki je pred stoletji vozila na relaciji Dunaj-Trst, seveda pa preko slovenskega ozemlja. Titova pobuda je bila sprejeta in tako bomo pošto kočijo lahko pozdravili tudi v Celju.

Letošnja poštna kočija bo

startala na Dunaju in v Trstu, obe pa bosta imeli cilj v Lipici 13. julija, ko bo osrednja proslava. »Dunajska smer« bo imela na slovenskem naslednje postanke: v Mariboru, Ptuj, Celju, Ljubljani in Postojni. Prvič se bo na celjskem območju ustavila 9. julija ob 16.30 v Smarjeti, kjer se bodo kočiji s pravimi lipicanci pridružili tudi konji celjskega konjeniškega kluba ter stražarji za čuvanje poštne pošiljke. Ob 17. uri se bo poštna kočija ustavila pred zgradbo PTT, kjer bo delavcem celjskega PTT izročila pošto ter prevzela novo. Osrednja prireditev bo ob 17.15 na prireditvenem prostoru na Trgu V. kongresa, kjer je v sedanjih

prostorih Cetisa v okviru Aera nekoč bila pošta in na dvorišču hlevi za počivanje konj. Podobno je bilo tudi pri današnjem gostišču Ojstrica. Slavnostna govornika bosta predsednik občine Celje Jože Marolt in direktor PTT Celje Dane Rinc. V kulturnem programu bodo nastopili pevski zbor PTT Celje, recitatorka Teja Virant in folklorna skupina.

Ob 18. uri bo poštna kočija obdelala iz Celja proti Medlogu do Joštovega mlinca. S to kočijo bo možno tudi potovanje redne pošte. Slavnostni del sprejema poštne kočije v Celju bo direktno prenašal tudi Radio Celje med 17.10 in 17.30!

TONE VRABL

SIP ŠEMPETER

ZAMRZNJENE CENE

Novo tovarno gradijo brez zamud

V Šempetrskem SIP pravi, da zanje pomeni devalvacija sprememba na bolje. Že takojšnji učinek bo velik, še več pa si od nje obetajo v bližnji bodočnosti, saj se bo povečala tudi možnost izvoza. Ker v Sipu precej izvažajo in ker je izvoz večji kot uvoz, si samo iz spremembe tečaja dinarja obetajo za skoraj 30 milijonov dinarjev večji dohodek. Res pa je, da bodo po drugi strani imeli za dobrih deset milijonov dinarjev več stroškov z uvozom. Pozitivna razlika med povečanim dohodkom, doseženim z izvozom ter povečanimi stroški uvoza, pravi

direktor Polde Rajh, pa je vendarle pomembna in bo dosegla vsaj 15 milijonov dinarjev, kar bo precej izboljšalo Sipov dohodkovni položaj.

Kot kaže v Sipu ne bodo prikrajšani tudi zaradi zamrznitve cen. Pred časom so res pričakovali 10-odstotno povečanje cen izdelkov, toda te podražitve bi se nanašale le na drugo polletje letošnjega leta ter na tiste izdelke, ki jih še ne izdelujejo. Teh pa je sorazmerno malo in bo njihova vrednost znašala le 63 milijonov dinarjev. To pomeni, da bodo zaradi zamrznitve cen v Sipu prikrajšani

le za 6,3 milijone dinarjev. Znesek je precej manjši kot bi bil, če bi cene še naprej nebrzdano naraščale.

Sicer pa novo tovarno grade brez zamud in kot kaže bo do konca prihodnjega leta, torej v roku, zgrajena. Zanimivo je, da imajo kakšnih 60 odstotkov opreme zanjo že uvoženo in da stroje delajo v starih prostorih. V novi tovarni bodo izdelovali tehnološko zahtevnejše kmetijske stroje (kombajn za obiranje koruze...), na novo bo zaposleno 350 delavcev, proizvodnja pa bo dvakrat večja.

JANEZ VEDENIK

OD ČEZ RAVEN IZ NOVEMBRA

Po podatkih službe družbenega knjigovodstva v Celju je tudi v obdobju od 1. januarja do 18. junija 1980 preseglo novembrski nivo osebnih dohodkov osem uporabnikov družbenih sredstev, od skupaj 42 kolikor jih v smislu resolucijskih določil spremlja evidenca SDK.

Po posameznih občinah so to: V Celju Zdravstveni center, TOZD Center za socialno medicino in higieno ter TOZD Centralne laboratorijske službe; v laški občini Zdravstveni dom Radeče; v konjski občini Zdravstveni dom Slovenske Konjice in v šmarnski občini prav tako Zdravstveni dom Šmarje pri Jelšah.

Na tem kratkem »črnem« seznamu pa so se še znašle krajeve skupnosti v Podčetrtru in Šmarju ter v Vitanju. Je pa prav pri zadnjih število zaposlenih izredno majhno, od dva do tri, zato se seveda tudi statistika v poprečnih in odstotkih tako obnaša. V šentjurski in žalski občini ni nobenega takšnega »grešnika« v evidenčnem pretresu službe družbenega knjigovodstva, sicer pa jih je iz gospodarstva 16 in iz negospodarstva 26.

BORCI KONJSKE OBČINE V VITANJU

Ob svojem prazniku, se bodo 4. julija zbrali borci konjske občine (700 jih je) v Vitanju na slovesnosti, kjer bodo obudili spomine na čase boja in na svoje naloge v današnjem času. Srečanje bo ob 15. uri v kulturnem domu, če pa bo vreme dopuščalo, pa pred kulturnim domom. Kulturni spored bodo izvajali pevski zbor Vitanje in pionirji tamkajšnje osnovne šole.

K. SODIN

ALOJZ ŽUNTAR V. D. DIREKTOR ZDRAVSTVENEGA CENTRA CELJE

Na zadnji seji delavskega sveta Zdravstvenega centra Celje so ob soglasju družbenopolitičnih organizacij celjskega območja in članov kolektiva izvolili za vršila dolžnosti direktorja Alojza Žuntarja, diplomiranega ekonomista in dosedanjega pomočnika glavnega direktorja za ekonomska vprašanja. Dosedanji direktor Bernard Strmčnik je namreč s 1. julijem prevzel novo delovno mesto in sicer je postal direktor Zdravstvenega centra v Kopru.

TV

JAVNA SKLADIŠČA CELJE

PRETOK RAZDROBLJEN

Pogovor s predsednikom DS Karlom Ožirjem

Javna skladišča so uslužnostna organizacija. Hranijo in odpravljajo carinsko in domače blago. Nekaj čez petdeset delavcev je vključenih v ustalivne napore. Predvsem o njih smo se pogovarjali s predsednikom delavskega sveta Karlom Ožirjem. Šele nekaj mesecev opravlja to odgovorno dolžnost, dela pa kot skladiščnik.

Sestavni del gospodarskega načrta za leto 1980 je program aktivnosti in nalog za ustalitev gospodarstva. Kako se vanje vključuje delavski svet?

»V maloštevilni delovni organizaciji, kakršna je naša, smo v samoupravno delo vključeni vsi. Delavski svet se sestaja najmanj enkrat mesečno. O stvareh, o katerih odloča, se že prej pogovorimo po delovnih skupinah in družbenopolitičnih organizacijah. Tako je vse dobro pripravljeno in delavski svet dejansko lahko samo še potrdi, kar smo se že drugje dogovorili. Res pa je, da smo se morali v času izgradnje nove hale večkrat odločati z vso odgovornostjo, saj ni bilo časa za široko obravnavo potrebnih odločitev.«

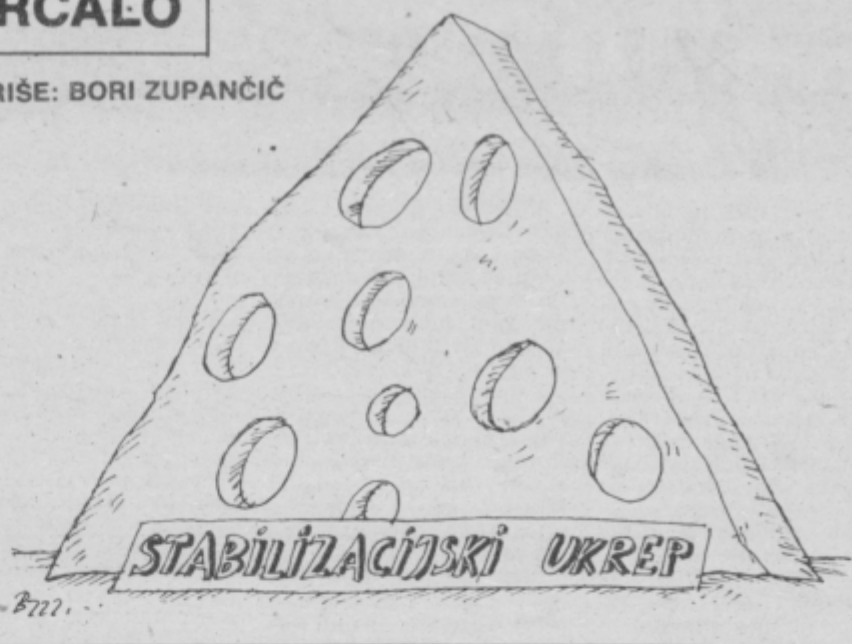
Zgradili ste torej novo skladiščno halo. Za to je potrebno veliko sredstev?

»Res. Naša delovna organizacija nima toliko dohodka, da bi jo lahko zgradili sami. Lahko pa smo jo na osnovi dohodkovnega povezovanja z drugimi delovnimi organizacijami. Takšno povezovanje smo začrtali tudi v našem ustalivnem programu in ga nameravamo še okrepiti. Nova hala je že pripravljena za skladiščenje domačega blaga, samo še tir moramo dokončati. Sicer pa nameravamo v naslednjem srednjeročnem obdobju povečati uporabno površino s sedanjih 25.000 kvadratnih metrov na 50.000. Potrebe so tako velike, možnosti pa bodo z dohodkovnim po-

ZRCALO

RIŠE: BORI ZUPANČIČ

STABILIZACIJA V AERO

VEČAJO IZVOZ

Težave z repromateriali

V delovni organizaciji Aero so sestavili dobre stabilizacijske programe, ki jih skladno akcijo družbenopolitičnih organizacij, samoupravnih organov in vodstvene strukture tudi dobro uresničujemo. Akcije so zajele veliko večino vseh delavcev, ki stabilizacijo razumejo kot trajna prizadevanja za uveljavljanje kakovostnih vidikov gospodarjenja. Stabilizacija je zato nenehno pred očmi tudi ob pripravah novih srednjeročnih načrtov.

V akciji stabilizacije so si v Aero zastavili dva osnovna cilja: povečevanje izvoza in zagotavljanje surovin ter reproductivnih materialov.

Pri povečevanju izvoza so letos dosegli izjemne uspehe. V prvih petih mesecih letos je vrednost izvoza kar za 71 odstotkov višja kot v enakem lanskem obdobju, pri čemer so trije tozdi (v Medvodah, Šempetru in Grafiki Celje) kar za trikrat povečali izvoz. V teh mesecih so slabše izvozne rezultate dosegli le v celjskem tozdu Kemije, a tudi tu v drugem polletju pričakujejo bistveno več.

Ob vseh teh izvoznih dosežkih so uspeli za 15 odstotkov zmanjšati uvoz in v petih mesecih so z izvozom pokrili že polovico potreb za uvoz, medtem ko so lani pokrivali le četrtino potreb. Še več, v tozdu grafike in v Medvodah z izvozom pokrivajo že vse uvozne potrebe, v kemiji Šempeter pa dve tretjini.

Manjkajoče devize iščejo s samoupravnim sporazumevanjem, a imajo nemalo težav, ker zakonsko ni urejen prenos deviznih pravic med posameznimi republikami. Zaradi teh težav imajo občasne zastoje, saj ne morejo zagotoviti vseh potrebnih reproductivnih materialov. Ti zastoji seveda vplivajo na nižji ustvarjen dohodek in onemogočajo še boljše siceršnje dosežke.

Pomembno je, da so tudi pri zaposlovanju novih delavcev ostali v okvirih predvidevanj, saj so letos na novo zaposlili le 0,39 odstotka novih delavcev.

Kljub težavam pri oskrbi s surovinami in repromateriali so v Aero prepričani, da bodo dosegli svoje stabilizacijske cilje.

B. S.

S PAMETJO NAD ENERGIJO!

Energetska kriza, ki postaja iz leta v leto vse večja, nas resno opozarja, da moramo čim bolj racionalno porabljati razpoložljivo energijo. To zlasti velja za električno energijo, ki je zaradi svoje vsestranske uporabe postala najbolj razširjena in za potrošnika tudi najbolj ugodna oblika energije.

Racionalizirati porabo električne energije ali kakršnekoli energije druge oblike, pa ne pomeni zmanjšati potrošnje energije za vsako ceno, na račun zmanjševanja primernega individualnega standarda in zaviranja splošnega razvoja, temveč pomeni uporabljati energijo s pametjo, tako da z manjšo količino energije dosežemo enak ali celo večji učinek. V letu 1979 smo v Sloveniji porabili nad 7 milijard kWh električne energije, od tega so gospodinjstva porabila 1,6 milijarde kWh električne energije oziroma 23 odstotkov celotne porabe električne energije. Gospodinjstvi odjem torej narašča in sploh ni majhen in prav tu so še velike možnosti racionalizacije porabe električne energije. O tem več prihodnjič!

MITJA UMNİK

INOVACIJSKA DEJAVNOST V CELJU

ZA DVIG PRODUKTIVNOSTI

Še vedno je premalo netehničnih inovacij

Komisija za inventivno dejavnost pri občinskem sindikalnem svetu je skupaj z občinsko raziskovalno skupnostjo izdelala posebno poročilo o razvitosti inovacijske dejavnosti v občini Celje in za leto 1979. Tako povzemamo, da so z anketo zajeli 38 delovnih organizacij, ki zaposlujejo preko 31.000 delavcev. Lani od teh, 12 delovnih organizacij ni prijavilo nobene inovacije, zato je v nadaljnji obdelavi zajetih torej 26 delovnih organizacij z 25.116 zaposlenimi.

V tem okvirju je bilo lani prijavljenih 276 tehničnih

izboljšav, od tega uresničenih 231; 169 koristnih predlogov, od tega uresničenih 101; skupaj torej z enim patentom 446 prijavljenih in 332 uresničenih inovacijskih predlogov.

Zanimiva je sestava, saj še vedno izredno prednjačijo inovacije s tehničnega področja – teh je kar 423, z netehničnega jih je 23, pa še od teh jih je bilo kar 22 s področja varstva pri delu.

Skupna gospodarska korist, tako tehničnih izboljšav kot koristnih predlogov je znašala 63.211.816 dinarjev, za kar je bilo izplačanih

1.596.248 dinarjev denarnih nadomestil. V poprečju je 228.660 dinarjev gospodarske koristi na eno tehnično izboljšavo in 102.885 dinarjev na en koristni predlog.

Sestava inovatorjev nam pokaže naslednjo sliko: največ jih je s srednjo izobrazbo – 134, sledijo kvalificirani – 81 in visokokvalificirani – 70 ter z višjo – 45 in visoko izobrazbo – 44; nekvalificiranih oziroma polkvalificiranih je med inovatorji 41. V celjski občini je 415 inovatorjev organiziranih v petih društvih DIATI – Društvi izumiteljev in avtorjev tehničnih

izboljšav, in to v železarni Store, EMO, AERO, LIBELA, pa tudi v Cinkarni ustanavljajo takšno društvo. Za pospeševanje inovacijske dejavnosti bi po ugotovitvah iz ankete morali predvsem v vseh ozidih določiti posebne delavca oziroma službo za inovacije, v vse gospodarske načrte in še posebej v ustalivne načrte uvesti inovacijske rešitve ter vsepovsod boljše urediti normativno plat, merila in načine za opredeljevanje stopnje inventivnosti, kar tudi mora biti osnova za materialno vrednotenje inovacij. Vsekakor lahko pribijemo, da so zlasti v celjski občini na inovacijskem področju marsikaj storili, da pa še zdaleč z doseženim ne moremo biti zadovoljni, zlasti če upoštevamo, da inovacije še vedno premalo vključujemo kot enega od ključnih vzvodov za večjo produktivnost.

IVAN GLUŠIČ

230 MILIJONOV ZA ODPLAKE

Osrednja čistilna naprava bo pri Kasazah

Za izgradnjo kanalizacije in čistilnih naprav je bilo v občini Žalec več variant. Po natančni proučitvi so se odločili za tako imenovano prvo varianto, po kateri naj bi bila osrednja čistilna na-

prava pri Kasazah na levem bregu Savinje. To načrtuje tudi urbanistični program žalske občine. Lokacija osrednje čistilne naprave na levem bregu Savinje je glede na prostor, terenske razmere, stroške izgradnje in obratovanja čistilne naprave tudi najugodnejša in najprimernejša. Več o tem smo se pogovarjali z načelnikom oddelka za gradbene in komunalne zadeve ter urbanizem pri SO Žalec Ivanom Glušičem.

- Kaj bi bilo, če bi bila osrednja čistilna naprava na desnem bregu Savinje?

I. Glušič: « Gradnja tam bi bila sprejemljiva samo, če bi se na predložitvenem ogledu izkazalo, da je desni breg Savinje zaradi neugodnih terenskih razmer še primeren za lociranje osrednje čistilne naprave. Ob tem bi morala občina Celje nositi dodatne stroške izgradnje čistilne naprave in za gradnjo podaljšanja kolektorja preko Savinje. Ti dodatni stroški bi znašali okrog pet milijonov dinarjev. Omeniti moram tudi verjetne večje obratovalne stroške zaradi neprimerne dostopa do čistilne naprave, drugačne razporeditve same čistilne naprave in drugega. »

- Do leta 1985 naj bi zgradili tako imenovano prvo fazo primarne kanalizacije in čistilnih naprav. Kaj vse naj bi storili do konca leta 1985?

I. Glušič: « Kolektorje v Dobrteši vasi z izgradnjo sekundarnih kanalov do tovarne SIP, stanovanjskih blokov v Dobrteši vasi in priključka Aera, zadrževalni bazen, začasno preurejen v mehansko čistilno napravo v Dobrteši vasi, zgradili pa naj bi tudi kolektorja od Ruš in kolektorja od obstoječe čistilne naprave v Žalcu do centralne čistilne naprave pri Kasazah, hkrati s priključki za novo mlekarstvo in farmo bekonov. Ti objekti bodo imeli prednost pred ostalimi. Potem pa bo treba urediti še prvo etapo centralne čistilne naprave pri Kasa-

zah, del kolektorja od Garanta na Polzel do Brega, zadrževalni bazen, preurejen v začasno mehansko čistilno napravo v Bregu, kolektor Prebold-Bolska, na katerega se bo priključila tudi tekstilna tovarna ter zadrževalni bazen pri Bolski, preurejen v začasno mehansko čistilno napravo. »

- Kolikšna bo skupna vrednost naštetih del?

I. Glušič: « Skoraj 230 milijonov dinarjev. Sto milijonov namreč potrebujemo za se-

Brigadirji delovne akcije Kozjansko 80 so torkovo dopoldne preživeli med delavci v dveh kolektivih. Samoupravni dan, kakor imenujejo mladi obiske v delovnih sredinah, so brigadirji iz naselja Šentvid pri Planju

BRIGADIRSKI SAMOUPRAVNI DAN

ni preživeli med delavci v Alposu, medtem ko so se s samoupravno organiziranostjo v tem kolektivu seznanili že v sklopu politične šole v naselju. Nove izkušnje in spoznanja bodo mladim brez dvoma še kako koristila pri njihovem nadaljnjem delu in študiju. Samoupravni dan za brigadirje iz šmarnske občine pa je potekal v pekarni Boris Kidrič v Rogški Slatini.

MP

kundarno kanalizacijo, za primarno kanalizacijo 80 milijonov ter za čistilne naprave 50 milijonov dinarjev. Stroške sekundarne kanalizacije naj plačajo porabniki neposredno, stroške primarne kanalizacije in čistilnih naprav pa vsi skupaj v razmerju, v kakršnem so pač njihove odplake. Porabnike lahko torej razdelimo na industrijo in prebivalstvo, vključno z malim gospodarstvom. »

JANEZ VEDENIK

AKTUALNO

KDAJ, LE KDAJ...?

Ustalitev in razprava, kdaj naj bodo tudi seje delegatskih teles, tudi zborov občinske skupščine, interesnih skupnosti...

V ponedeljek!

Ne, to je šele prvi dan v tednu. Človek se mora šele privajati na resno delo!

V torek!

Potem jih bo polovica manjkala. Tista s parnimi...

V sredo!

Ne pride v poštev, ker lahko samo ta dan opravimo uradne zadeve na občini, sodišču in drugod tudi v popoldanskem času!

V četrtek!

Smešno, saj jih bo manjkala spet polovica. Vsi, ki imajo neparne številke na avtomobilih.

V petek!

Norec, ta dan popoldne se vendarle začneja že vikend!

Kdaj torej, le kdaj?

MB

TISOČ DELAVCEV-SODELAVCEV

Zamisel o akciji »Tisoč delavcev-sodelavcev« je nastala kot odraz spoznanja o vloži obveščanja pri uresničevanju samoupravljanja delavcev.

Ustrezna obveščanost je temeljni pogoj vsakega odločanja...

Za kaj gre? Odgovor je preprost. Z dejanji kar najbolj potrjevati, predvsem pa izvajati pravila dobrega obveščanja delovnih ljudi. V Sloveniji je preko 600 gasil delovnih organizacij. To ni majhna številka. Vse preveč pa stoji večina delovnih ljudi »ob strani« in informacije le sprejema, premalo pa je delovni človek vključen v kreativnost informiranja. Premalo je samozavesti, včasih tudi premalo znanja, da bi roka segla po pero in napisala misel, predlog, stališče. Navsezadnje gre tudi za dvig kulture pisane in govorne besede, pri čemer ne gre zanemariti tudi elementa bogatenja izkušenj družbenopolitičnega dela.

Obveščanje v združenem delu potrebuje tudi nove, sveže oblike. Vse preveč so »tovarniški listi« odraz volje posameznih struktur, da ne rečemo direktorjevega hotenja o tem, kako, o čem in koliko naj bodo delavci obveščeni. Vse preveč je še šablonskega dela, preveč prepisovanja zapisnikov in samoupravnih aktov, listi pa so premalo odraz kreativnosti ustvarjalcev (vseh delavcev, ki jim je list namenjen), ni še tribuna za »pluralizem interesov« v delovnem kolektivu, tribuna mnenj in tudi kritičnosti.

Preozki bi bili, če bi v tem trenutku mislili le na liste v delovnih organizacijah. Tudi pokrajinski listi se bomo vključili v akcijo, ki je dobila zeleno luč z letošnjim praznikom dela. Čeprav nam stabilizacijske resolucije ozko odmerjajo tudi sredstva za avtorske honorarje, ta trenutek na široko odpiramo vrata sodelovanja. Vabimo ob-

čane, predvsem pa že pišočee (a preskromne in premalo samozavestne, morda pa včasih tudi malce leno) občane, da nam napišejo pismo. Kakšno misel ali predlog. V organizirani obliki bomo stopili v stik z glasili preko urednikov v delovnih organizacijah, krajevnih skupnostih in občinah. Tesneje bomo sodelovali tudi s sindikatom, saj odgovornost njegovih članov za izvedbo omenjene akcije ni izvezeta, ampak celo poudarjena. V sindikalnih skupinah naj bi dobili tudi nove informatorje, itd. Kolegi v delovnih organizacijah, kjer se pač ne ukvarjajo poklicno z obveščanjem, bodo imeli še več nalog, sicer z drugega zornega kota, pa vendar nič manj odgovorne, če ne še bolj zahtevne.

V letu 30-letnice samoupravljanja ne sme biti obotavljanja, ko teče beseda o dobrem informiranju.

DRAGO MEDVED

AFRIKA, AFRIKA

O ŽENI, KI DELA PO ŠESTNAJST UR

Vzroki za lakoto in podhranjenost afriške celine so številni. Med seboj nerazdružljivo povezani. Segajo v preteklost. Oklepajo se socialne in ekonomske zaostalosti. A ko se znanstveniki analitično lotevajo lakotnega zemljevida Afrike, ne pozabljajo na posebnosti okolja, naravnih in geografskih možnosti, v katerih preživlja afriški prebivalec. Kako se spopasti z nedohranjenostjo? Kako jo odpravljati, preprečevati in nadzirati?

Odgovorov, vsaj nekaj, vsebuje že sleherna nacionalna ekonomija in razvojna politika v afriških državah: proizvodnja hrane, pravilna distribucija, skladiščenje in trgovina s hrano, primerna poraba hrane in zadostna biološka hranljivost prehranjenih proizvodov. Toda - eno je vse to vedeti, drugo pa je, kako vsa ta spoznanja o prehrani, lakoti in podhranjenosti posejati po sicer rodni zemlji. Kajti lačna usta mladih rodov zahtevajo kruha dan za dnem. Ne morejo razumeti zakaj opoldne ni kosila in zakaj zvečer ne vsaj malo krompirja. Ne morejo čakati, da džunglo skrijajo in da se po pragozdni zemlji razbohotijo plantažno urejena prepotrebna kmetijska hraniva. Kmetijska politika s podčrtano voljo po čim večji proizvodnji hrane in s tem po samozaskrbi je najvažnejši del »prehranske strategije«. A ni le to. Več vlad se je odločilo za bolj premišljeno zdravstveno politiko. Raziskujejo nove možnosti za preventivno skrb prebivalstva. Ustanavljajo zdravstvene službe, vključujoč izobraževalne akcije za usposabljanje ljudi, ki bi jih radi bolj pritegnili v množični boj proti lakoti. Vas in

vaška okolja, ki so najbolj prizadeta, so uvrstili na prvo mesto tako strategije. A to je težje. Preprosteje bi bilo, če bi ustanavljali v mestnih, urbaniziranih sredinah bolnišnice in zdravstveno kurativo. Tam, na vaseh, je najhujše. Dobro vedo, kaj si zasluži prednost v razvojni strategiji. Precej dežel zahodnoafriškega regiona pospešeno izvajajo še posebne načrte imunizacije ljudi, predvsem otrok. Tako otroci lažje prenašajo napade različnih vrst bolezni, ki jim sestradano telo sedaj hitro podleže.

PIŠE: JOŽE VOLFAND 9

Lokalni zdravstveni in naravni geografski pogoji ne narekujejo samo domišljinskih odločitev glede proizvodnje prehrane, marveč tudi za vse preventivne akcije. Pravilna prehrana s sedaj razpoložljivimi dobrinami ob začetni zdravstveni vzgoji, če že ne varstvu, bo pomagala ponajveč materi in otrokom. Družinske in vaške skupnosti bodo same iz okolja izseale vse, kar se pač da. To je široko gibanje tudi za izboljšanje higiensko-zdravstvenih razmer. K sreči. V revnih afriških deželah poznajo še eno obliko zdravstvene oskrbe za podhranjene otroke - to so rehabilitacijski centri, ustanove, kjer najslabotnejšim omogočijo minimalno zaužitev nujnih kalorij.

Žene in otroci. Otroci in žene. K njim je uperjen pogled vlad, mednarodnih humanitarnih in drugih organizacij.

Gledal sem, kako živi afriška žena. Obiskal sem ribiško vas Tiegba, daleč od Abidjana, v Slonokoščeni obali. S pinogami smo se z obale popeljali v naselje, ki nas je sprejelo prijazno, že navajeno turističnih obiskov. Možno so sedeli pod inproviziranimi, iz šibja spletenimi strehami in se pomenkovali. Žene so sušile manioko, dojile otroke, trebile ribe. Vsaka je nekaj brkljala. Še tri mlajše, brhke Ivorianke so poležavale in se nam nasmihale, češ, prevroče je, da bi postorile še kaj drugega, razen da se sončimo in smejimo... Toda v ribiški vasi je delovno utrujalo ženino srce.

Na vseh marketih afriških dežel prodajajo v večji meri ženske. Ponujajo blaga, kakršnegakoli hočete. A te so srečne. Kajti karkoli spravi v promet, se že kaže kot slastna, četudi skromna večerja. Ni malo žena, ki na hrbtu prenašajo otročičke. Trdno ga mati priveže k telesu. Nebogljencek vrti glavico in nasek po maminu hrbtne toploti. Svet varno opazuje izza maminčinega telesa. Tako se zdi manj krut in bolj vabljiv. Zanimivo. Čeprav bi se človeku zdelo, kako vroče bo malčku, opasanemu k materinemu telesu, otrokom ta položaj najbrž prija.

Afriška mati otroka prenaša na hrbtu. Butare drv, košare sadja, pijske, ki jo prodaja turistom ob obali in vse, kar se mora prodati, pa nosi na glavi. Nikjer nisem videl ne vozička ne živali, ki bi materi-delavki olajšal bremena.

Kako je z ženo v Afriki, najnazorneje pripovedujejo podatki o deležu deklic v šolah. Zahodnoafriške osnovne šole obiskuje le 35% deklet, v srednje šole jih hodi le 25% in v višje le 20%. Za primerjavo: v Združenih državah Amerike hodi v college in na univerze 50% deklet. Ogromna večina žensk mlade generacije v Afriki je zapisana žalostni usodi. Nekateri družine, največ muslimanske, storijo vse za izobraževanje dečkov, a ničesar za deklice. Deklica si mora sama iznajdljivo izbrati neznane in neformalne možnosti za učenje.

Ekonomska komisija Združenih narodov za Afriko je analizirala tipični delovni dan za vaško ženo v času poljedelske sezone:

Mati Pigmejka z otrokom

Delo	Ure
hoja na delo in s polja,	
skrb za otroka	0,50
oranje, sajenje, okopavanje	9,50
zbiranje in prinašanje drv	1,00
mlačev žita in stročnic	1,50
prinašanje vode	0,75
kuhanje in čiščenje	2,75
	16,00

To težko delo, dan za dnem, včasih neplačano, najjasneje govori o ženin vlogi v kmetijski proizvodnji na črni celine. Žena nima časa za učenje, ne za kaj drugega. Zasluži pa bomo.

Zato ni čudno, da želijo v Afriki bolj zdravstveno zavarovati ženo, ji dati več možnosti za izobraževanje in tudi - več spanja, več počitka.

Ali je afriška žena enakopravna?

ANDRAŽ

ŽELIJO SI NOV VRTEC

Med gosti tudi Franc Leskošek-Luka

13. julija bo osrednja proslava v Žalcu. Organizator je regijski odbor Združenja šoferjev in avtomobilistov, nosilec pa Združenje iz Žalca.

Čeravno naz do tega dne še loči več dni, vsi šoferji celjskega območja že sodelujejo na raznih tekmovanjih. Vsa tekmovanja se bodo zaključila prve dni meseca julija. Naloge in organizacijo so razdelili v posameznih občinah.

Tako bo tekmovanje vseh šoferjev strelcev v občini Laško. Najboljši kegljači se bodo zbrali v Rogaske Slatine. Mozirjani bodo izvedli tekmovanje v cestno prometnih predpisih. Posebno, zelo zanimivo tekmovanje o odpravi okvar na vozilih.

OB 13. JULIJU - DNEVU ŠOFERJEV

bodo imeli vsi člani ZSAM v Žalcu. Preostali dve tekmovanji »Opis in oprema motornih vozil« in »Spretnostna vožnja z osebnimi vozili bosta v Slovenskih Konjicah in Velenju.

Prvo tekmovanje in to spretnostna vožnja z tovornjaki in avtobusi je že končano. Bilo je v Celju v odlični organizaciji ZSAM Celje.

V vseh krajih bodo imeli ob samem prazniku tudi parado. V Celju bo 12. julija ob 10. uri s pričetkom pri stari tovarni železniški postaji in se bo pomikala po Titovem trgu, Prešernovi ulici, Trgu V. kongresa, Gledališki ulici do Slandrovega trga, ko bodo položili venec na spomenik narodnih herojev. Zaključek praznovanja v Celju pa bo na avto poligonu v Ljubčini.

J. KUZMA

V KS SAVINJA

HIŠNI SVET MLADIH

Delujejo tudi krožki

Redkokdaj slišimo ali imamo priložnost zapisati o aktivnostih kakšnega pionirskega hišnega sveta. Tokrat so nas na prizadevnost otrok od osmega pa vse tja do petnajstega leta opozorili v krajevni skupnosti Savinja, kjer v njihovi sejni sobi razstavljajo svoja likovna dela otroci iz hišnega sveta Ljubljanske 33. Prostor, kjer se sicer odvija družbenopolitično življenje te krajevne skupnosti so mladi olepšali s številnimi likovnimi izdelki v različnih tehnikah - od risb, lepljenk in okrasnih predmetov.

Predsednik hišnega sveta mladih Igor Jelen, predsednica pionirskega hišnega sveta Petra Rubčić in tajnica krajevnih skupnosti Anica Kolman, so nam radi pripovedovali o svojih razstavljenih izdelkih in načrtih za njihovo složno delo v prihodnje. Likovni krožek vodi Igor in je z uspehi svojih mlajših vrstnikov zelo zadovoljen. Prav gotovo pa so zadovoljni tudi starši, da so si njihovi otroci v prostem času našli zaposlitev kar v do-

mačem bloku. Sicer pa znajo ti pionirji in mladinci poprijeti tudi za druga dela. Zlasti ko gre za čiščenje in urejanje okolja ne stojijo križem rok. Z denarjem, ki si so ga prislužili na tak način, so že odšli na izlet v Kumrovec.

Veliko vzpodbud in pohval so ti otroci deležni od stanovalcev in njihove mentorice Marice Kalčič. Zato imajo še več volje in veliko svežih načrtov. V svoj svet mladih so že vključili nekaj prijateljev iz sosednjih stolpnih in uspehi ob razumevanju staršev, stanovalcev in krajevne skupnosti prav gotovo tudi v prihodnje ne bodo izostajali. Posnemanja vredno, ni kaj!

MATEJA PODJED

Petra in Igor pravita, da mladi tudi ne pozabljajo na praznike, ko s proslavami v okviru svojih zmoglosti razveselijo stanovalce hišnega sveta na Ljubljanski cesti 33 v Celju.

Franc Leskošek-Luka si ogleduje sliko, ki jo je prejel.

Foto: T. Tavčar

70 LET STANETA KOSELJA

Ob pomembnem življenjskem jubileju dolgoletnega direktorja Papirnice Radeče in zaslužnega družbenopolitičnega delavca v Radečah Staneta Koselja, so člani koordinacije pri Skupščini občine Laško v minulih dneh pripravili skromno svečanost, na kateri so jubilaru v znak priznanja izročili knjižno nagrado.

M. A.

pripomorejo solidarnostne akcije kot so: povezave hribovskih kmetij z dolino, delitev občinskih sredstev samoprispevka, lastni krajevni samoprispevek, prostovoljno delo krajanov in drugo. V letošnjem letu smo uspeli postaviti stalno avtobusno progo v Zalec in Velenje. Okvirni program krajevnih skupnosti za letošnje leto v celoti ne bo izpolnjen, vzrok pa so podražitve komunalnih storitev. Letos smo uspeli dograditi 800 m asfaltirane ceste v zaselek Topolovec. Zaradi slabega vremena pa nismo mogli do kraja zgraditi ceste v zaselek Jajče. Mislim, da bomo to storili v mesecu juliju. V srednjeročnem programu razvoja krajevnih skupnosti bi radi zgradili

otroški vrtec, telefonsko omrežje, uredili pokopališče, mrliško vežo, most čez potok Ložnica pri Podsevniku, zgradili trafo postajo, elektrificirali še štiri gospodinjstva v KS, ki so danes brez električne energije...

V nadaljevanju so podelili tri priznanja KS, ki so jih prejeli: Ludvik Kukovec, Franc Drobež in Franc Zabukovnik. Priznanja OF pa so prejeli: Slavko Pižorn, Vili Čremožnik, Henrik Pižorn, Ljudmila Rajh in TVD Partizan Andraž. Ob koncu so podelili tudi sliko slikarske samouke Zofije Sattler Francu Leskošku-Luki. Na njej je motiv kmečkega mlina, ki še danes melje v Andražu.

T. TAVČAR

NOVINARJI KONČNO NA LASTNIH NOGAH

Če srečate v celjskem središču občana, ki zaskrbljeno pogleduje od hiše do hiše, ne sklepajte prehitro, da je z njim kaj narobe. Prav mogoče je namreč, da išče uredništvo Novega tednika in Radia Celje, pa ga ne more najti. Skrito je v prostoru med Muzejem revolucije in Zidansko ulico. Pa se bo kdo vprašal, zakaj nimamo že na začetku Zagate tablo, ki bi pomagala najti »skrito« sedmo silo. Zadeva le ni tako preprosta, saj je za takšno napisno tablo treba skoraj toliko dovoljenj, kot da bi šlo za novogradnjo.

Malokdo pa ve, da novinarji na obširnem dvorišču pred redakcijo parkirajo tako rekoč ilegalno. Na začetku Zagate stoji namreč prometni znak, ki prepoveduje vožnjo vsem vozilom na začetku Ozke ulice pa znak, ki dovoljuje le izvoz (le komu, če je uvoz prepovedan). Da ne bi imeli slabe vesti zaradi vsakodnevnih kršitev, smo zaprosili občinski komite za urbanizem, naj nam izda posebne dovolilnice. Dobili smo kratek odgovor, da jih lahko dobimo le ob pogojih, ki jih določata Odlok o urejanju prometa v naseljih v občini Celje in Odlok o hišnem redu. Ko smo našli ustrezne uradne liste, smo odkrili zagonetko: dovolilnice bi lahko dobili le, če bi na podlagi gradbenega dovoljenja sami zgradili parkirni prostor.

Tako podjetni seveda nismo, zato nam ob bližnji zaporu prometa po Trgu V. kongresa grozi, da sploh ne bomo mogli več z avtomobili do uredništva. Puščati jih bo treba na primer na Otoku, pri Ojstrici, ali kje dlje. Lahko si mislimo, kaj to pomeni za novinarje in propagandiste, ki se ne vozijo v službo zaradi lastne udobnosti, pač pa zaradi tega, ker njihovo delo terja, da morajo z avtomobili tudi večkrat dnevno na teren... Tako se bodo novinarji spet postavili na lastne noge. Upajmo, da bo to koristilo vsaj njihovemu zdravju.

A.R.

V BESEDI IN SLIKI

VARNO NA SPREHODU

Naša četica koraka... Malčkom iz otroškega vrtca v Laškem se bo po dopoldanskem sprehodu prileglo izdatno kosilo in opoldanski počitek.

Foto: M. AGREŽ

NIČ HUDEGA, SAMO ZA ŠALO!

Samo spodnji del lutke na oknu. Za šalo. Zdaj ni šlo za nikakršen reklamni znak, marveč bolj za to, da bi avtorji tega podviga videli, kako bodo na vse to reagirali ljudje, ki so tisti dan in tisti čas hodili po Zidanskovi ulici. Pa ni bilo nič velikega, nič takega, kar bi zadovljilo tiste, ki so čakali na drugi strani ulice in opazovali. Seveda so se mnogi nasmejali. To pa je bilo tudi vse. Celjani se ne dajo kar tako!

MB

VELENJE: NOVA RESTAVRACIJA JEZERO LETA 1981?

Medtem ko velenjski gostinski delavci DO »Gostinstvo« postopoma »pospravljajo« Restavracijo Jezero, ki je na rušnem področju REK, pa že urejajo komunalne objekte za novo restavracijo na obali Plevelovega jezera med Velenjem in Pesjem. Tako se obeta, da bodo gradbeni dela stekla jeseni, v dobrem letu pa naj bi bila 45 milijonska investicija dokončana.

Potreben denar so zagotovila z rudarsko odškodnino in kreditom Ljubljanske banke, Temeljna banka Velenje.

Restavracija bo grajena v sklopu več rekreacijskih objektov, ki se načrtujejo na kompleksu ob novem, velikem objektu. V restavraciji bo prostora za 150 gostov, medtem ko bo na terasi kar 400 sedežev. Z bodočo čolnarno, pristanom, tenis igriščem, sprehajalnimi stezami, objekt za družabne igre in urejeno obalo, bo gotovo postala tudi nova lokacija zanimiva za rekreacijo in gostinstvo po nudi, kot je bila dolga leta stara restavracija »Jezero«.

Kolektiv »Gostinstvo« si bo prizadeval predstaviti sta objekt v Lokovico kot okrepčevalnico ob Saleški magistrali.

Tako bosta napravljena dva odločilna koraka hkrati. Skladno z zastavljenim načrtom razvoja gostinstva v Saleški dolini, bo uresničena pomembna investicija, sočasno pa bo rešen predel do sedaj puste obale nastajajočega »Saleškega jezera«, ki dobiva iz dneva v dan večje razsežnosti.

JOŽE MILAVIČ

25. IGRE BRATSTVA IN ENOTNOSTI

NA POTI TITOVIH IDEJ

Zbrali so se mladi iz šestih mest

Ideja izpred 25 let je zrasla v tradicijo, ki ji ni primere, saj so danes igre bratstva in enotnosti najstarejša tovrstna manifestacija v Jugoslaviji. Od leta 1954 so srečanja vsako leto v drugem mestu in letos so bila že šestič v Celju. Igre so bile v začetku, na pobudo Občinskega komiteja narodne mladine Zrenjanin, le športnega značaja. Leta 1965 pa so v to prireditev vključili še kulturni program, nastope folklornih skupin, tekmovanje pesnikov,

nastope orkestrov zabavno in narodne glasbe, tekmovanja v kvizu ter pogovore o aktualnih vprašanjih in nalogah Zveze socialistične mladine.

Med mladimi, ki so se petindvajsetič zbrali, da bi skupaj preživeli v Celju tri dni in se med sabo pomerili na različnih področjih, so se skovala nova poznanstva in vezi ter se na ta način utrdilo prijateljstvo in enotnost, to pa je tisto za kar so se borile generacije.

ŠPORTNI REZULTATI:

Športniki, mladinci šestih krajev in republik ter pokrajin so se tri dni borili za športnega zmagovalca na tradicionalnih 25. športnih igrah bratstva in enotnosti. Bile so to prave športne igre v katerih so nastopili športniki Tuzle, Vinkovcev, Zrenjanina, Bara, Čuprije in Celja.

Tokrat so največ uspeha poželi domači športniki, ki so premočno zmagali v rokometu pri ženskah, plavanju in tabornikih, bili drugi v atletiki in tretji pri moških v košarki. Tako je končni vrstni

red tega zanimivega srečanja bil naslednji:

1. Celje 27 točk
2. Tuzla 24 točk
3. Vinkovci 19 točk
4. Zrenjanin 17 točk
5. Bar 13 točk in
6. Čuprija 1 točko.

V posameznih disciplinah so bili doseženi naslednji rezultati:

Atletika - moški in ženski troboj: Tuzla 3566, Celje 3419, Zrenjanin 3052, Vinkovci 2860, Bar 1401 točko. **Moški**: Karahasanović (Tuzla) 1719 točk, Kranjc (Celje) 1697, Koso (Zrenjanin) 1656.

Ženske: Fočak (Tuzla) 1847, Regner (Celje) 1722, Kojić (Vin) 1565 točk.

Plavanje: Celje 14, Vinkovci 13, Tuzla 9, Zrenjanin 7 in Bar 3 točke. **Mladinke**: Simić (Vinkovci) 1:09,8, Logar (Celje) 1:10,7, Gladiš (Zr) 1:21,8; **moški**: Planinšek (Ce) 1:02,7, Markasović (Vi) 1:07,8, Nikolić (Tu) 1:08,8. **Mešana štafeta**: Celje 1:01,8, Vinkovci 1:02,5, Tuzla 1:09,0.

Rokomet - ženske: finale: Celje - Tuzla 16:9, polfinale: Vinkovci - Celje 6:8, Bar - Tuzla 1:25. **Vrstni red**: Celje, Tuzla, Vinkovci, Zrenjanin, Bar.

Košarka - moški: finale: Tuzla - Bar 88:58, za tretje mesto: Celje - Vinkovci 75:60, v predtekmovalju je Tuzla premagala Celje 68:62.

Tekmovalje tabornikov je obsegalo signalizacijo, postavljanje šotorjev, orientacijske naloge ter priprava vozlov. Tu je bila celjska ekipa najboljša s 639,17 točkami, pred Zrenjaninom 543,10, Vinkovci 428,40, Tuzla 391,74, Barom 316,74 in Čuprijo 273,65.

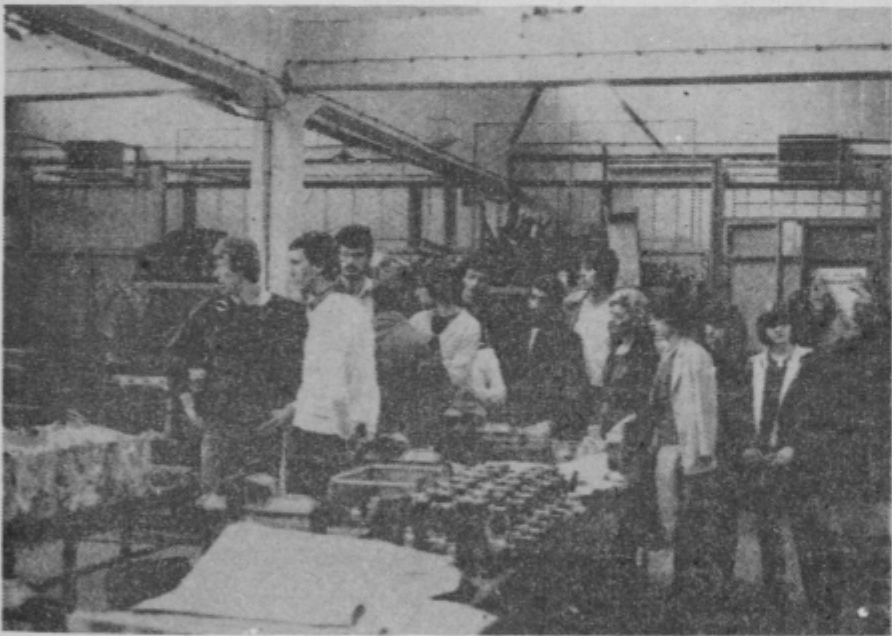
Tekst in fotografije: **FRANČEK PUNGERČIČ** IN **JOŽE KUZMA**

Udeleženci letošnjih iger bratstva in enotnosti so imeli tudi več razgovorov s predstavniki družbenopolitičnih organizacij v Celju ter tematski razgovor o delu s pionirji, izmenjavi izkušenj pri organiziranju mladinskega prostovoljnega dela, kolektivnem delu in odgovornosti Zveze socialistične mladine in drugem. Na sliki je sprejem pri predsedniku Skupščine občine Celje Jožetu Maroltu.

Tekmovalje v košarki je bilo v dvorani Tehnične šole v Celju, ki je bila tudi primerno okrašena. V tej panogi so bili najuspešnejši mladi igralci iz Tuzle.

Z obiski v organizacijah združenega dela so se mladi iz šestih jugoslovanskih mest seznanili z gospodarstvom naše občine in potekom proizvodnje v Železarni Store, Aeru, Libeli, Topru in Kovinotehni. Na fotografiji si mladi ogledujejo proizvodnjo tehničar v Celju. Na tekmovanju v kvizu s temo Tito, revolucija, mir so mladi pokazali veliko znanja iz naše novejšje zgodovine. Zmagala je ekipa Bara, ki je tudi na naši fotografiji.

Igre bratstva in enotnosti so zrasle iz športnih tekmovanj, ki so tudi danes glavni del srečanja. Tekmovalke in tekmovalci so se med seboj pomerili v atletiki, rokometu, košarki, plavanju in taborniških veščinah. Branka Kojić iz Vinkovcev je v atletiki zasedla v skupni razvrstitvi tretje mesto.

Na sliki je trenutek s tekme v ženskem rokometu med ekipo Vinkovcev in Celja, ki so jo domačinke odločile v svojo korist z rezultatom 8:6.

PESEM IZ 6000 GRL

Za sodelovanje na pevskem taboru v Sentvidu pri Stični so bili organizirani seminarji in posvetovanja za zborovodje, kar se je brez dvoma odrazilo na kvalitetni zaključni prireditvi, kjer je sodelovalo 6000 pevk in pevcev.

Veličasten je bil pogled na celoten zbor nastopajočih, še bolj pa vtis, ki ga je naredila pesem, zapeta z navdušenjem in zanosom. Prireditve je izzvenela v spomin na našega ljubljene Tita. Na prihodnjem pevskem taboru v Sentvidu pri Stični, bo in do tega ni več daleč, zadonela pesem iz 10.000 grl.

NASTOP ZA OSKRBOVANCE

V nedeljo so člani vokalnega kvinteta in mešanega vokalnega okteta Lokvanj iz Vojnika privedli v domu ostarelih v Grmovju pri Veliki Paredici krajski kulturni program v obliki koncerta ljudskih in umetnih pesmi.

V jedilnici novega doma se je zbralo veliko oskrbovancev, ki so, nekateri tudi kljub boleznim, z velikim veseljem in zanimanjem prisluhnili slovenskim pesmim. Z nastopom in obiskom med ostarelimi so bili zadovoljni tudi pevci, saj je bilo prijetno videti vedre in nasmejane obraze starejših ljudi, ki so se te prireditve zelo rezveselili in si je zaželeli še v prihodnje.

VIDA MAJCEN

S. JOST SNEMA »SLOVENSKEGA HAMLETA«

Tudi letos snema ekipa Fotokinokluba Celje enourni igrani amaterski film. Scenarist in režiser Stanko Jost se je tokrat odločil za literarno predlogo pisatelja Pavleta Zidarja »Slovenski Hamlet«. Snemalec je Mišo Coh, ki se je predstavil s svojimi deli na lanskoletnem Tednu domačega filma. Tudi tokrat srečamo med sodelavci igralce Slovenskega ljudskega gledališča v Celju, direktor filma pa je Valentin David. Snemanje je finančno omogočila Kulturna skupnost Celje, film pa naj bi bil gotov do letošnjega Tedna domačega filma. Sicer pa več v prihodnji številki.

D. M.

ROGAŠKA SLATINA

OHRANITI DEDIŠČINO

Razvejena dejavnost Delavske univerze

Delavska univerza domu je v Rogški Slatini šele peto leto. Pred tem je bila v Šmarju. Že takrat je nudila možnost pridobitve osnovnošolske izobrazbe za odrasle. Zdaj je potreba vse manj. Večje je zanimanje za srednješolsko izobraževanje za delovodsko kovinarsko in ekonomsko srednjo šolo. Še večje je za družbenopolitično izobraževanje. Delavska univerza je bila pripravljena organizirati tudi strokovna izobraževanja, vendar niso našli skupnega jezika z delovnimi organizacijami. In odločili so se za svojsko pot. Za kulturno vzgojo in ohranjanje kulturne ter narodopisne dediščine.

Rogaška Slatina in cela šmarska občina skrivata v sebi vrsto kulturnih in narodopisnih zanimivosti. Da bi ohranili vse tisto, kar so ustvarili naši dedje in pradedje, vse tisto lepo, kar daje našemu življenju globljo vsebino, moramo to poznati. Samo s stalno vzgojo lahko to zagotovimo. V Rogški Slatini se tega zavedajo in že učitelji vcepljajo osnov-

nošolcem prva spoznanja lepega in vrednega. Delavska univerza že trinajsto leto pripravlja v razstavnem salonu, ki mu rečejo tudi Pivnica, likovne razstave. Več kot 120 avtorjev je že predstavilo svoje delo. Med njimi so bili tudi vsakoletni Prešernovi nagradjenici. Otvoritev razstav popestrijo s kulturnimi prireditvami. Povabijo gledališke igralce, komorne orkestre, pevce...

Da bi kulturo čimbolj razširili na vsa področja, so tudi tečaji, namenjeni kmečkim ženam, veliko več kot le kuharski tečaji. Vloga žene v krajevni skupnosti je glavna tema. Ta pa vključuje vse od zdravstvene do kulturne vzgoje. Doslej so take tečaje imeli v štirih krajih. Zanimive so zaključne prireditve: gospodinjstvo nekoč in danes. Žene prinesejo s svojih domov najrazličnejše gospodinske predmete in tako spoznavajo njihovo lepoto in vrednost pa tudi način vključevanja v novo okolje. To je še posebej pomembno, saj po potresu, ki je prizadel te kraje, stare kmečke hiše izumirajo. Če hočejo razvijati

kmečki turizem, morajo to preprečiti. Žene v tečajih ohranjajo tudi izročilo o pripravi domačih jedi, zato je zaključna kulturna razstava zanimiva tako po jedeh kot tudi po načinu priprave pogrinjkov s starimi posodami in s tistimi najmodernejših oblik.

Dejavnost delavske univerze se tesno prepleta z delom zveze kulturnih organizacij. Vezni člen med njima je Marjan Ungar, direktor delavske univerze in istočasno predsednik Zveze kulturnih organizacij v občini. Ljubiteljska kulturna dejavnost je zaradi omejenih sredstev zares ljubiteljska. Najbolj je razvita glasbena dejavnost, manj gledališka, saj zanjo večina nima ustreznih prostorov. Posebno skrb pri delu gledaliških skupin posvečajo izbiri programa. Sodoben bi naj bil. Za to skrbi tudi osrednja knjižnica v okviru delavske univerze s posebnim oddelkom za dramsko literaturo. Sicer pa v občini želijo doseči, da bi v vsaki krajevni skupnosti zaživele kulturno-prosvetno društvo.

STALNI SEMINAR ČDK

PROŽNEJE V ŠIRINO

Odslej organizacijski domicil: Delavska univerza

Na zadnji skupščini stalnega seminarja Človek, delo, kultura, so delegati sklenili, da bo poslej organizacijske posle vodila Delavska univerza v Celju, predavanja pa naj bi bila v dopoldanskem in ne v popoldanskem času, kot doslej. Ta sklep izhaja iz dejstva, da je delo seminarja po vsebinski učinkovitosti sestavni del kulturnega in izobraževalnega sistema in potemtakem sestavni del delavnika občana.

Predsednik skupščine stalnega seminarja ČDK Dane Debič je tudi izpostavil nove oblike delovanja, ki naj

bi zaživele s pričetkom tretjega leta seminarja v oktobru mesecu letošnjega leta. Ohraniti bi morali dosedanje jedro približno štiridesetih slušateljev, kjer prevladujejo predvsem organizatorji kulturnega življenja v delovnih organizacijah, manj jih je iz krajevnih skupnosti, peto skupino, ki so jo sestavljali poklicni kulturni delavci, pa bi razširili tudi na prosvetne delavce. To zaradi tega, da bi ti pozneje lahko samostojno organizirali podobne oblike izobraževanja na šolah, tako da mladih ne bi posebej kadrovali v ta seminar izven šole.

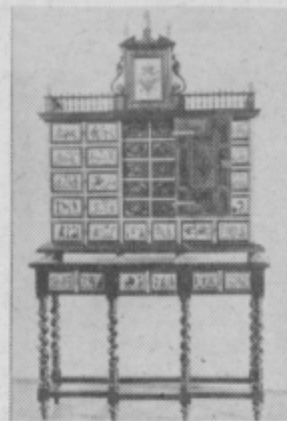
Posebno pozornost bo treba v bodoče gotovo posvetiti prav kadrovanju v seminar. Dosedanje izkušnje kažejo, da le zainteresirani občani zavzeto spremljajo program. Zato ne bi smeli preveč zasledovati visoke številke udeležencev, ampak resnično zavzetost tistih, ki so navzoči. To pa seveda ni nobena potuha na račun dela družbenopolitičnih organizacij v tozidih in krajevnih skupnostih, kjer so odgovorne za razvijanje kulturnih potreb in interesov in so torej dolžne storiti vse za popularizacijo tako pomembne izobraževalne oblike kot je stalni seminar Človek delo, kultura. Nikoli ne bi smeli dopustiti, da bi organizacijske slabosti in nedelo krnilo njegov vsebinski pomen in vplivnost v družbi, ki še kako potrebuje njegovo vsebinsko bistvo.

D. MEDVED

**Z NOVIM TEDNIKOM
ODSLEJ TUDI NA MORJU**

ZANIMIVOSTI IZ POKRAJINSKEGA MUZEJA V CELJU

RAZKOŠNA KABINETNA OMARICA

V zgodovini stanovanjske kulture ima pohištvo svoj razvoj in pomen. Je odraz socioloških, funkcionalnih, morfoloških in drugih pojavov... Med posebno zanimive aristokratske vrste stilnega pohištva sodijo vsekakor Kabinetne omarice, ki so se izdelovale in so bile v modi le slabih dvesto let in sicer v času med 16. in 18. stoletjem. Te omarice so imele bogato okrašen prenosni korpus manjših dimenzij, ki je bil razčlenjen na številne predale in skrivne pretince za shranjevanje novcev, nakita, tajnih listih in drugih dragocenosti. S svojo uporabnostjo in razkošnim izgledom so dajale pomemben poudarek prostoru, v katerih so se običajno nahajale, zato so tudi dobile vzdevek **kabinetne**.

Male kabinetne omarice so stale na mizah, večje pa so imele lastne podstavke. Izdelovali so jih v znanih umetnoobratnih središčih, najprej v Španiji, nato v Nemčiji, v Franciji, Italiji, na Nizozemskem in na Češkem. Pri izdelavi te vrste pohištva so poleg načrtovalcev in oblikovalcev sodelovali precizni mizarji, mojstri, zlatarji, srebrnarji, kamnoredci, rezbarji, intarzisti in še drugi. Najdražje omarice so bile namenjene opremiti dvorcev in palač, enostavnejše pa so spadale med pohištvo, kakršno so uporabljali meščani. Celjski muzej ima v svoji zbirki pohištva več kabinetnih omaric. Vsaka je zanimivost zase, najdragocenejša pa je omarica, ki je nastala sredi 17. stoletja in je bila narejena za izredno premožnega in kultiviranega fevdalca, ki je pripadal habsburškemu heraldičnemu znaku.

Omarica je arhitektonsko razčlenjena na podstavek s spiralastimi nogami in na kubus, ki je razdeljen na številne predalčke in na vrata z nakazanim portalom, za katerim je skrita serija notra-

njih predalov in pretinov. Izdelana je iz različnih vrst lesa. Podstavek je iz črno luženega smrekovega in hruskovega lesa, letvice, balustri in ostali manjši deli so iz ebenovine, pa so uporabljeni hrast, javor in še palisander.

Vse pročelne površine so obložene s slonovo kostjo in želvovino, enak okrasni material je seveda uporabljen tudi za vse notranje predale. Slonokoščena obloga je večinoma okrašena s temnimi linearno graviranimi motivi, vsa želvovina s svojim temno-svetlim rastrom pa ima rdeče barvano osnovo in rahlo občutene gravure.

Dekoracijo na slonokoščenih in želvovinastih površinah ustvarjajo figuralni, rastlinski in geometrijski motivi, ki ponazarjajo o različne dogodke zlasti v naravi in deloma iz mitologije. Največ je seveda prizorov iz lova, ki izredno učinkujejo v nenavadnih silhuetsnih predstavah.

Vse značilnosti, kot je oblika omarice, uporaba dragocenega materiala, stilno likovno razkošje in obrtna perfekcija celotne izvedbe kažejo, da je bila omarica izdelana v sami Španiji ali pa po klasičnih španskih vzorih v severni Nemčiji ali na Holandskem. Žal ni znano, kdaj je bila importirana na celjsko področje.

V zakladnici stilnega pohištva pri nas je celjska kabinetna omarica neprecenljiv unikat in predstavlja muzealijo, ki sodi med najkvalitetnejšo reprezentanco tovrstne pohištvene ustvarjalnosti v Evropi.

MILENA MOŠKON

ŽALSKI ŠTANGAR

ZA BODOČE GENERACIJE

Zapleti s štangarjem pa so vseeno bili

Skulpturo savinjskega štangarja so mislili v Žalcu postaviti že ob proslavljanju 110-letnice žalskega tabora. S tem ni bilo nič, piše v odgovoru na delegatsko vprašanje Alojzije Kronovšek iz KS Trnava, ker osnutek skulpture, ki jo je oblikoval akademski slikar Miroslav Tomanič iz Celja ni bil spre-

jemljiv.

Sprejemljiv ni bil zato, ker ni dovolj jasno prikazoval delo v hmeljišču. Med odborom za izvedbo proslave 110-letnice žalskega tabora in nosilcem naloge, kiparjem Eduardom Salesinom ter Miroslavom Tomaničem, je prišlo do prekinitve pogodbe, potem pa je predsedstvo OK SZDL aktiviralo nov odbor za izgradnjo spomenika. Izdelavo skulpture so zaupali znamenitu slovenskemu akademskemu kiparju Janezu Boljki. Skulptura bo prikazovala delo hmeljarja pri postavljanju hmeljeveke, s tem da bodo v vznožju prikazani tudi elementi moderne tehnologije. Skulptura je odlična v bronu v umetniški li- varni v Beogradu. Delo je vseskozi spremljal ustrejni

odbor, piše v odgovoru, poleg njega pa še Kulturna skupnost, krajevna skupnost Žalec, predstavniki Hmežada in drugi. Njihove pripombe je avtor tudi upošteval.

Skulpturo Hmeljarja bodo financirali iz sredstev, ki so jih leta 1978 namensko zbrali in iz proračuna, vrednost vseh del pa znaša okrog milijon 900000 dinarjev. Otvoritev spomenika bo 6. septembra, ko bodo v Žalcu proslavljali taborske dneve. Spomenik pa »odraža moč človekovih rok, ki skrbno gojijo hmelj in je treba podobno hmeljarja ohraniti za vedno«. Tudi podoba savinjskih hmeljišč so s Četkovičevsko skulpturo pred Namo ohranili za vedno.

JANEZ VEDENIK

MED BOLJŠIMI V ŽALSKI OBČINI

Pomen zborovskega petja je vedno večji. Pomeni tudi neposredno obliko širjenja množične kulture in vključevanja občanov v ustvarjalno, aktivno kulturno življenje. V Šempe-tru v Savinjski dolini že več let deluje mešani pevski zbor, ki ga uspešno vodi Milan Kasesnik. Zbor je nastopil na mnogih prireditvah, v njegovih vrstah pa so tudi mladi pevci. Žalska občina se ponaša s solidnim številom pevskih zborov in zato ni nobeno naključje, če posvečajo v občini precej pozornosti njihovi kakovostni rasti.

Foto: T. TAVČAR

PTIČJI REZERVAT V
ŠALEŠKI DOLINI

V začetku junija so pred vhomom v izredno lepo urejen park sanatorija na Ravnah ali Marovske graščine, kakor jo imenujejo domačini, odprli ornitološki rezervat Šaleške doline. Ob tej priložnosti so se zbrali številni člani društva za varstvo ptic, okoliški prebivalci in predstavniki družbenopolitičnega življenja raznih društev in ustanov velenjske občine.

Ker tudi nekaterim našim koristnim pticam grozi uničenje, je ptičji rezervat v Šaleški dolini še toliko večjega pomena.

Svoj prispevek pa so dali tudi pacienti sanatorija v Ravnah, saj so izdelali preko 50 ptičjih krmlilnic in valilnih hišic, v katerih so si ptice na letošnjo področju že zvalile svoj letošnji naraščaj.

V. KOJC

CELJE: POSLOVANJE SIS DRUŽBENIH DEJAVNOSTI

LANI PRESEŽKA ZA 8 MILIJONOV!

Presežek pri izobraževanju, kulturi in telesni kulturi

Na področju družbenih dejavnosti je lani v celjski občini delovalo deset samoupravnih interesnih skupnosti, ki so ob koncu leta lahko izkazale presežek prihodkov nad odhodki že z zavirljivo številko 23.235.000 dinarjev, ob istočasnem minusu v zdravstvu 15.288.000; razlike v korist presežka je torej skoraj 8 milijonov dinarjev! Če se hočemo izraziti še z indeksom je to 145.

Največji skok pri tem je zabeležila občinska telesno-kulturna skupnost z indeksom 522, takoj za njo pa občinska izobraževalna skupnost z indeksom 333! Poleg tega ta skupnost izstopa po dinamiki prihodkov, podobno tudi kulturna in telesno-kulturna. Razlog je v povečanju drugih prihodkov, kar velja izključno za izobraževalno dejavnost, pri obeh ostalih pa so se povečali prihodki od prispevkov iz osebnih dohodkov delavcev gospodarstev dejavnosti zaradi višje stopnje.

V glavnem drži in podatki službe družbenega knjigovodstva so v tem neoporečni, da so se prihodki večine interesnih skupnosti povečali bolj, kot pa je znašala stopnja rasti dohodka gospodarstva v istem obdobju. Torej v negospodarstvu indeks 145, v gospodarstvu pa indeks 131!

Osnovni vir sredstev za kritje skupnih potreb na področju družbenih dejavnosti so prispevki iz osebnih dohodkov - skoraj 74 odstotkov, v manjši meri pa še prispevki iz dohodka - dobrih 15 odstotkov in še nekaj čez 1 odstotek, kar predstavlja presežek prihodkov iz preteklega leta. Pri tem kaže poudariti, da je pomembnejši minus, torej nekriti odhodki, izkazovala zdravstvena skupnost, ki pa so v glavnem že pokriti. Razlog nepokrivanju odhodkov je v nesorazmerni rasti prihodkov in izplačanih nadomestil ter večjega obsega zdravljenja v Kliničnem centru v Ljubljani, ki je bilo fak-

turirano po 44 odstotkov višjih cenah.

Za opravljanje administrativnih in strokovnih del je skrbelo 10 delovnih skupnosti, v katerih je bilo zaposlenih 279 delavcev, od tega največ v Regionalni zdravstveni skupnosti Celje - 155 zaposlenih. Sicer pa so vsi zaposleni v delovnih skupnostih SIS prejeli mesečno 8648 dinarjev čistega osebnega dohodka, kar je za 28 odstotkov več kot v letu 1978. Pa za primerjavo še nekaj poprečnih osebnih dohodkov, kot so jih dosegli delavci na petih področjih: najvišje so v izobraževalni dejavnosti - 8694 dinarjev poprečnega mesečnega čistega osebnega dohodka, sledijo pa kulturno-umetniška dejavnost - 8565, telesno-kulturna dejavnost - 8204, zdravstveno varstvo 7808 in socialno varstvo na repu - 6538 dinarjev. Ta čas je bilo poprečje OD v gospodarstvu 6995 dinarjev.

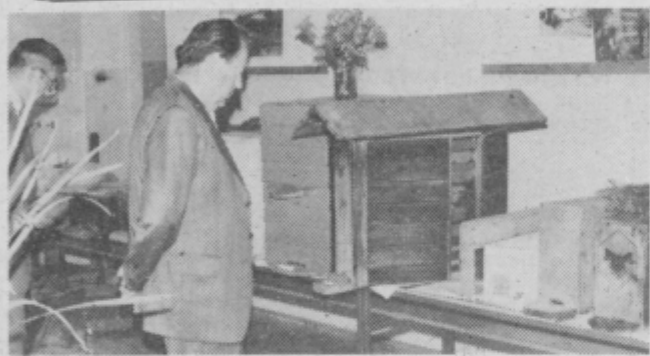
MITJA UMNİK

OŽIVLJENI
ŠMARSKI
ODER

Za zaključek šolskega leta je gledališki krožek osnovne šole Šmarje pri Jelšah pripravil prijetno presenečenje za učence in njihove starše. V petek, 20. junija so na odru kulturnega doma Šmarje uprizorili igro Leopolda Suhodolčana Anton Pomperdon in vsi Pomperdoni. Z dvema predstavama, dopoldansko za učence in popoldansko za starše, so navdušili občinstvo, ki je igro izredno lepo sprejelo. Tako je to v tem letu že druga premiera na šmarskem odru. Po uprizoritvi Partljičeve Šuke v izvedbi gledališke skupine pri kulturnem društvu, so sedaj stopili na oder osnovnošolci in dokazali, kako lahko otroci pripravijo lepo gledališko doživetje. Seveda pa je tu tudi vložen trud mentorice in režiserke Tanje Jurjec, ki ji je z mladimi igralci, Vojkom Hlupičem, Ireno Nunčič, Sabino Guna, Marjetko Novak, Igorjem Anderluhom, Andrejem Deželakom in Simonom Jug, uspelo narediti izredno živo in dinamično predstavo, ki pomeni lep dosežek na področju pionirskega gledališkega ustvarjanja.

Hkrati pa je to tudi prikaz prostovoljne šolske dejavnosti, ki soto prikaže tudi v malo drugačni luči. Zato bi bilo tudi zanimivo, če bi se kdaj predstavili javnosti tudi drugi krožki, ki na šoli delujejo.

JOŽE ČAKŠ

RAZSTAVE V GOTOVLJAH

V osnovni šoli v Gotovljah so v okviru občinskega praznika občine Žalec odprli kar štiri razstave. Tako razstavlja svoja slikarska dela Aco Marković iz Preboda, Čebelarstva družina Žalec razvoj čebelarstva, mladina ročna dela, prosvetno društvo gradivo o svojih dosežkih več desetletij nazaj in učenci osnovne šole svoja dela, ki so jih napravili med letom. Na sliki: Del čebelarstva razstave.

T. TAVČAR

ŠENTJUR

GLOBOKO SO KORENINE

Podelili so plakete in priznanja Leon Dobrotinšek

4. julij, dan borca, so v Šentjurju praznično obeležili že v petek s prireditvijo v domu kulture v Šentjurju. Krajani so skupaj z brigadirji iz naselja Jože Percič iz Šentvida pri Planini do zadnjega kotečka napolnili dvorano in najprej prisluhnili domačemu zboru Skladateljev Ipavcev, nato pa slavnostnemu govorniku Marjanu Jerinu, komandantu Kozjanskega odreda, ki je obudil spomin na vojna leta Šentjurskemu občinstvu

pa se je predstavilo tudi kulturno društvo Skladateljev Ipavcev, in sicer z delom, ki je nosilo simboličen naslov: »Korenine«. Scenarij je spletla in skupino 15 mladih pripravila za nastop Darinka Joštova iz Celja. »Korenine« so bile posvečene rojaku iz vojnih dni, Leonu Dobrotinški, ki je postal že legenda in se je tudi v recitalu pojavljal kot upornik malega naroda, ki črpa moč iz korenin. Globoko so korenine in mlada drevesa se jih čvrsto zaveda-

jo! To je bilo sporočilo mladih recitatorjev.

Potem pa so v Šentjurju v počastitev dneva borca podelili tudi plakete s priznanji in priznanja Leon Dobrotinšek. Plakete s priznanji so prejeli: dr. Jože Brilej, dr. Marjan Žagar, Janez Rauter in ZMDA Kozjansko. Priznanja pa so dobili: OK ZSMS Šentjur, Stanko Arzenšek, in Henrik Ivanšek.

MATEJA PODJED

RAZGLEDNICE IZ ZRN

KAJ HOČEJO »ZELENI«
IN KOLIKO POMENIJO?

»Zeleni« so z drugo besedo gibanje izvenstrankarske državljanske pobude. Niso značilna pojava samo v Nemčiji, marveč po vseh državah meščanske demokracije. Ker je glavna oporna točka tega gibanja skrb za človekovo okolje, jih v ZRN imenujejo »zelene«, pa tudi sami so si izbirali to barvo in rožico kot simbol. Pojav »zelenih« v Nemčiji ima politično ozadje, dejstvo namreč, da so parlamentarne stranke mnoga vprašanja puščale na stranskem tiru.

Državljska pobuda v gibanju izven strankarskih okvirjev se je začela s protivljenjem gradnji atomskih central in proti drugim nevarnostim, oziroma učinkom onesnaževanja človekovega okolja, ogrožanju zdravja ter uničevanju narave. Nekaj podobnega je tudi v sosednji Avstriji.

Socialni demokrati in njihovi strankarski nasprotniki glede tega vprašanja nimajo različnih stališč. K enotnosti jih silijo razmere v ZRN, ki je razen pri premoži, zelo revna s surovinami, zlasti energetskimi viri. Niti na ozemlju ZRN, niti v Severnem morju na njihovem obalnem pasu ni nahajališč nafte, vodna energija pa je malone v celoti izkoriščena. Zato koalicijska vlada, obe vladni stranki, kot tudi opozicija niso pripravljeni odstopiti od gradnje atomskih central. Z ekološkim gibanjem so pripravljeni le na ra-

zumen kompromis. Gradnja takih objektov naj bi bila tehnološko čim bolj dognana, čim bolj varna, tudi če gre za izjemno povečanje stroškov. Gospodarstveniki se otepajo kritike »zelenih« z logičnim dokazovanjem, da je varstvo okolja ogroženo po

PIŠE:
JURE
KRAŠOVEC

5

svoje na zahodni in vzhodni meji, kajti Francija kot Nemška demokratična republika imata ob meji atomske centrale in je zoper njih gibanje »zelenih« brez moči.

Kakor izgleda vprašanje ekologije osrednje, je gibanje »zelenih« pravzaprav še v mnogočem v opoziciji s parlamentarnimi strankami. Gibanje se zoperstavlja posledicam potrošniške družbe. Ko trdijo, da nemška družba ne živi samo preko svojih možnosti, temveč tudi preko svojih potreb, kličejo k večji varčnosti z naravnimi dobrinami. To misel razvija doslej edini poslanec »zelenih« v Bonnu, nekdanji krščanski demokrat Herbert Gruhl in avtor uspešnice »Ropanje planeta«.

Gostitelji bi bili v hudi zadregi, če bi nam morali pripraviti razgovor z »zelenimi«. Ne zato, da jih je težko

najti, saj so povsod. Težko bi bilo najti skupnico, še manj pa posameznika, ki bi smel govoriti v imenu celotnega gibanja. So namreč neverjetno pisana društva raznoraznih programskih in idejnih izhodišč, osebnih in skupinskih interesov, da jim je skupni imenovalec, protivljenje obstoječi politični organiziranosti.

Pobrskejmo malce po nemškem tisku:

Najbolj čist ekološki romantik je Baldur Springmann, je kmet iz Schleswig-Holsteina, ki kmetuje brez umetnih gnojil in zaščitne kemije. Kot ustanovitelj »zelenih« že grozi, da bo vrget puško v koruzo, če se bo v gibanje vrnil - razredni boj. Olaf Dinne, arhitekt iz Bremna se prav tako upira prilivu levičarskih skupin. Med tem pa Rudolf Bahro, ki se je znašel zaradi »zelenstva« v zaporu v Nemški demokratični republiki, na zahodni strani razlaga harmonijo barvitosti in pravi, da greta zelena in rdeča barva skupaj. Ideolog »Zveze komunistov«, nasprotnice prosovjetske DKP, Jürgen Reents v okviru »zelenih« že razvija programske razprave v hitre tečaje Marxizma in leninizma. Maoisti so na primer razpustili svojo »stranci-co«, ker da so v gibanju »zelenih« dovolj zastopani.

Prepir med »zelenimi«, rdeče zelenimi in zeleno rdečimi je vedno bolj glasen,

bolj ko se približujejo trenutku, ko naj bi ustanovili skupno zvezno stranko za nastop na zveznih parlamentarnih volitvah.

Pokojni, nekoč tako popularni »JUSO« (Jungsocialist) Rudi Dutschke je razglasil gibanje državljanske pobude kot eliksir, ki naj bi razgibal okostenelost parlamentarne stranke (SPD) iz katere je

izhajal. Nekaj podobnega je bil cilj »zelenih«, toda že so na tem, da postanejo sami stranka, ki meša račune vsem obstoječim strankam, tistim v vladni koaliciji, kot v opoziciji. Sen o nepolitičnem uveljavljanju interesov je splaval po vodi. Geslo: »SPD, CDU, FDP - hvala ne!« postaja zdaj jeziček na tehtnici volitev v ZRN, ki utegne pomagati prav tistemu, ki mu »zeleni« želijo najmanj pomagati - bavarskega gromovniku Straussu.

In pri vsem tem si nisem mogel kaj, da mi misli ne bi uhajale k našemu velikemu

usklajevalcu teoretične misli s prakso Edvardu Kardelju; k nenehnemu presravljanju naše družbene biti, naši neposredni samoupravni demokraciji, kjer je mesto izpovedovanju in uveljavljanju vseh najbistvenejših interesov, skupnih in posamičnih v njih.

Ne vem zakaj mi je v ušesih tako močno obsedela izjava neke münchenske taksistke, ki sem jo med vožnjo vprašal, kdo da bo po njenem mnenju na volitvah zmagal. Rekla je:

»Kdo, ne vem, vem pa, da ljudstvo ne!«

Prizor z zborovanja »zelenih«. Geslo nad odrom pravi: Nobene velike atomske koalicije. Stop Strauss & Schmidt, stop. Zamenjava nemškega ostrega »S« z značilnim esesovskim znakom je med tem zvezno sodišče prepovedalo, če gre za gesla političnega pomena.

Pred leti smo imeli veliko akcij, ki smo jih pripravili skupaj s celjskimi inšpektorji za posamezna področja ter so pri bralcih naletele na prijeten ter ugoden odmev. V uredništvu smo se odločili za ponovitev ene izmed mnogih. Sledil je dogovor, priprava programa in akcija ter ob koncu seveda rezultati. Medtem ko sta pri prejšnjih akcijah sodelovala samo po dva inšpektorja, so bili tokrat prisotni trije in še predstavnik Živinorejsko veterinarskega zavoda Celje.

V akciji so sodelovali: Franc Lemut, veterinarski inšpektor, Leopold Jevšenak, tržni inšpektor, Stane Preložnik, sanitarni inšpektor, Bojan Koželj, Živin. veter. zavod Celje in avtor tega zapisa!

Namen akcije: ugotavljanje higienske neoporečnosti živil, kategorizacija mesa, pregled mleka, jogurta, prekajenega mesa, sirov, konzerv... Ali je urejena zdravstvena dokumentacija vseh, ki delajo pri prodaji vsega kar daje živalski izvor... ali se pri čiščenju uporablja samo voda ali tudi detergentsi... kako je poskrbljeno za odpadke itd.

Obiskali smo: Merxov Market v Vojniku, Centrovo samopostrežnico »Solidarnost« v Celju in trgovino v sklopu Hmezdovih Mesnin »Narezek« na Tomšičevem trgu. Torej tri trgovine treh različnih podjetij, da ne bi kdo rekel, da smo se na koga posebej »spravili«.

PROSTORSKA STISKA POROK ZA NEPRAVILNOSTI?

Menda iz samopostrežnice Merxovega marketa v Vojniku kar pogosto prihajajo najrazličnejše pritožbe. Pojdimo tja in pogledimo, kaj je na stvari! Trgovina je bila zgrajena 1969 in ima okoli 250 m² površine ali vsaj polovico premalo, kot bi za sedanjí promet bilo potrebno. Poslovodja Ivo Jakob pove, da jih prav prostorska stiska najbolj »tepe«, vendar upa, da bodo v najkrajšem času prišli do rekonstrukcije trgovine, v kateri je trenutno zaposlenih 24 oseb, od tega trije učenci. Na razpolago je 21 zdravstvenih legitimacij s potrjenim periodičnim zdravstvenim pregledom. Zdravniške legitimacije niso imeli trije delavci, tečaja iz higiene živil pa štirje. Glavne opazke:

V oddelku za meso in izdelke je stena umazana

AKCIJA NT S CELJSKIMI INŠPEKTORJI

V MESU JE TUDI GRENKOKA...

Skozi želodec gre tudi mnogo takšnega, kar sodi drugam

in delno okrušena, izrabljen pa je tudi ultrapas police pri hladilnih vitrinah.

Sterilizator za nože ni priključen, ne deluje in je založen z mesnimi izdelki. Za preiskavo so inšpektorji med drugim vzeli vzorec jeter, iz razstavne hladilne vitrine, ki je bil na površini temnordeč in suh, na rezni površini sivojave barve, neugodnega kiselkastega vonja... Mnenje: vzorec jeter v organoleptičnem in higienskem pregledu ne ustreza... Na kosih kareja je bilo več kot pos centimetra slanina... V hladilni vitrini je viselo meso z odrezanimi pravimi žigi ter odtisnjenimi novimi, ki so bili nečitljivi... Ločiti bi treba klasično prodajo mesa od delikatese... Neustrezni prostori pri prodaji mlečnih izdelkov... Zaključek: tudi ob prostorski stiski mora vladati red!

JAJCA NE SODIJO K MLEKU!

TDO Center je zgradilo samopostrežnico SOLIDARNOST na Lavi pred štirimi leti. Površina je 480 m². Za vse pomembnejše artikole so ločene hladilne vitrine, kljub temu pa smo v komori za konzerve našli tudi »paldca« kumarice! V poslovalnici dela 31 oseb, od tega 10 učencev. Šest delavcev nima tečaja in izpita iz higiene živil. Pri umivalnikih za roke ni nameščene posode za milo. Uporaba oz. priprava razkužil je nestrokovna! Pri prodaji kruha obstoji možnost kapljične infekcije, ker je kruh na prodajnem prostoru. Za odpadke v mesnici uporabljajo karton, kar ni ustrezno. Kruh je bil v raztrgani pleteni košari... V hladilni vitrini so jajca v neposredni bližini mleka, kar ni prav! Maloprodajne cene nekaterih klobas na

ceniku niso bile dovolj vidne, ker je cenik preveč oddaljen od mesta potrošnika. Pri brisu iz posode za drobovino so ugotovili 24 x 10⁵ klic in smatrajo, da posoda za drobovino ob obisku ni bila razkužena in so jo obravnavali kot nesnažno!

V »NAREZKU« NAREZEK NAPAKI!

Povzemamo iz zapisa:

v mesnici dela osem delavcev in trije učenci, dvema delavcema je že lani julija oz. novembra potekel rok od zadnjega zdravstvenega pregleda!

Pri umivalnikih za roke ni pribora za umivanje!

Za pomivanje orodja, strojev in naprav ni na razpolago posebnega pomivalnega elementa in oddelka.

Ni oddelka oz. površine za pripravo sendvičev. To zdaj opravljajo o oddelku delikatese, kjer je izredno utesnjeno in je stalno možna kontaminacija - kapljična s strani kupcev.

V rabi je nekaj okrušnih in deformiranih pločevinastih pladnjev za razna živila!

Shramba za čistila ni ustrezno urejena, stene okrušene, umazane, metle in ostali komadi pribora za čiščenje so spravljene križno in so tudi umazane. Na steni in stropu je vidna pajčevina.

WC prostor za osebje mesnice: stene so z mrežami pajčevin, enako strop, vidni so živi pajki, belež je močno umazan in se kruši, umivalnik za roke je brez funkcije odtoka umazane vode, nima pribora za umivanje rok. Odrejeno: takoj je treba izvršiti temeljito čiščenje prostorov, ki niso redno čiščeni. Delavca, ki nista opravila v predpisanem roku periodični zdravstveni pregled, ne smeta

delati v prometu z živili, dokler pomanjkljivosti ne odpravita!

4,27 kg trajnih klobas je bilo ob pregledu uničenih, prepovedano prodajati ali danih v super analizo!

Sledi pregled delno odmrznjenega govejega mesa. Mnenje: vzorec odmrznjenega govejega mesa ne ustreza zahtevam za sveže goveje meso, ker ima v gramu več kot 10³ mesofilnih klic. Priporočili so, da se meso pred prodajo izkosti, kosti pa niso primerne za ljudsko prehrano...

PA DOBER TEK!

Kaj nam je ponudil enodnevni obisk treh različnih trgovin? Nekaj smo zapisali, vsega pa še zdaleč ne. Tudi zaradi ljubega miru! Veliko se je spremenilo, seveda na bolje, žal pa se še vedno pojavljajo številne napake, ki bi se jih z malce več osebne volje dalo odpraviti. Tudi inšpektorji razumejo objektivne težave, za katerimi pa se ne smejo skrivati osebne človeške pomanjkljivosti ali malomarni odnos do tistega dela, ki je najbolj občutljiv. Prav pa bi bilo, da bi pri tem bili bolj natančni tudi potrošniki sami! Ne gre za kritiziranje, temveč za sodelovanje s trgovci, kaj je dobro in kaj ni ter kako bi se dale napake odpravile. Marsikdaj se prav v drobnjarijah skrivajo pomembni elementi: Nekaj takšnega bi lahko rekli tudi za naše trgovine. Sicer pa po prvi akciji lahko trdimo, da je v mesu tudi nekaj grenkega. Upamo, da ne bo tako tudi pri naslednjih akcijah, ki jih skupaj načrtujemo z inšpektorji za vroče poletne dni!

Zapisal in fotografiral: TONE VRABL

V Vojniku smo obiskali Merxov market, ki je za sedanje potrebe že za polovico premajhen. Iz tega tudi izhajajo številne težave, ki ne sodijo v okvir trgovine. Pripravljajo obnovo trgovine, morda bo potem bolje...

Hmezdove mesnine imajo tudi prodajalno »Narezek« na Tomšičevem trgu v Celju. Dobro založena trgovina privablja mnoge sladokusce mesnih izdelkov. Ob našem obisku smo 4,27 kg trajnih klobas uničili, izločili iz prodaje ali dali v analizo!

Centrova »Solidarnost« je bila zgrajena pred štirimi leti. Po ureditvi je med najodobnejšimi, žal pa so tudi pomanjkljivosti, ki bi se jih dalo z malce več volje odpraviti v skupnem interesu nas vseh...

Notranjost »Narezka«! Kavljí se šibijo pod težo vseh vrst mesa! Nekaj kosov je iz preventivnih razlogov odjadrlo na kontrolo! Sanitarni inšpektor je ogledoval »svoje« področje, veterinarski svoje, tržni svoje... Dovolj dela je bilo za vse!

CELJE

MARLJIVI KOT ČEBELE

V Zagradu nastaja pravi čebelji park

Na strmih pobočju v Zagradu imajo svoj delovni in življenjski prostor člani celjske čebelarke družine. Tu imajo svoj dom, tu imajo svoj čebeljak. In tu se začne delo, ki vzbuja pozornost, saj so ga zlasti letos posvetili ne le čebelarim in interesom, marveč širšim nalogam.

Ne ukvarjajo se samo z varoos, ne govorijo le o nalogah, ki jih čakajo, da zatrejo bolezen, kajti zavedajo se, da

bodo zmagali le tedaj, če bodo imeli močne roje, močne družine, marveč tudi o ureditvi prostora, ki ga upravljajo. Odločili so se za poseben prispevek celjski hortikulturni akciji. Ta svoj prostor hočejo urediti v lep park, v predel, kjer bodo imele tudi drobne in delavne žuželke najboljše pogoje za svoje delo in življenje. In ne nazadnje, to naj bi bil predel, na katerega hočejo pokazati brez sramu. Uredili ga bodo sami, zasadili grmičevje, zasadili medeče

rastline in še kaj.

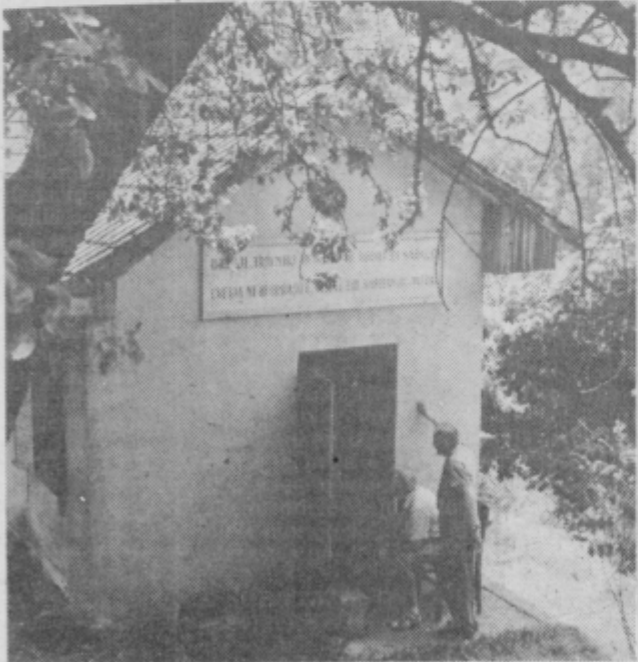
Toda, to je delo, ki terja tudi finančna sredstva. Zbirajo jih med seboj in pri svojih znanjih. Ze zdaj, na prvem koraku, so sešeli več kot 6000 dinarjev. Nekaj bo primaknila tudi KS Podgrad. Morda bodo preostala nujna sredstva dobili še kje. Tu v Zagradu bo nastal pravi čebelarji park.

S svojim delom posegajo tudi med šolske otroke, zlasti v osnovnih šolah. Nekateri krožki so že upravičili obstoj. Delo z mladimi hočejo razširiti, zato bodo imeli jeseni razgovore v šolah in opozorili na pomembnost dela čebelarstva krožkov. V ta namen bodo pripravili tudi delovne programe in povedali, kaj bodo prispevali sami, da bi pri otrokih vzbudili ljubezen in delo s čebelami.

V okviru občinske zveze čebelarstva družin (v celjski občini delajo tri družine) so zlasti člani celjske družine, ki ji predseduje Jože Bevc, medtem ko občinsko zvezo vodi Franc Kumer, sprejeli obveznost za čebelarstvo razstave v okviru vrtnarsko cvetlične razstave v mestnem parku. Gre za odgovornost, ki se je dobro zavedajo. Zato bodo na razstavi opozorili ne le na svoje delo, marveč tudi na to, kaj čebele dajejo človeku za njegovo zdravje.

In končno jih čaka letos še ena naloga - razvijte družinskega prapora.

M. BOŽIČ

Dom čebelarjev celjske družine v Zagradu

VELENJE

DVE PLATI MEDALJE

Ni »komunala« kriva za vse!

Skoraj vsak korak, ki ga napravimo na poti na delo, med delom, na sprehodu, ob rekreaciji, ko stopimo po opravkih, zadene ob »nekaj«, čemur najraje rečemo - to je pa »Komunala«. V mislih imamo poti, ceste, pločnike, zelenice, parkirišča, odlagališča smeti - uradna in »priročna«, javne lokale, skupne komunalne objekte, celo posamezna manjša ugledna gradbišča, urejenost prometnih označb, smerokazov, napisov in drugo. Ob vztrajnem gibanju cen, ponavadi navzgor, je za vse vzrok »nekakšna komunala«. Kaj pravzaprav predstavlja ta udomačena beseda, želimo predstaviti v naslednjih mislih, ugotovitvah in dejstvih. Prodreti moramo do konkretnih nalog, ki jih izvaja delovna organizacija posebnega oziroma splošnega družbenega pomena, »Komunalni center« Velenje, kolikšna je udeležba samoupravne interesne skup-

nosti za komunalna vprašanja in vseh občanov oziroma posameznikov. Nekateri pojme je treba osvetliti z lučjo občinskih (že dolgo veljavnih!) odlokov in z najnovejšimi družbenimi dogovori in razmejitvami.

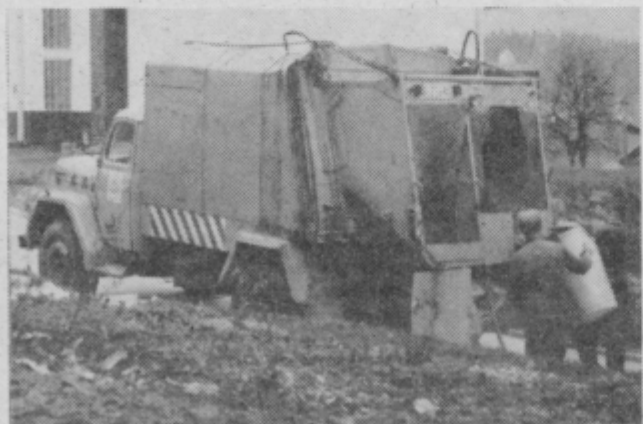
PODCENJEVANJE NAPORNEGA DELA

V okviru »Komunalnega centra« Velenje, ki vrši individualne komunalne storitve (vzdrževanje vodovodnih naprav, kanalizacij, odplak, fekalij, javne snage, pogrebne dejavnosti), kolektivne komunalne storitve (vzdrževanje cest, ulic, trgov, zelenic, pokopališč) ter pogodbeno dela (odvoz smeti po naročilu delovnih organizacij, odvoz fekalij idr.), predstavlja največji problem individualne storitve. Le-te izvršuje enota Javna snaga, ki zaposluje petnajst (le 15!) delavcev za odvoz smeti od individualnih porabnikov,

odvoz kesonov z odpadki, vzdrževanje odlagališč smeti in odpadkov, čiščenje mesta idr. Delavci, ki »pobirajo« smeti iz kant v petih rajonih le s tremi kamioni, dvakrat tedensko. Dnevno je potrebno pobirati okrog dvatisoč petsto kant odpadkov, kar pomeni, da morata dva delavca (z voznikom enega kamiona) dnevno izprazniti preko 800 posod, ki v povprečju tehtajo po 50 kg - to pa znese kar 40 ton dnevno. V vseh vremenskih pogojih, tudi takrat, ko so ostali delovni ljudje prosti (prazniki, sobote in izjemoma tudi nedelje), je nujno potrebno opravljati težaško delo. Zato je razumljivo, da je število delavcev tako majhno, čeprav so potrebe večje. Osebnih dohodkov zaposlenih smetarjev (od 6000 do 7000 din mesečno) niso vzrok za veliko fluktuacijo, saj ne zaostajajo za drugimi težaškimi profili. Kot je povedal ing. Viktor Podgoršek, vodja komunalne dejavnosti pri »KOC« Velenje, so glavni vzroki v izjemno negativnem odnosu občanov do delavcev Javne snage. Često namreč prihaja do maltretiranja v vseh oblikah, neresničnih obtožb, celo incidenti niso izjema. Druga skrajnost (ki prav tako ni pozitivna) je nudenje pijače iz različnih razlogov, katere pa delavci največkrat (žal) ne odklanjajo. Posledice so sčasoma neizbežne.

Ce bi se občani zavedali, da le peščica ljudi skrbi za čistočo, bi gotovo v zadovoljstvo obeh strani ne bilo nepremostljivih težav.

JOŽE MIKLAVC

Pobiranje smeti je naporno, težaško delo

Foto: Jože Miklavc

PRIZNANJA V ŽALCU

PRAVA POT

Podelili srebrne znake sindikata

Konec prejšnjega tedna je bila v Žalcu svečana seja predsedstva občinskega sveta Zveze sindikatov, na kateri je predsednik OO ZSS Rafko Mlakar podelil priznanja samoupravljalcem. Prejeli so jih Marija Pere, Milan Jezernik, Lidija Ušen, Ivan Pavlič, Božo Cvirn, Stanko Jelen, Breda Rancigaj, Mirko Urbanc, Stane Lavrinec in Ivan Hren. Podelili pa so tudi deset priznanj Srebrni znak sindikata. Preberimo, kaj so nam povedali nekateri izmed nagrajencev.

JOŽE PILIH: »Srebrni znak sindikata sem prejel za dolgoletno delo v Zvezi sindikatov, še zlasti v prvih letih delovanja občinskega sveta. Bil sem tudi prvi predsednik. Tudi pri ustanovitvi počitniške skupnosti sem bil med organizatorji. Priznanje mi vsekakor pomeni potrditev dela in ne nazadnje obvezo za delo v bodoče.«

MIRKO LEDINSEK: »Mislil, da nihče ne dela za priznanja, pač pa zato, ker vsakdo čuti, da mora po svojih najboljših močeh prispevati za vsestranski napredek naše družbe. Delam v šempetškem SIP. Dolga leta sem bil aktiven v sindikatu in samoupravnih organih, prizadeval pa sem si še zlasti za to, da bi bolj prišlo do izražanja sodelovanja med našo tovarno in krajevno skupnostjo.«

VERONIKA PETRE: »Priznanje srebrni znak sindikata sem prejela za delo v osnovni organizaciji sindikata TOZD Slovin Žalec. Naša osnovna organizacija sodi med najaktivnejše v občini. Priznanja sem vesela, hkrati pa pomeni, da bo treba še več storiti. Sploh še v času, ko si vsi skupaj prizadevamo za ustalev našega gospodarstva. Priznanje pa ne jemljem samo osebno pač pa kot vsej osnovni organizaciji.«

BREDA RANCIGAJ: »V Koteks Tobusu TOZD Inde Vransko sem predsednica delavskega sveta. Vesela sem, ko vidim, da smo tudi pri nas uspeli prebroditi najhujše težave, s tem pa nikakor ne mislim reči, da težav ni več. Priznanje samoupravljalca mi mnogo pomeni, obvezuje pa me, da bom tudi v bodoče aktivna v organih upravljanja, družbenopolitičnih organizacijah in krajevni skupnosti.«

Srebrne znake sindikata so prejeli Jože Pilihi, Slavka Čarter, Željko Sevnšek, Jerica Čretnik, Mirko Ledinšek, Erika Oset, Jože Pencelj, Veronika Petre, ter konferenci OO ZSS KI Liboje in TT Prebold.

JANEZ VEDENIK

TUDI V VELENJU AVTOMOBILSKI SEJEM

Združenje šoferjev in avtomekanikov v Velenju že nekaj časa prireja avtomobilske sejme. Vsako nadeljo dopoldan pripravijo sejmski prostor pred starim jaskom na koroški cesti v Velenju.

Sejmi avtomobilov - rabljenih in novih - so postali priljubljena oblika za številne lastnike in bodoče lastnike avtomobilov iz Saleške doline, Savinjske doline in Koroške. Tu pa ponujajo svoje konjičke tudi prodajalci iz Kranja, Novega mesta, Kopra, Ljubljane, Maribora in drugod.

Doslej je bilo zamenjanih že veliko avtomobilov. Če je vreme lepo in nedelja vozna za vse, pripelje svoje konjičke na prostor ob starem rudniškem jasku tudi do 500 avtomobilistov.

Društvo pa je pripravilo tudi pisarno, kjer lahko sklenejo lastniki pogodbe.

Torej, tudi v Velenju je dokajšnja ponudba. Da je kupcev veliko, potrjuje tudi dejstvo, da je bil naidlje odpeljan avto celo v Nikšič.

HINKO JERCIC

LAŠKO: VEZ Z REČIŠKO DOLINO

kot drugi po cesti debrske doline ob blokih. Pešci se bodo morali odločiti za hojo po nekdanji progi ozkotirne železnice ali po cesti, ki smo jo predstavili v uvodu.

Prav gotovo bo v začetku nekaj negotovanj med uporabniki cest in pripombe bodo padale na račun zagate ob podvozu in daljše poti za tiste, ki hodijo na delo iz laške smeri. Zato bo potrebno ta problem sčasoma kompleksneje reševati, saj se debrska dolina razvija v gosto naseljen kraj, čeprav krajani tu pogrešajo zlasti trgovino z živili, trafiko in še kaj. Toda upajo, da bodo sčasoma uspeli pridobiti tudi te objekte.

FANIKA LAPORNIK

Ena od mnogih delovnih akcij na cesti Luče-Podvolovljek

PODVOLOVLJEK

V ZORI IŠČI DAN!

Ne bodo vrgli puške v koruzo!

Krajanji Podvolovljeka pri krajevni skupnosti Luče smo se držali starega pregovora. Odbor za obnovo ceste je uspel z dobro delovno organizacijo že do 22. aprila letos modernizirati in asfaltirati 3600 kvadratnih metrov cestišča. Istočasno smo uredili kanalizacijo, zabetonirali dva mostova in močno izboljšali preostalih 800 metrov cestišča.

Da smo lahko vse to dosegli, so morali redko naseljeni Podvolovljekani globoko seči v žep in opraviti več sto traktorskih in težakih ur. Vse to pa jih še čaka, saj vsi

računi še niso plačani, banke pa tudi še niso urejene.

Večina krajanov je to največjo akcijo moziške občine v tem letu dobro sprejela, so pa tudi takšni, ki so stali ob strani in naše delo le ocenjevali. Ti očitno pozabljajo, da so bili Podvolovljekani z bližnjo okolico vedno med prvimi, kadar je bilo potrebno nuditi kakršno koli pomoč v kraju Luče, pa tudi izven njega. Spomnimo se samo na odličen uspeh referendumu za šolstvo in gospodarstvo v letu 1977! Zaradi vsega tega so nam v naši družbeni skupnosti veliko poma-

gali, zlasti vodna skupnost, pa gozdarstvo, kmetijstvo, komunala... Hitro in dobro opravljeno delo nam je omogočil tudi kolektiv GG Nazarje TOZD Gradnja s svojimi stroji in marljivimi delavci.

Urediti moramo še zadnjih 80 kvadratnih metrov cestišča. Puške ne bomo vrgli v koruzo, saj bo z dobro voljo zmaga naša. Zavedamo se, da je kraj že veliko pridobil, se spremenil in napredoval tudi zaradi dobro urejene ceste.

VINKO KNAPIČ

TRNOVLJE:
DELO NE
SME
ZASTATI

Trnoveljske družbeno-politične organizacije v času dopustov ne bodo počivale. Pred dnevi se je sestala osnovna organizacija Zveze komunistov. Delegatka programske konference Zveze komunistov Celje Marija Pleterski je poročala o tej konferenci, o seminarju sekretarjev osnovnih organizacij pa je poročal sekretar Viktor Dobrišek.

Krajevna konferenca socialistične zveze bo obnovila pogovore z delegati, zlasti s tistimi, ki ne storijo dovolj. Vzpodbuditi mora delo potrošniškega sveta in doseči, da se bodo delegati, kadar zastopajo svojo krajevno skupnost, bolje pripravili.

V krajevni skupnosti so ustanovili stabilizacijsko komisijo, v kateri je zastopana tudi osnovna organizacija Zveze komunistov. Komisija ugotavlja, katera dela so v krajevni skupnosti najbolj potrebna in o tem poroča svetu krajevnih skupnosti.

Pri čiščenju okolja je sodelovalo veliko mladincev, članov Zveze komunistov in drugih občanov. Veliko dela so vložili pri ureditvi prosvetnega doma »Zarja«.

Sicer pa nameravajo še popisati vse tiste, ki žele telefonske priključke, pričeli pa so tudi s seminarji iz narodne obrambe in civilne zaštite.

Uspešnost dela seveda ni odvisna samo od družbenopolitičnih organizacij, temveč od vseh krajanov.

VIKTOR DOBRIŠEK

TEMELJNI KAMEN ZA ŠOLO

V okviru praznovanja občinskega praznika občine Zalec so minulo nedeljo na Polzeli položili temeljni kamen za prizidek osnovne šole. Slovesnosti so se udeležili številni predstavniki družbenopolitičnega življenja občine in KS Polzela. O pomenu novega prizidka osnovni šoli je govoril predsednik režijskega odbora Rudi Divjak, ki je dejal, da bo z izgradnjo prizidka v šoli 26 učilnic, 18 kabinetov, stara telovadnica ter nova v velikosti 16 x 32 m in 4 učilnice za glasbeni pouk, v kleti pa bo zaklonišče za 400 otrok. Investicija v prizidek, telovadnico in potrebno adaptacijo starega objekta bo znašala okrog 65 milijonov dinarjev. Večina teh sredstev bo zbrana iz IV. samopripravek občanov žalske občine in drugih sredstev (kredit, prispevne stopnje iz bruto osebnih dohodkov itd.). Za izvajanje teh del je bil izbran Ingrad TOZD gradbena operativna Zalec. Prizidek naj bi bil zgrajen do 30. 6. prihodnjega leta, telovadnica ter ostala ureditev pa najkasneje do 31. 12. 1981. leta. Kot vedno bodo tudi pri izgradnji prizidka in telovadnice Polzelani morali aktivno sodelovati, seveda pa pričakujejo širšo družbeno pomoč, je ob koncu dejal Rudi Divjak, predsednik režijskega odbora za gradnjo novega prizidka.

Učenci osnovne šole Vere Šlander, gojenci glasbene šole in otroški pevski zbor so za to priložnost pripravili kulturni program.

Temeljni kamen je položil predsednik izvršnega odbora občinske izobraževalne skupnosti Vinko Janič.

T. TAVČAR

100 LET GASILSKEGA DRUŠTVA VOJNIK

NADALJEVATI TRADICIJO

Oprema in gasilno orodje je čedalje boljše

6. julija 1980 Gasilsko društvo Vojnik praznuje stoletnico obstoja. Zbrali so se možje in mladeniči, ki so odslužili vojaški rok in 20. aprila 1880 ustanovili »Prostovoljno požarno obrambo«.

Ustanovni občni zbor požarne obrambe je bil 3. 10. 1880. Društvo je postalo zelo delovno in v Gradcu bilo celo pohvaljeno na deželni gasilski zborovanju. Prvi načelnik požarne obrambe je bil zdravnik dr. Beneš.

Občinska uprava je pripomogla, da so kupili prenosno leseno brizgalno. Okoli leta 1900 pa so kupili odklopno-kovinsko brizgalno na dve kolesi.

Odločili so se, da si bodo zgradili svoj gasilni dom. To so tudi storili. Ko je bil dom zgrajen, so začeli misliti na ročno brizgalno na štirikolesnem vozu. Leta 1906 jim jo je kupila grofica Irma Fanajhaus. Kupili so tudi močnejše cevi, ki so vzdržale večji pritisk vode. Ana Henn, bivša lastnica Slatine Radenci, ki je imela hišo v Vojniku, je dala gasilcem 29 paradnih uniform in 29 zimskih plaščev ter še drugače podpirala društvo.

Ko je leta 1914 izbruhnila prva svetovna vojna, je moralo več članov v vojsko. Društvo je tudi med vojno obstajalo in delovalo, vodili so ga starejši, ki so lahko ostali doma.

Do konca prve svetovne vojne je bilo društvo pod nemškim vplivom in pod nemškim poveljstvom. Po vojni je oblast ukinila delovanje gasilskega društva Vojnik, ker ni hotelo sprejemati slovenskih članov, pa tudi povelja so bila nemška. Občina je prevzela ves inventar in ga izročila novemu slovenskemu gasilskemu društvu, katerega načelnik je postal Julko Kovačič. Poveljnik Martin Kolar je začel prvi poveljevati v slovenskem jeziku.

Leta 1928 je postal načelnik Julijan Sinigoj, vojaški učitelj, ki je društvo vodil do začetka druge svetovne vojne, ko je bil kot zavezanec Slovenec izseljen. Šolski upravitelj Peter Jankovič pa je bil vsa ta leta tajnik.

Med okupacijo je društvo vodil Ignac Kveder. Takoj po osvoboditvi leta 1945 je društvo znova zaživelo. Prvi je prevzel vodstvo poštini uslužbenec, danes častni član Bogomir Špindler.

Prvi gasilski avto so dobili tako, da so ga zaplenili umikajočim Nemcem, mehanik Hotko pa jim ga je priredil za gasilske namene.

Hud udarec za gasilsko društvo Vojnik je bil 5. junija 1954. Iz hribov in strmin nad Dobro, Strmcem in Vojnikom so prihrumele velike količine vode. Vojnik je bil v spodnjem delu popolnoma zalit. Voda je rušila stano-

vanjske in gospodarske zgradbe, mostove, odnašala les in poplavlila žitna polja.

Ze po prvem spoznanju nevarnosti naraščanja vode, so zatulile sirene. Silne vodne gmote so se zgrnile tudi v zidan gasilni dom, ki je stal na desni strani česte. Voda je gasilni dom popolnoma zbrisala z zemeljske površine. Gasilci so naenkrat zgubili vse. V reševalni akciji so sodelovale gasilske enote iz vse Slovenije.

Po poplavi, ko je voda odnesla gasilni dom in uničila vso opremo in orodje, je delo v društvu za nekaj časa zamrlo. Starejši gasilci so se umaknili, vodstvo pa so prevzeli predvsem mlajši. Iz blata so izvlekli motorno brizgalno, staro ročno brizgalno in nekaj cevi. Vse je bilo treba začeti znova. Voda je odnesla tudi arhiv, ostala je le knjiga sejnih zapisnikov od 1926 do 1936, ki so jo imeli člani doma. Na pomoč je priskočila okrajna gasilska zveza Celje.

Septembra 1956 so pričeli z obnovo hiše, ki so jo dobili od kmetijske zadruge in tam je nastajal gasilski dom. Zgradili so orodjarno in v njo prenesli orodje in opremo.

Leta 1957 so dogradili stolp, uredili dvorišče in podrl kamniti zid na dvorišču.

12. julija 1959 so razvili svoj prapor, od gasilskega društva Gaberje pa so dobili avtomobil.

Leta 1964 so bili gasilci v akciji od 24. do 28. oktobra, skupaj 417 ur, ko je bila v Celju poplava.

Leta 1965 so gasilci prevzeli novo motorno brizgalno. Na tekmovanju v Ločah so zasedli prvo mesto. Na občnem zboru so imenovali to-

variša Julijana Sinigoja za častnega predsednika društva.

V letu 1966 so adaptirali dom. Jeseni 1969 se je za pet let h gasilskemu društvu priključila tudi godba na pihala iz Malih dol. Dogovarjali so se tudi, da bi bila sirena tudi na gasilnem domu, da bi jo krajani oziroma gasilci bolje slišali, vendar do danes še ni prišlo do spremembe.

V tem času se je začelo sodelovanje z DPO in ostalimi organizacijami v Vojniku.

Uspešno so sodelovali na različnih tekmovanjih – tako člani kot pionirji, usposobili pa so tudi oddelno vrsto civilne zaštite pri krajevni skupnosti. V letu 1979 so pionirji dosegli na občnem prvenstvu 2. mesto, na conskem pa prvo.

Tudi oprema in gasilno orodje je čedalje boljše. V zadnjih letih so s pomočjo krajanov in krajevnih skupnosti ter SIS za požarno varnost v Celju nabavili kombinirano vozilo, orodno vozilo in 23-metrski lestev. Z mnogo prostovoljnega dela pa so dozdali garaže in obnovili stari del doma.

Letos, ko gasilsko društvo praznuje 100 let obstoja, si je že v začetku leta zadalo nove naloge, ki jih je do sedaj že veliko uspešno opravilo.

Tako so izdali jubilejno brošuro, organizirali IV. revijo narodnozabavnih ansamblov, uredili gasilski dom, udeleževali so se tekmovanj itd.

Za proslavo stoletnice pa je že pripravljen program. Z njo je povezana tudi 25-letnica Zavoda za požarno, tehnično in reševalno službo Celje in praznik Krajevne skupnosti Vojnik.

PROGRAM PRAZNOVANJA 100-LETNICE GD VOJNIK

Od 29. 6. – 4. 7. 1980

ŠPORTNA TEKMOVANJA gasilskih društev v raznih športnih disciplinah.

5. julija 1980:

Finalna tekmovanja in določitev zmagovalca v posameznih športnih disciplinah

Koncert godbe na pihala »Male dole« pred GD Vojnik

Nastop folklorne skupine iz Šentjurja in recitacijskega krožka osnovne šole Vojnik

Gasilska blokada po ulicah Vojnika in kurjenje kresov po gričih in v okolici Vojnika.

6. julija 1980:

Ob 8.00 uri slavnostna seja GD Vojnik, podelitev odlikovanj in priznanj, podpis listine o pobratenju GD Vojnik in GD Dragomlja vas, pozdravi gostov.

Ob 10.15 uri Gasilska parada po ulicah Vojnika. Zaključek parade na športnem igrišču, nato slavnostno zborovanje. Govoril bo predsednik IS Občine Celje tov. Venčeslav Zalezina.

Po zborovanju velika gasilska vaja s prikazom gašenja lahko vnetljivih tekočin s kemičnimi gasilnimi sredstvi in reševanje z višjih nadstropij. Na vaji bodo sodelovali poklicni gasilci iz Celja in gasilska društva A kategorije s svojo najsodobnejšo opremo.

Po vaji srečanje gasilcev in občanov.

Prva vrsta od leve proti desni: Milena Marguč, Avgust Cerenak, Jurij Bojanovič, Barbara Vanovšek in Drago Čretnik. Druga vrsta: Franc Korošec, Rudi Stante, Edi Suholežnik, Albin Leban, Ivan Vrbič, Marija Ružič, Tone Polutnik in Adolf Janc (starejši). Tretja vrsta: Alojz Buček, Stane Vanovšek, Adolf Janc (mlajši), Marjan Povše, Silv Kuder in Alojz Pavšer. Na posnetku so člani upravnega in nadzornega odbora.

VAŠA STRAN

PISMA

Kadar nam pišete, ne pozabite navesti popolnega naslova: ime in priimek ter kraj in ulico stanovanja. Zapisi, ki teh osnovnih podatkov ne bodo imeli, bodo romali v koš. Za anonimnost v Novem tedniku ni prostora!

In ker včasih sprejemamo pisma, za katera ne ve mo, ali so samo za našo informacijo ali javno objavo, prosimo, da na slehernem dodate še to, če ste ga namenili tudi za objavo v našem tedniku.

Hvala za razumevanje in dobro sodelovanje!
UREDNIŠTVO NT

KAJ JE Z LEKARNO V GABERJU?

Pišem vam kot delegat v skupščini Krajevne skupnosti Gaberje. Na zadnji seji skupščine je tekla razprava o ukinitvi lekarne v Gaberju. Kot v prejšnjih obravnavah, so bili tudi tokrat krajanji proti takšni ukinitvi, čeprav so odgovorni bili drugačnega mnenja. Tako si preko Novega tednika postavljam vprašanje, koliko smo uspeli približati samoupravno od-

ločanje občanov v krajevni skupnosti.

Krajevna skupnost Gaberje je stara delavska četrt, v kateri stanujejo večinoma delavske družine. Tu prebivajo večinoma starejši ljudje, ki so s svojim minulim delom prispevali k razvoju Celja, obenem pa v tovarnah izčrpali svojo življenjsko silo in zdravje. Mladi odhajajo v nova naselja, kjer imajo svetla in prostorna stanovanja, urejeno okolje, svež zrak in sploh dobre pogoje za življenje. Starejši delavci in upoko- jenci pa seveda ostajajo. Stanujejo večinoma v starih

stanovanjih. Pogled skozi okno jim kaže tovarniške dimnike ali pa nepretrgano kolono avtomobilov, ki se pomika po Mariborski cesti. Iz zdaj hočemo ljudem v tej krajevni skupnosti odvzeti še lekarno.

V Gaberju so tri obratne ambulante. Vsak dan so nabito polne, saj je nanje vezanih okoli devet tisoč delavcev iz gabskih delovnih organizacij in onih s Hudinje. Vsi ti so v glavnem vezani na javna prevozna sredstva in nimajo vedno časa hoditi v lekarno v središče mesta.

Kljub temu, da je nujno

potrebna, je trenutno zaprta s preprosto obrazložitvijo, da objekt ne ustreza več sanitarnim pogojem. Na vratih visi napis: »Zaprto zaradi adaptacije.« Nihče pa ne ve odgovora, kdaj se bo adaptacija pričela, če se sploh bo, oziroma ali bo lekarna še kdaj služila delavcem in ljudem tega predela, kot to že dolga leta. Čeprav krajanji še niso dobili odgovora na to vprašanje, niso obupali. Intenzivno razmišljajo in se sprašujejo, katero obliko samoupravnega odločanja naj uporabijo, da bodo dobili nazaj svojo lekarno.

JANKO KOŠTOMAJ,
Celje, Mariborska 28

UREDNIŠTVO: Vprašanje v bistvu ni novo. Odprli smo ga že pred približno mesecem dni v zapisu z obiska v KS Gaberje. Tedaj so nam predstavniki samoupravnih organov KS Gaberje povedali, da gre za adaptacijo prostorov, ker so zdajšnji v resnici neprimerni, da pa bo lekarna v Gaberju na vsak način ostala. Morda tudi na drugi lokaciji. Ker se to vprašanje vnovič ponavlja, prosimo odgovorne v kolektivu Celjskih lekarn, da nam z odgovorom povedo, kakšna usoda čaka lekarno v Gaberju. Za odgovor in sodelovanje hvala v naprej!

PLAT ZVONA

Kaj bo s stolpom na graščinski kapelici Šenek pri Polzeli? Stolpu zvoni plat zvona, čeprav zvona že davno ni več.

Večkrat grem na obisk v dom upokojencev, ki je v tem gradu in vselej se za- zrem v stolp, ki se bo v kratkem porušil, če ga prej ne bodo pričeli obnavljati. Pločevina na njem je že zdavnaj odpadla, les je strohnel, zastavica pa se je žalostno povesila.

Do pred kratkim so to kapelico uporabljali za pralnico, za kar seveda ni bila primerna, zdaj pa je mrtvašnica.

In tako vprašujem, kaj je z vzdrževanjem tega objekta? Kaj pravi na to Zavod za spomeniško varstvo v Celju?

ANDREJ STRGAR,
Latkova vas, Prebold

UREDNIŠTVO: Vprašanje bi radi razširili še na Krajevno skupnost Polzela ter seveda upravo doma. Kako je z zadevo, ki jo odpira Andrej Strgar?

KAKO JE Z IMENOM »PIVNICA PRI STAREM PISKRU«?

V uredništvo smo dobili pismo Janka Pogačnika iz Celja, kjer je zapisal: »V Celju imamo sedaj: Stari pisker, kraj mučenštva in smrti, ter pivnico z enakim imenom: Pri starem piskru, kjer ni izključeno kdaj veseljačenje in pijančevanje. Obe stavbi sta v neposredni bliži-

ni. Brez posebnega pojasnjevanja predlagam, da pivnica spremeni ime v »Pri tržnici« ali kako drugače.«

Predlog bralca Janka Pogačnika smo posredovali vključno z vprašanjem, kako je prišlo do imena pivnice, Gostinskemu podjetju toz Na-na in tako so nam odgovorili:

»Obveščamo vas, da smo bili informirani od starejših občanov o gostilni »Pri starem piskru« s precejšnjo specifično ponudbo na lokaciji bivše Ljubljanske banke v neposredni bližini naše nove pivnice. Celjskih zaporov se je po vsej verjetnosti prijel naziv »Stari pisker« po navedenem gostišču v sosednji stavbi. V želji, da ohranimo ime že pozabljenega gostišča v Celju, smo naslovili na krajevno skupnost Center Celje dopis, da nam posredujejo mnenje o primernosti naziva. Svet skupščine krajevne skupnosti center se je s predlogom strinjal, nanj ni imel pripomb, niti pomislekov. Vsled tega smo novo okrepčevalnico imenovali; oziroma registrirali »Pivnica pri starem piskru«.

Direktor TOZD NA-NA
ERIKA GRABAR

ZAKAJ TOLIKŠNE RAZLIKE?

V soboto, 21. junija, sem si zaželela plavanja in odšla sem v bazen novega hotela na Dobrni. Bila sem nemalo presenečena, ker so zvišali ceno za kopanje kar na 40 dinarjev. Ko sem odhajala iz bazena, sem si hotela posušiti lase. Toda, zopet presenečenje. Lase bi si lahko posušila le, če bi plačala. Še pred kratkim so bili feni brezplačno na voljo. Zdaj so jih odstranili.

Pripomniti hočem, da je kopanje v drugih bazenih ceneje. V Podčetrtku, v Atomskih toplicah, stane kopanje 30 din. Prav toliko v Laškem, s tem, da je ob torkih in četrkih treba za karto odšteti le 25 dinarjev. Poleg tega je sušenje las v laškem bazenu, v zdravilišču, brezplačno.

Zakaj torej takšne razlike? V. M.

IZ ZAKONSKE SVETOVALNICE

DRUŽBENO DEJAVNO IN ODGOVORNO STARŠEVSTVO

Družbeno odgovorno starševstvo se začne že pri načrtovanju družine in sega vse do poznejše razvojne stopnje otroka, saj v času oblikovanja njegove osebnosti starši nikakor ne morejo zavreči skrbi za otroka ali jo povsem preložiti na tuja ramena. Zato naj se starša svobodno odločita za število otrok za katere bosta lahko vzgojno odgovarjala in vsestransko skrbela.

Imeti otroka je lepo, hkrati pa tudi zelo odgovorno. Neodgovorno do bodočega otroka je, če ga kateri od parnerjev jemlje le kot prisilo za navezovanje drugega in, če so potem ob njemu vrstijo neprestani prepiri.

Starševstvo se ne more omejevati le na dom in neposredne odnose z lastnimi otroki, saj le ti niso samo stvar staršev ali družbe, ampak naj bodo v medsebojni povezavi celotne dejavnosti in obveznosti razporejene tako, da bodo dosežene želje vseh za zdrav in nemoten razvoj mladega rodu.

K družbeno odgovornemu in dejavne- mu starševstvu sodi tudi prizadevanje staršev za ustanavljanje strokovnih ustanov, da po samoupravni poti skrbijo za razvoj ustanov, ki usposabljaajo tudi prizadete otroke, da soodločajo o družbenih ustanovah za vzgojo zane- marjene in zapuščene otroke.

Prav bi bilo, da tam, kjer ni dovolj vzgojnovarstvenih ustanov poskrbijo za različne nadomestne oblike npr. cici- bane urice, vzgojno delo na igriščih in naj bi bili teh oblik deležni vsi otroci. Tudi pri organiziranju preživljanja prostega časa otrok, bi morali odigrati starši pomembno vlogo, da otroci v prostem času ne bi bili prepuščeni sami sebi.

Starševstvo se torej ne konča z nepo- srednim odnosom do lastnih otrok tem- več vključuje tudi skrb za druge otroke in ima širše družbene razsežnosti. Starši morajo biti v vsakdanjem življenju no- silci skrbi za družino, kar pa pomeni, da so odgovorni za ustvarjanje družbenih razmer v katerih bo mogoče uresničevati potrebno pomoč vsem otrokom. Gle- de na svoje delo in skrb imajo dejanske možnosti odločati o pogojih svojega živ- ljenja in življenja otrok.

Ob razvoju demokratične družine, ki zagotavlja osebnostno rast njenim čla- nom morajo starši nadzorovati tudi nje- ne zunanje vezi z družbenimi usta- novami t.j. z vzgojnimi, izobraževalnimi, kulturnimi in drugimi. Starši sami lah- ko vplivajo v vlogi delegatov v samou- pravnih interesnih skupnostih kot v de- lovni organizaciji, kjer združujejo svoje delo, na reševanje skupnih problemov, ki zadevajo družino, odločajo o delova- nju različnih strokovnih služb, ki sode- lujejo z družino.

Pogosto slišimo, da družba pomaga družini, ki je v krizi, vendar pri tem ne gre za pomoč družini, ki vsega ne zmore sama ampak gre tu za novo razporeditev obveznosti in odgovornosti, saj je v ospredju interes otroka ter potrebe nje- govega razvoja. Razne strokovno uspo- sobljene ustanove lahko spodbujajo in pospešujejo različne sposobnosti in nagnjenosti otrok, ki bi sicer v mnogih družinah ostala premalo razvita. Druž- beno dejavno in odgovorno starševstvo izključuje predstavo, da je družbeno skupnost neka celota, ki mora skrbeti za družino, za otroka ampak je ta skupnost lahko krajevna skupnost, organizacija združenega dela, kjer lahko delovni lu- dje organizirajo nove oblike življenja, ki pa jih ne smemo zanemarjati.

Ob neposrednem združevanju organi- ziranih staršev in skupno ustvarjenih sredstvih se lahko v krajevni skupnosti rešujejo številna vprašanja vzgoje otrok kot tudi podružbljanja gospodinjstva. Starši lahko neposredno ali kot posa- mezniki uresničujejo svoje roditeljske pravice in dolžnosti in združeni z dru- gimi delavci ustvarjajo ekonomske te- melje za svoj obstoj in obstoj vseh ter zagotavljajo zadovoljevanje potreb vseh otrok na podlagi solidarnosti.

Demokratični in humani odnosi v družini pa bodo prav gotovo pripomogli k pripravljenosti slehernega občana in njegovi iznajdljivosti, da bo pripravljen storiti kaj več, kot le skrbeti sam zase, saj je pot za razvijanje boljših pogojev družinskega življenja naša skupna druž- bena pot.

MOJCA ŽVIŽEJ, soc. del.

PRIREDITVE

CELJE

V četrtek, 3. 7. se bo ob 18. uri pričel promenadni koncert godbe na pihala ŽPD France Prešeren iz Celja. Koncert bo na Tomšičevem trgu.

V Pokrajinskem muzeju bo v sredo, 9. ob 20. uri nastopil ljubljanski baročni trio.

V likovnem salonu razstavlja fotografije na temo »Tito« fotoreporter Dela Joco Žnidaršič.

LAŠKO

V Zidanem mostu je v kulturnem domu Svobode razstava Pohod XIV. divizije na Štajersko

V prostorih SIS v Laškem razstavljajo dela likovni amaterji laške občine.

Dan rudarjev in praznik delovne organizacije TIM Laško bodo proslavili v Rečici 3. 7. ob 10. uri pri sindikalnem domu

V Radečah pri Brunku bo 4. julija ob 10. uri osrednja občinska proslava dneva borca.

ŠMARJE PRI JELŠAH

V dvorani zdravilišča v Rogaški Slatini se bo v soboto, 5. 7. ob 20. uri pričel mednarodni plesni turnir v standardnih in latinskoameriških plesih.

V pivnici Zdravilišča Rogaška Slatina razstavlja likovna dela akademska slikarka Alenka Gerlovič.

VELENJE

Velenjski rudarji razstavljajo likovna in ročna dela v prostorih muzejske zbirke na velenjskem gradu

V okviru rudarskega praznika bodo v sredo, 2. 7. ob 18. uri odprli v avli občinske skupščine Velenje raz- stavo na temo 30 let samoupravljanja v rudniku lignita Velenje.

ROJSTVA

CELJE

Rodilo se je: 31 dečkov in 24 deklic

POROKE

CELJE

Poročilo se je 9 parov od teh: LUKANC RADO iz Celja in SOJČ CVETKA iz Celja.

SMRTI

CELJE

Umrli so: POSPEH MARIJA, 69, iz Letuša; MODEC JOŽE, 65, iz Celja.

SIMILJAN, 75, iz Teharja; SRE- BOČAN PAUL, 87, iz Celja; KO- BOLA VALENTIN, 59, iz Prožin- ske vasi; ROZMAN JOŽE, 80, iz Celja; SMERGUT ANTON, 66, iz Zagrada; PENIČ MARIJA, 77, iz Dobrine - Loka pri Žusmu; KRAGELJ AMALIJA, 46, iz Ka- ple - Tabor; VOLAVŠEK MI- HAELE, 71, iz Lekmarji - Vinski vrh; VETRIH JURIJ, 74, iz Lo- krovca; PAVČIČ EMILJA, 80, iz Sošeske Ložnice; KOŠTOMAJ KRISTINA, 51, iz Proseniškega; SOLINC MARTIN, 65, iz Šent- jurja; ŽOHAR VERA, 69, iz Ce- lja; LESKOVŠEK MILOŠ, 59, iz Štor; PRAPROTNIK PAVLA, 69, iz Letuša; MODEC JOŽE, 65, iz Celja.

TURISTIČNO GOSTINSKO PODJETJE - ŽUPA - KRUSHEVAC, TOZD »GRADSKO UGOSTITELJSTVO« HOTEL GOLDING RUBIN Žalec

RESTAVRACIJA - s srbskimi specialitetami
DISCO KLUB - zabava ob dobri disco glasbi
Nudijo vam tudi prenočišča v sodobno opremljenih sobah

ISKRENE ČESTITKE OB OBČINSKEM PRAZNIKU!

V obrobni predeli

7. JULIJ - PRAZNIK OBČINE ŽALEC

7. julij je praznik občine Žalec. Tudi tokrat bo v znamenju številnih delovnih uspehov. Že samo pogled na občinsko središče pa nam dokazuje, da gre razvoj svojo pot naprej. Podoba Savinjske doline se temeljito spreminja.

OBČINA ŽALEC DO LETA 1985

POUDAREK INDUSTRIJI IN KMETIJSTVU

Zgradili bodo tudi 800 družbenih stanovanj

Osnovna naloga gospodarstva v občini Žalec v naslednjih petih letih je v nadaljevanju procesov za razširitev in preusmerjanje tiste proizvodnje, ki ima pogoj za ustvarjanje večjega dohodka glede na število zaposlenih in glede na vložena sredstva. V prihodnjih letih je tako mogoče doseči 8 odstotno realno rast družbenega proizvoda ali 3 odstotke več kot v Sloveniji. Število zaposlenih naj bi tako kot v Sloveniji naraščalo po dvo in pol odstotni stopnji, produktivnost pa mnogo bolj, saj naj bi se dvigovala po stopnji 5 do 6 odstotkov. Dvakrat hitreje skoraj kot v Sloveniji. Naložbe naj bi bile prisotne v strukturi družbenega proizvoda s 33 odstotki (v Sloveniji dobrih 27%). Mnogo več kot doslej bo treba storiti na področju zunanje-trgovinske menjave. Izravnati bi morali uvoz z izvozom ali celo več izvažati kot uvažati. Realni osebni dohodki naj bi naraščali hitreje kot v Sloveniji in sicer za 3 odstotke letno.

DELITEV DELA IN ZAKROŽEVANJE PROGRAMOV

Industrija bo tudi v prihodnje ostala osnovni nosilec razvoja gospodarstva. V naslednjem srednjeročnem obdobju bodo v občini razvijali predvsem takšno industrijo, ki zahteva manj delavcev in je proizvodnja tehnološko bolj zahtevna. Kapitalno intenzivno proizvodnjo torej. Kovinsko predelovalni kompleks skupaj s kemično industrijo naj bi se v prihodnje najbolj razvijal. Načrtujejo pa bolj umirjeno rast tekstilne industrije, ki bo posodobila svoje zmogljivosti.

Glavni nosilec razvoja kovinsko predelovalne industrije bo še naprej SIP Sempeter, nosilca razvoja tekstilne industrije bosta še naprej tekstilna tovarna Prebold in polzelska tovarna nogavic, industrija nekovin KIL in Montana, v okviru industrije gradbenega materiala pa načrtujejo razširitev zmogljivosti Gradnje in Sigmee ter postavitev tovarne gradbenih elementov NIVO iz Celja. Osnovna naloga lesne industrije je dokončanje pričetih naložb in dvig tehnološke opremljenosti. Pozabiti ne bodo smeli tudi na večjo delitev dela ter zakrožitev proizvodnih programov.

KMETIJSTVO NAS BO HRANILO

V naslednjem srednjeročnem obdobju bo seveda treba povečati obseg kmetijske proizvodnje. To bo možno le s spreminjanjem gozdnih površin v kmetijske, melioracijami, rajonizacijo posameznih vrst kmetijske proizvodnje, ustvarjanjem novih velikih kompleksov v lastni proizvodnji. Intenzivno bodo morali v občini izvajati komasacijo zemljišč v kooperaciji, tako povečati proizvodnjo in izboljšati racionalno izkoriščanje kmetijskih zemljišč v zasebnem sektorju. Ob vsem je pomembna tudi vloga Inštituta za hmeljarstvo in pivovarstvo. Njegova naloga je v iskanju novih, boljših tehnoloških rešitev v hmeljarstvu in v vseh ostalih kmetijskih panogah.

V rastlinski proizvodnji bodo še naprej pospeševali proizvodnjo hmelja. Od ostalih poljščin bo imela prednost proizvodnja krme za živino. Živinorejska proizvodnja daje poleg hmelja glavne tržne proizvode. V lastni proizvodnji bodo zgradili farmo prašičev z zmogljivostjo 30.000 prašičev v prvi fazi, kasneje pa naj bi se povečala zmogljivost na 60.000 prašičev letno. V proizvodnji mleka v lastni proizvodnji ne načrtujejo bistvenega povečanja staleža krav, z izboljšanjem tehnologije proizvodnje pa se bo proizvodnja povečala za 15 odstotkov. V lastni proizvodnji načrtujejo tudi uvedbo nove proizvodnje bojlerjev, razširitev sadnih plantaž. Predvsem na kompleksih, ki niso primerni za ostalo kmetijsko proizvodnjo. Poleg tega načrtujejo obnovo starih nasa-

dov jabolk. Obseg proizvodnje zelenjave, ki je sedaj na področju Medloga, pa se zaradi zidave vedno bolj krči, bi naj povečali na novi lokaciji. V kooperaciji načrtujejo izgradnjo skupnih hlevov v lasti kmetov, kjer bodo uvedli moderno tehnologijo in organizacije dela. Tudi v kooperaciji načrtujejo nadaljnjo razširitev obsega bojlerske proizvodnje. Sicer pa v letu 1981 do 1985 predvidevajo gradnjo nove mešalnice krmil z zmogljivostjo 20.000 ton, valilnico in klavnico piščancev. Nova mlekarna z dnevno zmogljivostjo 180.000 litrov mleka bo zagotovila tudi povečanje proizvodnje mleka. Ko bodo uredili in razširili mesno in mlečnopredelovalni kompleks ter sadni del v okviru hladilnice, bo Hmezd postal nosilec kompletne oskrbe z živilskimi proizvodi na celjskem območju.

Poglavitna naloga gozdarstva je obnova gozdov, pa tudi vzdrževanje in obnova gozdnih cest ter razvoj kooperantskih odnosov.

RAZVOJ TERJA VSESTRANSKO ORGANIZIRANOST

Trgovina in gostinstvo ter turizem se bodo tudi v naslednjem obdobju hitro razvijali, predvsem zaradi gradnje lokalov v Žalcu, Levcu, na Polzeli, v Preboldu in drugod. Hitreje kot doslej se bo moralo razvijati Komunalno podjetje, da bo lahko izvrševalo komunalne usluge, ki jih poraja hiter družbenoekonomski razvoj občine Žalec.

Malo gospodarstvo bo v naslednjih petih letih prav tako hitro napredovalo. Pozabiti ne gre odpravljanja deficitarnosti posameznih strok, boljše organiziranosti zasebnega sektorja in razvoja kooperantskih odnosov.

V naslednjih letih naj bi zgradili v občini 800 družbenih stanovanj ter letno okrog 100 stanovanjskih hiš. Večji poudarek bodo dajali vzdrževanju obstoječih stanovanj. Pomembna bodo dela na področju telefonskega omrežja in elektroenergetike, gradili bodo cestne odseke ter tudi ceste v višinske predele, vodovode in nova zajetja...

★ ★ ★

O tem, kako v občini uresničujejo stabilizacijske naloge in o problemih v delovnih organizacijah pišemo na naslednjih straneh priloge.

Gradnja nove tovarne Sip v Sempetru poteka po načrtu. Proizvodnja v njej bo dvakrat večja kot sedaj, na novo bodo zaposlili 350 delavcev, sicer pa ostaja Sip tudi v naslednjem srednjeročnem obdobju glavni nosilec razvoja kovinsko predelovalne industrije.

7. JULIJ – PRAZNIK OBČINE ŽALEC

USTALITEV JE NUJNA

Z IZVOZOM
NISO ZADOVOLJNI

Trimesečni rezultati so zadovoljivi za optimizem

KUPOVANJE DEVIZ
NIKAMOR NE VODI

V prvih treh mesecih letošnjega leta so v žalski občini dosegli dokaj hitro rast gospodarstva. Celotni prihodek se je povečal v primerjavi z enakim obdobjem lani za 36 odstotkov, družbeni proizvod za 33, število zaposlenih se je povečalo za dva odstotka, dohodek za 34 odstotkov, del čistega dohodka za osebne dohodke pa se je povečal skoraj za 23 odstotkov. Če dosežene rezultate primerjamo z načrtovanimi, pa lahko ugotovimo, da so v občini pri celotnem prihodku plan preseгли za en odstotek, med tem ko pri dohodku v občini zaostajajo za štiri odstotke.

Podatki so toliko bolj razveseljivi, če pomislimo, da so bile izgube sorazmerno majhne, saj so znašale okrog šest in pol milijonov dinarjev. Tudi dohodek na delavca je večji kot na območju in v republiki. To so poudarili tako na seji občinske konference Zveze komunistov kot na petkovi seji direktorjev. Predsednik Izvršnega sveta SO Žalec Jože Jan je poudaril, da so stabilizacijski ukrepi močno vplivali na usmeritev organizacij združenega dela k čim večjemu izvozu ter na zaostajanje uvoza. Doseženi rezultati v začetku leta nikakor niso zadovoljivi, saj so v občini izvoz povečali le za 19 odstotkov, med tem ko je v resoluciji zapisano, da naj bi uvoz izenačili z izvozom. Jože Jan je poudaril, da posamezne delovne organizacije dajejo še vedno premalo pozornosti izvozni usmeritvi in se preveč oslanjajo na domači trg, problem uvoza surovin pa iščejo v kratkoročnih rešitvah z nakupom deviz. Pri tem je še zlasti mislil na tovarno nogavic Polzela in delno tudi področje kovinske industrije. Težave v zvezi z uvozom surovin so že dlje časa prisotne v Minervi v Zabukovici, tekstilni industriji in deloma tudi kovinski.

VEČ POZORNOSTI
PROIZVODNJI HRANE

Tudi v žalski občini imajo za prednostno nalogo – povečati proizvodnjo hrane. Zastavljenih ciljev pa ne ure-

sničujejo tako kot bi jih morali. Še odločneje se bodo morali zavzeti za to, da bodo usmeritve na osnovi sprejete prostorskega plana dosledno uresničevali. V posameznih primerih bo treba za naslednje srednjeročno obdobje skrečiti določene meje zazidljivosti. Skratka v občini bodo morali za druge namene porabiti čim manj kmetijskih zemljišč. Seveda

brez izgub določenih površin ne bo šlo, zato pa jih bo treba nadomestiti z drugimi in to s pomočjo melioracij. Spreminjanje namembnosti kmetijskih zemljišč na najbolj rodovitnih področjih je treba torej čim bolj omejiti, gradnjo objektov pa skladno s prostorskim planom preusmeriti na manj kakovostna zemljišča, še posebej v obrobne predele Savinjske

doline. Samo v zadnjih desetih letih so v nekmetijske namene porabili 200 hektarjev kmetijskih zemljišč.

V družbenem sektorju kmetijstva bo treba dati poudarek dohodkovno donosni proizvodnji, razširiti hmeljske površine za okrog 200 hektarjev, povečati nasade sadja ter tudi drugih pomembnih kultur. Seveda je proizvodnja hmelja

pomembna tudi zaradi izvoza. Izvoz bi lahko bil večji kot je sedaj. Jože Jan je dejal, da bi morali imeti v občini do konca leta 1985 v družbenem sektorju kmetijstva četrtno obdelovalnih površin.

Kooperantske odnose bo treba odločneje razvijati. Za to bo treba odpravljati drobnotlaščniško miselnost in se bolj zavzemati, da bo tudi v kooperaciji čim bolj prisotna sodobna organizirana proizvodnja. Med kmeti bodo morali pospeševati proces združevanja dela in sredstev, zato, da bi bila proizvodnja hmelja večja, prav tako pa tudi mesa, mleka in ostalih živil. V zasebnem kmetijstvu naj bi hmeljske površine povečali za okrog 250 hektarjev.

Pospešiti bo treba tudi procese sovlaganja v proizvodnjo hrane. Dolgotrajnost dogovarjanja se krepko maščuje. O tem priča tudi dolgotrajnost dogovarjanja o združevanju sredstev za gradnjo območne mlekarne, ki poteka že nekaj let, predračunska vrednost naložbe pa venomer narašča. To je naravnost obupno, če vemo, da je sedanja mlekarna že dotrajana, da je bila zgrajena samo za zmogljivost 25.000 litrov dnevne predelave, med tem ko današnja proizvodnja znaša že okrog 100.000 litrov dnevno.

NALOŽBE V
KMETIJSTVO –
PREDNOSTNE

V sovlaganja v proizvodnjo hrane je treba vključiti celotno gospodarstvo, banke ter druge. Za to bi se morali čim prej ustrezno samoupravno organizirati. Interesna skupnost za pospeševanje kmetijstva pa ne zaživi samo zato, ker že dve leti teče postopek za izvolitev delegatov. V najkrajšem možnem času bodo morali ustanoviti interesno skupnost za preskrbo prebivalstva. To naj bi bila območna skupnost. Če te ne bodo ustanovili, potem bo treba ustanoviti takšno občinsko skupnost. Banke bodo morale naložbe v kmetijstvo obravnavati prednostno.

STABILIZACIJA –
SESTAVNI DEL
SAMOUPRAVNIH
ODNOSOV

V nadaljevanju je predsednik Izvršnega sveta Jože Jan dejal, da dajejo v občini vprašanju nadaljnjega razvoja samoupravnih odnosov v zadnjih letih vedno večji poudarek. Seveda ne gre le za preobrazbo samoupravne organiziranosti, ampak predvsem za to, da bo bitka za ekonomsko ustalitev, prizadevanje za čim večjo storilnost, za združevanje dela in sredstev, načrtovanje in izvajanje ostalih ukrepov, postalo v čim večji meri sestavni del in vsebina naših samoupravnih odnosov. Izvajanje teh nalog mora postati obveznost vseh delovnih ljudi v vsaki delovni organizaciji.

SIP IN FERRALIT PA
NE SKUPAJ

V občini pa, kot je menil Jože Jan, zadnje čase ugotavljajo posamezne negativne pojave, ki opozarjajo na neurejene in slabe notranje odnose. Združevanje dela in sredstev, ki je s strani celotnega gospodarstva pred leti dobro steklo še zlasti v trgovini in gostinstvu, kljub mnogim pobudam s strani skupščine in izvršnega sveta, ne krene na ostalih področjih. Predvsem v tekstilni in kovinsko predelovalni industriji. Omeniti velja samo primer Sip in Ferralita. Do tesnejših povezav bo moralo priti med trgovino in proizvodnjo. Tu mislimo predvsem na SOZD Hmezad in trgovske organizacije v občini.

80 Odstotkov
PLANOV USKLAJENO

Tudi razporejanje dohodka skladno z določili dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v tem letu je izredno pomembna zadolžitev v okviru sprejete stabilizacijske politike. Izvedbo nalog na tem področju spremlja posebni koordinacijski odbor pri OK SZDL, izvršni svet pa sproti analizira stanje iz meseca v mesec in ukrepa

Samo v zasebnem sektorju naj bi hmeljske površine povečali za 250 hektarjev. Hmelj kot pomembni izvozni artikel postaja vse bolj pomemben, še zlasti v prizadevanjih za ustalitev našega gospodarstva in s tem v zvezi tudi z izvozom.

7. JULIJ – PRAZNIK OBČINE ŽALEC

Gradnja blagovnice na Polzeli. Razvoj trgovine v občini je bil zadnja leta zares hiter in tako bo tudi v naprej. Trgovske kapacitete bodo povečali še v Preboldu, Žalcu in v Levcu.

Ne samo, da bodo obnovili stare nasade sadja v Mirošanu, v naslednjem srednjeročnem obdobju bodo tudi precej razširili proizvodnjo.

skladno z zadolžitvami iz dogovora. Izvršni svet je na osnovi posebne analize ocenil usklajenost planskih aktov posameznih delovnih organizacij z določili resolucije za letošnje leto in določili dogovora o družbeni usmeritvi razporejanja dohodka v tem letu predvsem z vidika načrtovanih stopenj rasti dohodka in dela čistega dohodka za osebne dohodke. Tako so pregledali planske akte 105 temeljnih organizacij združenega dela in delovnih skupnosti, ter ugotovili, da je osmideset odstotkov planov v celoti usklajeno z dogovorom in z resolucijo, 18 delovnih organizacij pa je takšnih, kjer planirana razmerja med rastjo dohodka in sredstev za osebne dohodke, niso usklajena. Hitrejšo rast sredstev za osebne dohodke kot znaša načrtovana rast dohodka predvidevajo v Juteksu, TOZD Talne obloge, DEM Podlog, v SOZD Hmezd – DO Kmetijstvo TOZD Šempeter in Petrovče, v sadjarstvu Mirošan in v Ingradu – TOZD Gradbena operativa. Izvršni svet je že opozoril vse te organizacije, da morajo ta razmerja popraviti in uskladiti v planskih aktih.

V prvih treh mesecih letošnjega leta rast osebnih dohodkov v globalu na območju občine zaostaja za več kot 25 odstotkov za rastjo dohodka, saj je dohodek porastel za 34%, osebni dohodki pa za okrog 23%. Pri konkretnih izplačilih pa so v občini vseeno posamezne delovne organizacije, ki niso upoštevale obveznosti iz resolucije in dogovora.

ZADOVOLJIVA RAST ŠTEVILA ZAPOSLENIH

V občini so na osnovi predhodnega usklajevanja z organizacijami združenega dela sprejeli zaposlitveno bilanco za leto 1980. Ta je usklajena z usmeritvami iz Resolucije o izvajanju srednjeročnega načrta razvoja občine Žalec v tem letu. Delovne organizacije upoštevajo načrtano politiko o zaposlovanju. Več kot je bilo predvideno so tudi zaposlovali, vendar iz objektivnih razlogov in na osnovi predhodnega soglasja z Izvršnim svetom.

DOLOČIL SPORAZUMOV IN DOGOVOROV SE NE DRŽE

Precejšnje število delovnih organizacij – podpisnic ne izvaja določil dogovorov in sporazumov, čeprav bi morale obveznosti, ki izvirajo iz njih, zlasti v moralno-političnem smislu, pomeniti več kot določilo kateregakoli zakona. Gre tudi za obveznosti, ki niso samo finančnega značaja. Imajo vsebinski pomen v zvezi z izvajanjem politike na določenem področju. Omenimo samo določila dogovora o kadrovski politiki. Izvršni svet je ob letošnji slabi likvidnostni situaciji celo preložil plačilo nekaterih finančnih obveznosti po sporazumih za nekaj mesecev. Zato, da bi olajšali stanje v nekaterih organizacijah združenega dela.

V žalski občini so se tudi dosledno držali možnosti spremembe cen v okviru dogovora o dvigu določenih cen iz občinske pristojnosti. V drugih občinah ne vedno. Ni naključje torej, če so nekatere organizacije, ki s svojo dejavnostjo pokrivajo več občin, skušale izsiljevati. Očitki so bili, da v drugih občinah pač bolj razumejo probleme njihovih gospodarskih organizacij. Takšni problemi so bili prisotni na primer s cenami odvoza smeti in odpadkov in s cenami geodetskih storitev Geodetskega zavoda iz Celja.

PREDVIDENIH NALOŽB NISO URESNIČILI

Stanje s področja naložb je v občini Žalec bistveno drugačno kot v Sloveniji. Že dve leti namreč ugotavljajo, da predvidenih naložb niso uresničili. Celo mnogo manj kot polovico načrtovanih. Poleg manjših naložb velja omeniti le izgradnjo nove tovarne SIP v Šempetru, med tem ko so v ponedeljek končno položili temeljni kamen za gradnjo območne mlekararne industrije v Rušah, pripravljajo pa se tudi na gradnjo trgovskega centra NAMA v Levcu. Naložbe s področja družbenih dejavnosti potekajo v skladu z omejitvami na tem področju.

ZAMUJAJO S PLANSKIMI DOKUMENTI

Tudi v žalski občini zamujajo z izdelavo posameznih planskih dokumentov. To velja za nekatere delovne organizacije, odraža pa se to v slabem planiranju v občini kot celoti. V naslednjih tednih in mesecih bodo morali nadomestiti časovni zaostanek ob tem pa seveda ne gre pozabiti tega, da bodo v planskih dokumentih vidna ustaljena prizadevanja, ki se bodo morala poznati tudi v naslednjih letih.

ŠOLO ZA POSLOVODNE KADRE OBISKUJE 35 SLUŠATELJEV

Letos so v žalski občini še posebej pozorni do kadrovanja poslovnih organov. Dejstvo je namreč, da je mo-

goče boljše rezultate in večjo storilnost doseči tudi z izbiro poslovnih kadrov. Šolo za poslovne kadre bo letos obiskovalo iz žalske občine kar 35 poslovnih organov.

RACIONALIZACIJA PROIZVODNIH PROCESOV

Da bi organizacijam združenega dela nudili kar največ pomoči v zvezi z odpravljanjem posameznih problemov in da bi na osnovi znanstvenih spoznanj in sodobnih metod dela kar največ pripomogli k večji produktivnosti dela, so v 12 organizacijah združenega dela v sodelovanju z Zavodom za produktivnost dela v Ljubljani v začetku tega leta pričeli izvajati poseben program racionalizacij in intenzifikacij proizvodnih procesov. Prve ugotovitve so izredno vzpodbudne. Zavod ugotavlja, da

je mogoče v Zarji na osnovi določenih ukrepov letos dvigniti produktivnost za okrog petdeset odstotkov, v delovni organizaciji Kmetijstvo Šempeter za deset odstotkov dvigniti fizični obseg proizvodnje in da je v poljski tovarni nogavic možno zmanjšati nedovršeno proizvodnjo za polovico, produktivnost na delavca pa povečati za okrog 20 odstotkov.

SKUPNA PORABA V DOLOČENIH OKVIRJIH

Posamezne interesne skupnosti s področja družbenih dejavnosti so dosegle letni plan v prvem tromesečju v skladu s predvidevanji. Interesne skupnosti s področja družbenih dejavnosti izvajajo programe tekoče, težave pa so v zdravstveni skupnosti in skupnosti socialnega skrbstva. Mislimo

na pokrivanje stroškov zdravstvenih storitev in pokrivanjem socialnih pomoči ter dogovorjene naložbe.

POVPREČNI OSEBNI DOHODEK 7726 DIN

V gospodarstvu je povprečni OD znašal 7592, v negospodarstvu pa 8857 dinarjev. V primerjavi z letom 1979 so se osebni dohodki v občini Žalec v prvih štirih mesecih letošnjega leta povečali v povprečju za 11,1% (v gospodarstvu za 11,7%, izven gospodarstva pa za 6,5%). Z odlokom skupščine o proračunu za leto 1980 so prihodki občinskega proračuna predvideni v višini 92.000.000 dinarjev. Do 31. maja so realizirani v višini 33.970.000 dinarjev ali 36,92% letnega plana. Realizirani prihodki so za 4,74% pod načrtovanimi za prvih pet mesecev letošnjega leta.

Pomnik bratstva in enotnosti ali simbol enakopravnega sodelovanja tudi na gospodarskem področju dveh pobratenih občin – hotel Golding Rubin v Žalcu. Pomemben prispevek razvoju gostinstva in turizma v občini.

7. JULIJ – PRAZNIK OBČINE ŽALEC

AKTUALNI PROBLEMI V OZD

KDOR NE IZVAŽA, GA TEPE NADLOGA

Primanjkuje surovin. Devalvacija je (nekaterim) dobrodošla

TOVARNA NOGAVIC POLZELA – MANJ ZAPOSLENIH

- delovna organizacija si prizadeva uskladiti izvoz z uvozom
- devalvacija dinarja odpira možnost izvoza v Francijo, Belgijo, Kuvait in SSSR, kamor doslej niso izvažali
- ker je po oceni uvoz petkrat večji kot naj bi bil izboljššan po oceni izvoza finančni učinek, bo morala delovna organizacija pristopiti k rebalansu strukture proizvodov. Zato, da bi zmanjšali potrebe po uvozu (vsaj za 20%)
- proučujejo možnosti zmanjševanja števila zaposlenih
- še vedno je nerešeno vprašanje dokončnih cen domačih proizvajalcev, ki zahtevajo delno pokrivanje cen surovin v devizah

GARANT POLZELA – BOLJŠE KREDITIRANJE

- prizadelo jih je in jih še pomanjkanje iveric in kartonov za pakiranje
- padec prodaje in kupne moči, sezonska nihanja
- kreditiranje kupcev – trgovina se izboljšuje
- devalvacija pozitivno vpliva pri konkurenčni sposobnosti
- niso bistveno vezani na uvoz

MONTANA ŽALEC – POZITIVNI VPLIV DEVALVACIJE

- devalvacija bo imela, dolgoročno gledano, pozitiven vpliv
- zamrznitev cen se odraža na zmanjševanju dohodka TOZD Nekovine

JUTEKS ŽALEC – 10 MILIJONOV PRIMANJKLJAJA

- TOZD Talne obloge izvažajo predvsem na klirinško področje, kjer bo situacija odvisna predvsem od vrednosti klirinškega dolarja
- problematična bo devizna bilanca, saj pričakujejo primanjkljaj 10 milijonov dinarjev. Problem redne oskrbe z uvoženim materialom bo tako še večji
- 80% udeležba tujih surovin nemudoma pogojuje spremembo prodajnih cen
- TOZD Juta izvažajo na konvertibilno področje in se ji finančni položaj ne bo bistveno spremenil

MIK PREBOLD – POMANJKANJE OBRATNIH SREDSTEV

- pereče je pomanjkanje surovin, barvil in metražnega blaga
- strojna oprema je iz uvoza, kjer so težave pri nabavi rezervnih delov za tekoče vzdrževanje

V polzelski tovarni nogavic jih tare pomanjkanje surovin. Ker mnogo več uvažajo kot izvažajo, bo treba razmerje popraviti. Možnosti za izvoz kakovostnih izdelkov so velike.

- primanjkuje jim lastnih obratnih sredstev
- pomanjkanje delavcev
- rast dohodka in OD je nekoliko počasnejša kot predvideva plan
- večjih problemov z likvidnostjo ni

ZARJA PETROVČE – VEČJI PROIZVODNI STROŠKI

- doseženi dohodek v okviru planskih predvidevanj
- v TOZD LIP visoke cene repromateriala
- najnovejši ukrepi so zaenkrat vplivali na povečanje proizvodnih stroškov, kjer je to vezano na uvoz (laki, barve)
- pričakujejo težjo prodajo lesenih izdelkov

FERRALIT ŽALEC – SLABŠI FINANČNI REZULTAT NE BO

- težave so pri nabavi osnovnih surovin za livarno
- glede na najnovejšo ukrepe ne predvidevajo zmanjšanja finančnega rezultata
- gospodarjenje poteka v skladu s planom

SLOVIN ŽALEC – NI STEKLENIC

- zaradi uvoza koncentrata so se proizvodni stroški zvišali za toliko odstotkov kot znaša devalvacija

- probleme imajo pri nabavi embalaže in steklenic. Cene so se povečale za skoraj 40% in to se odraža pri doseganju načrtovanega dohodka
- sladkorja ni dovolj

KI LIBOJE – PEREČ PROBLEM CEN

- v TOZD Keramika ne predvidevajo posebnih težav, ker več izvažajo kot uvažajo
- težji položaj je v TOZD Ploščice, ki je vezana na uvoz, v TOZD Grafit pa je pereč problem cen

GRADNJA ŽALEC – PREMALO CEMENTA

- večje cene osnovnih surovin delno otežujejo proizvodnjo
- ker niso vezani na uvoz, bistvenih vplivov ne čutijo
- obstoja možnost izvoza v Irak in v vzhodne dežele
- zaradi licenčne vezave niso prisotni na konvertibilnem področju

SIGMA ŽALEC – POMANJKANJE MATERIALOV

- ni bistvenih težav, ker DO ni vezana na uvoz in niti ne izvažajo svojih proizvodov

- pomanjkanje nekaterih materialov na domačem trgu
- občasno se pojavlja vezana nabava surovin, kar angažira večja obratna sredstva

AVTOPREVOZ ŠEMPETER – NELOJALNA KONKURENCA

- opažajo padec pretoka blaga, ki pogojuje nelojalno konkurenco, ko nekateri prevozniki znižujejo prevozne storitve
- zaradi devalvacije so se povečale anuitete za odplačevanje kreditov
- večjega pomanjkanja rezervnih delov, pogonskega goriva in maziva ni opaziti

INDE VRANSKO – DEVALVACIJA NI PRIZADELA

- ker niso več vezani na uvoz surovin in imajo relativno velik izvoz, jih devalvacija ni prizadela
- drugih večjih vplivov še ni čutiti

MINERVA ZABUKOVICA – VERIGA TEŽAV

- pogoji poslovanja so se izredno poslabšali pri predelavi polietilena, saj prodajne cene proizvodov že pred devalvacijo niso pokrivalo lastne cene
- ekonomičnost proizvodnje je padla pod 100
- proizvodnja, predelave drenačnih cevi je glede na izvozno orientacijo boljša, vendar se bojijo dviga cen osnovnih surovin

HMEZAD ŽALEC – V HMELJARSTVU 15% VEČ

- nizka rentabilnost, akumulativnost, nizka naložbena dejavnost
- v hmeljarstvu pričakujejo zaradi devalvacije povečanje dohodka za 15%
- proizvodnja mleka je še naprej nedonosna in prav tako tudi govedi in prašičev
- stalno naraščanje proizvodnih stroškov terja večje prodajne in odkupne cene
- gradnja mlekarne so je bistveno podražila in znaša od predvidenih 300 že 450 milijonov dinarjev

TT PREBOLD – POMANJKANJE SUROVIN

- kakor pri vseh tekstilnih proizvajalcih je tudi tu čutiti pomanjkanje surovin
- težave so v večji vezavi na uvoz, ki jih poskušajo rešiti s stimuliranjem izvoza

SIP ŠEMPETER – POZITIVNI VPLIV DEVALVACIJE

- ker je izvoz velik, pričakujejo pozitivni vpliv devalvacije

SAVINJSKI MAGAZIN ŽALEC – PADEC KUPNE MOČI

- zaradi zamrzitve cen se ekonomski položaj slabša
- ukrepi ZIS vplivajo na padec kupne moči in ni mogoče pričakovati naraščanja prometa
- realni osebni dohodki padajo

Pogled na mešalnico krmil v Žalcu. Pomembna naložba v kmetijstvu je to.

Proizvodnja v pohištveni industriji Garant na Polzeli je najmodnejša. Garant pa ostaja nosilec razvoja lesno predelovalne industrije v občini.

DO SOTLE - OD RINKE DO SOTLE - OD RINKE DO SOTLE - OD RINKE DO SOTLE -

ANTON LIKOVŠEK, poveljnik PGD Gotovlje: »Dve pionirski desetini imamo in eno člansko. Redno se udeležujemo občinskih in drugih tekmovanj in dosegamo dobre rezultate. Tudi opremo imamo dobro, sedaj pa bo treba poskrbeti še za ljudi v Jedrctu, na Visokem in v Zalogu.«

STANKO VASLE, predsednik skupščine KS: »Za občinski praznik bomo v Gotovljah bogatejši za mnogo pridobitev, katerih skupna vrednost v denarju znaša 14 milijonov dinarjev, njihov pomen za vse ljudi v KS pa se z besedami ne da opisati.«

ALBINA VERDNIK, tajnica KS: »Reči moram, da se večina krajanov veseli novih pridobitev, kar se je najbolj pokazalo tudi v pripravljenosti za delo. Nikdar ni bilo težav in prav je tako. Najbolj pa nas jezi to, da nimamo rešeno vprašanje preskrbe v kraju.»

MINA ANTLOGA: »Ne veste, kako veseli smo ljudje iz Gotovelj, ko smo dobili toliko novih stvari! Čas je že bil. Sama pa se tudi trudim, da prispevam svoje. Kadarkoli je v kraju kakšna akcija skrbim za to, da se ljudje dobro počutijo in že kar samo po sebi je razumljivo, da pomagam, kadar je treba poskrbeti za hrano.«

V Gotovljah sta bila
JANEZ VEDENIK
z novinarsko beležnico
in **TONE TAVČAR**
s fotoaparatom

slej bogatejši tudi z asfaltnimi cestami

PROBLEMSKA KONFERENCA O KMETIJSTVU

PROIZVODNJA RASTE

Drobljenje zemlje je treba preprečiti

Kljub različnim problemom in odstopanjem od zastavljenih ciljev, so bili v preteklem obdobju doseženi pomembni uspehi pri proizvodnji hrane. V minulem srednjeročnem obdobju se je v šentjurski občini povečala proizvodnja mleka. Kmetje so tako pridobili od 2,8 do 4,2 milijona litrov mleka, zavoljo tega pa je padla proizvodnja mesa, ki znaša le 1138 t. Proizvodnja svinine se je dvignila od 17 na 213 t, pridelek ribeza pa od 33 na 63 t. V šentjurski občini so usposobili 16 zbiralnic mleka. Število članov temeljne organizacije kooperantov se je povečalo od 465 na 552. Tudi s številom preusmerjenih kmetij so lahko pohvalijo v šentjurski občini, saj jih imajo kar 320. Le plana melioracij niso dosegli.

Rezultati v družbenem sektorju proizvodnje pa so

še boljše kot v privatnem. Močno so povečali proizvodnjo govejega mesa, in sicer od 635 t. v letu 1976 na 1500 ton v letošnjem letu. Pridobili so 296.000 l mleka in tudi pridelek jabolk je bil v primerjavi z minulimi leti izredno velik. Povečala se je tudi proizvodnja jajc in znaša zdaj 13 milijon komadov letno. V upadanju je le proizvodnja hmelja. In tako kot v privatnem tudi v družbenem sektorju niso uspeli izvršiti načrtovanih melioracij.

Vse te rezultate so padali na šentjurski problemski konferenci o kmetijstvu, kjer so se ugotovili, da je samoupravna organiziranost kmetov v TOK dala doselej dobre rezultate, vendar pa z njimi še ne smejo biti zadovoljni. Razširiti bo treba članstvo zlasti med tržnimi proizvajalci. Povečati je treba aktivnost med kmačkimi

proizvajalkami in mladino. Za neugodne so na konferenci ocenili tudi pojave drobljenja parcel in prehod zemljišč v last nekmetov. Za gradnjo vikendov, so menili, je potrebno posebej opredeliti več manjših kompleksov.

Kmetijski kombinat in Kmetijsko zemljiška skupnost morata storiti vse, da bo melioracija drameljske doline čimprej končana in pripraviti dokumentacijo za melioracijo voglajnske doline. V prihodnje je potrebno pospešeno izvajati arondacije in komasacije in nemeniti več pozornosti zemljiščem, ki je v lasti ostarelih kmetov in zato ostajajo slabo obdelana.

ERNEST REČNIK

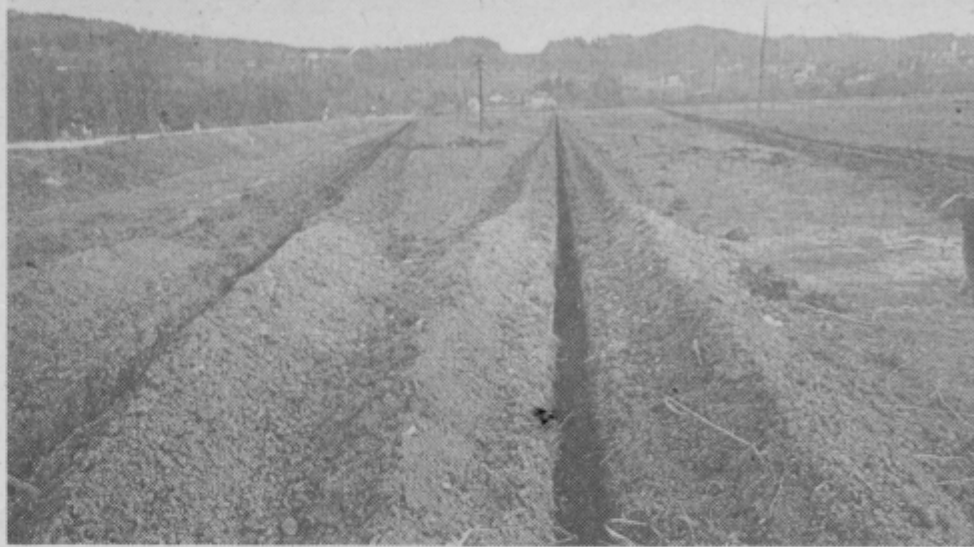
ZASEBNO KMETIJSTVO

250 HA VEČ HMELJA

V žalski občini tudi kmečki turizem

V zasebnem kmetijstvu je prisotna drobnolastniška miselnost. Omejiti jo bo moč samo s sodobno organizirano proizvodnjo, ki bo dala pomembne rezultate pri proizvodnji hrane oziroma kmetijskih proizvodov. In prav naloge, ki v naslednjem srednjeročnem obdobju čakajo zasebno kmetijstvo tudi v žalski občini, so še kako pomembne.

Postopno bo treba preiti na združevanje dela in sredstev med združenimi kmeti. Le ta bo zagotavljala večjo proizvodnjo, s tem pa tudi večjo donosnost in dohodek. Z nadaljnjim razvojem kooperacijskih odnosov bo moč doseči veliko družbeno agrarno proizvodnjo, s tem da bodo razvijali kooperacijske odnose od hmelja, mesa in mleka tudi na druga področja. Vlaganje v zasebno kmetijstvo bo moral biti

DRAGOCEN KMETIJSKI PROSTOR

Kljub temu, da so melioracije drage naložbe za pridobivanje novih obdelovalnih zemljišč, pa je njihova vrednost trajna. Žal z melioracijskimi načrti močno kasnimo in nam vsepovsod pri njih močno pojema sapa. Tudi pri nas na celjskem!

ZDRAVILNE RASTLINE

PLAZEČA SE PIRNICA

Med plevelom, ki je trdoživ in trdovraten ter »pije kri« kmetom in vnetim vrtičkarjem, je tudi plazeča se pirnica (*TRITICUM REPENS* L.). Rastlina je bližnji sorodnik pšenice in trajnica s številnimi koreninami in podzemnimi živicami. Zato je trdovraten plevel, ki ga je zelo težko iztrebiti. Nadzemni del zraste do 80 cm visoko. Steblo in listne nožice so gladki in goli. Listne ploskve so zelo dolge in ozke, zelene ali modrikasto zelene in imajo kratke dlačice. Klas je dvoreden, gol ali resast.

Zdravilne so korenike, ker vsebujejo obilo zdravilnih snovi, ki so blagodejne za bolnega človeka. Korenike vsebujejo precej saponinov, sluzi, kalijeve in železove soli, kremenčeve kisline, ter tudi razne vitamine iz skupine B ter A vitamin. Zato je čislana tudi v lekarni, kjer je poznana pod imenom Rhioma Graminis. Posebno jo hvali ljudsko zdravilstvo in sicer kot odlično sredstvo za čiščenje krvi, za lajšanje tegob pri revmatskih boleznih in protinu, vodenici, boleznih mehurja, kot so katar mehurja, kamni v mokrih pri žolčnih in jetrnih boleznih, želodčnem in črevesnem katarju. Še in še bi lahko našteval bolezni, ki jih ljudska modrost skuša oblažiti s svežim sokom iz pirničnih korenin, zato jo marsikdaj celo po krivici trebi.

V lekarništvu je v uporabi posušena korenika in se uporablja kot čaj za čiščenje krvi, proti protinu in ledvičnim kamnom. Navedel bi nekaj možnosti za sestavo čajev še z drugimi zdravilnimi rastlinami. Kot kri čistilni čaj vzamemo, in mešamo enake dele pirničnih korenin, koprivovih listov, bezgovih cvetov in posušene liste melise in šentjanževih rož. Eno zvrhano čajno žličko vzamemo na eno skodelico vrele vode in si pripravimo čaj kot preliv. Tako pripravljen čaj pijemo pol ure pred obrokom hrane.

Pri protinu pa vzamemo enake dele pirničnih korenin, brinjevih jagod, gladeževih korenin ter kilavca. Eno žličko čajne mešanice namočimo čez noč v skodelici mrzle vode, zjutraj pa segrejemo do vrejša. Čaj pijemo vedno sveže pripravljen in najmanj en liter čaja na dan. Čaj žene na vodo in s tem pospeši izločanje škodljivih snovi, ki povzročajo utrujenost in bolečine.

BORIS JAGODIČ

ZAKON BREZ DUŠE!

Ob usmerjeni in zaostreni bitki za hrano, postaja vprašanje ravnanja z obdelovalno kmetijsko zemljo že včasih kar dramatično, še posebno pri nas v Sloveniji, ki je z 20 ari kmetijske zemlje na prebivalca, že tako med najrevnejšimi evropskimi državami.

Drago pridobivanje novih kmetijskih površin iz melioracij nam ne odleže, sam smo na primer prav na širšem celjskem območju glede tega še posebno neuspešni. Po nekaterih podatkih bomo melioracijski plan tekočega srednjeročnega obdobja uresničili komaj 20 odstotno.

Vsekakor sprejemamo zakon o urejanju prostora v času, ko nam že lije voda v grlo. Žal, pa lahko ugotovljamo, da tudi to pot pri tako pomembnem zakonu oziroma njihovem oblikovanju niso dovolj sodelovali kmetijci, katerih beseda pri opredeljevanju rabe prostora bi morala biti odločilna. Razpravljalci novemu zakonu očitajo predvsem to, da nima kriterijev za določitev vrednosti prostora. Tako je prišlo tudi do načelne pripombe, da zakon nima duše. Res, da natančno opredeljuje postopke za pridobitev dovoljenja za poseganje v prostor, ne odgovarja pa na temeljna vprašanja prostorske vrednosti. Nekateri med najbolj ogorčenimi zaradi dosedanjega slabega ravnanja s prostorom, zlasti v odnosu do kmetijskih površin, se zaradi tega bojijo, da bo zakon, v sedanjih obliki potuha že vpeljeni slabi dosedanja praktična poseganja v prostor. Najbrž zato tudi težnje, da bi zakon oziroma njegov osnutek dali ponovno v razpravo - celo samo kot predlog za izdajo zakona.

MITJA UMNİK

ŠE O VARROOZI MED ČEBELAMI

ZAPORA IN PLINJENJE!

Pripoveduje veterinarski inšpektor Franc Lemut

»Veterinarska služba in čebelarske organizacije skušajo preprečevati širjenje varrooze. Za zdravljenje nimamo zdravila, s katerim bi bolezen lahko popolnoma zatrl ali ozdravili,« je poudaril občinski veterinarski inšpektor v Celju Franc Lemut. Dejstvo je, da »vampirski čebelji klop« resnično zasluži svoje ime, zlasti kar tiče njegove trdovratnosti. Resda obstaja nekaj preparatov za zdravljenje, kot so na primer fenotiazin, folbeks in danikorop. S temi zdravili je potrebno pliniti čebelje

družine in zajedalci padajo s čebel na podnico panja, od koder jih je mogoče odstraniti. Takšno plinjenje pa ni popolno in vedno ostane nekaj zajedalcev, ki se naprej razmnožujejo.

Plinjenje se opravlja spomladi in jeseni; torej v času, ko čebelarji ne točijo medu za prehrano ljudi. Čebelje družine je treba pliniti štirikrat v zaporedju sedmih dni. Pri tem pa še enkrat kaže poudariti, da popolnega ozdravljenja pri varrozi ni mogoče pričakovati. S pli-

njenjem je le mogoče zmanjšati število zajedalcev v panju do takšne stopnje, da ne morejo uničiti čebelje družine oziroma s plinjenjem omogočimo lahko še vedno ekonomično čebelarjenje.

Širjenje bolezni veterinarska služba in inšpekcija omejuje s tem, da bolnih čebeljih družin ne dovoli seliti na območja, ki še niso okužena z varrozo. Prav tako je dovoljeno seliti zdrave čebele le na območje, ki ni okuženo s to boleznijo. Zakon o varstvu živali pred kužnimi boleznimi določa, da mora vsak čebelar, ki prestavlja čebele iz območja občine pridobiti zdravstveno spričevalo za čebele. Pošiljko čebel pa mora pred odpremo pregledati veterinar. Prav tako mora čebelar prijaviti veterinarski službi vsako prispelo pošiljko čebel. Zdravstveno spričevalo se lahko izda samo za čebelje družine, ki so preiskane na čebelje kužne bolezni. Pri tem najbrž ni posebej treba poudariti, da je selitev čebeljih družin brez zdravstvenega spričevala oziroma veterinarskega pregleda prekršek.

MITJA UMNİK

TEKMOVANJA V NOGOMETU

Na športnem igrišču v Vojniku bodo v dneh 3., 4. in 5. julija tekmovanja v malem nogometu med moštvii, sestavljenimi iz članov gasilskih društev.

Tekmovali bodo gasilci iz Frankolovega, Gaberja, Dobrne, Ljubečne, Ostrožnega, Prožinske vasi, Socke, Strmca, Škofje vasi, Šmartnega, Teharij, Vojnika, Zagrada, Železarne Štore in poklicni gasilci.

Tekmovanje bodo pričeli v četrtek 3. julija ob 15.40, nadaljevali v petek, 4. julija od 9. do 19.20.

V soboto, 5. julija bodo četrtfinalna tekmovanja ob 9. in 10. uri, popoldne ob 15. bo tekma za 3. in 4. mesto, ob 16. pa finalna tekma.

Poleg tega bo ob 17. uri tekma med pobratenimi gasilskimi društvi Dragomlje vasi in Vojnika.

F. M.

V SREBRNIKU IN LOKI UDARNA AKCIJA

Dan borca so brigadirji v obeh naseljih, v Sentvidu pri Planini in v Bistrici ob Sotli, proslavili delovno. Skupaj s predstavniki JLA iz vojašnice Boris Kidrič iz Maribora in domačimi mladinci iz Loke pri Žusmu, z brigado iz podjetja za avtomatizacijo prometa Ljubljana, ki so se letos že tretjič udeležili udarne akcije, so brigadirji gradili vodovod v Žusmu v dolžini 600 m. Do 14. ure so mladi vihteli krampe in lopate, nato pa so odšli v Loko pri Žusmu na tovariško srečanje, ki so ga popestrili s kulturnim in športnim programom.

Z udarne delovne akcije so udeleženci poslali tudi pozdravno pismo CK ZKS.

Tudi udarna akcija, ki so jo organizirali brigadirji iz naselja Bistrica ob Sotli je s pomočjo pripadnikov JLA iz vojašnice v Slovenski Bistrici in mladinci iz tamkajšnjih osnovnih organizacij ZSMS, uspela. Tudi oni so družno gradili vodovod v Srebrniku in tako ponovno dokazali, da je moč v složnem delu.

MATEJA PODJED

Foto: FRANC ŠKOBERNE

ZAKAJ TAKO ŽOLČEN NAPAD NA STANOVALCE U. frank. žrtev 17 B.?

V NT 26. 6. 1980 ste s svojo objavo napadli stanovalce tega bloka in jih žalili. Zakaj nihče ni hotel pred tem tega preveriti?

Leta 1978 HS ni mogel preprečiti nasada tega trnja okoli parkirnega prostora, ki je tudi edina možna zelena površina. Komunalna skupnost bi naj imela pravico to določiti in tako smatramo, tudi pozneje vzdrževati. Tudi klopi, ki spadajo k bloku nismo uspeli postaviti pred blok v korist stanovalcev, temveč so jih vključub ustnim in pismenim protestom postavili pred gostišče, kjer služijo za izživiljanje pijancev, ko gostišče zapro. Matere z dojenčki in sploh otroci posedajo po cementnih robnikih parkirnega prostora, ki je od treh strani obdan s ceto. Četudi skromen prostor zemljišča pa bi se dal takrat urediti drugače in za stanovalce boljše.

Vključub temu, da nismo smeli v ureditvi v ničemer sodelovati ali odločati, smo v preteklih dveh letih udarniško čistili to trnje. Vsi stanovalci pa tega niso hoteli tako so bili prizadeti pač vedno eni in isti. Zaradi tega se je podpredsednik HS sveta v mesecu aprilu dogovoril z predsednikom mladine, da nam to delo opravijo mladinci proti denarni nagradi za njihovo organizacijo. Mladinci nam pa tega do dne, ko ste so slikali niso mogli opraviti, ker je bil nenehno dež. Nobena sobota in nedelja ni bila brez dežja. Mladinci študentje pa med tednom tega niso mogli delati. Zakaj imenujete to pometanje pred našim pragom? Za to delo se ni nihče odločil prostovoljno - prosili smo jih, a ne zastoj.

Kup smeti pa je predstavljal plevel, ki ga je bilo za cel kontejner.

Morda bi bilo dobro ko bi vsaj eden član HS smel zadevo že tam na licu mesta pojasniti in bi bil potem še poslikan prostor več m² nasada, ki ga je uničilo podjetje Elektro in PTT Celje.

Želimo, da neresnične vesti ne bi več objavljali.

HS

ZRVS: STROKOVNO USPOSABLJANJE

V CELJU POLAGALI IZPITE

Še večji interes rezervnih starešin za učenje

V celjski občini so že izgovorjena poročila in analize o letošnji študijski - izpitni sezoni med vojaškimi rezervnimi starešinami. Tako je štiri področja: taktično-orientacijske vaje, vojno teorijo, idejnopolično usposabljanje in poznavanje marksizma z izpiti opravilo skupno 927 oficirjev, od tega 459 mlajših oficirjev. Od vseh poklicanih rezervnih vojaških starešin pomeni skupna številka istočasno skoraj 70 odstotkov.

Po mnenju članov izpitne komisije so imele letošnje

organizacijo izpitov v rokah krajevne organizacije Zveze rezervnih vojaških starešin in so to nalogo tudi dobro opravile. Prav tako je pomembno, da so, razen v enem primeru, vsi predstavniki in sekretarji krajevnih organizacij ZRVS opravili izpite skupaj s svojim članstvom. Vsekakor je težišče dela zlasti v prihodnje čim bliže terenu in bazi, kjer rezervni starešine živijo.

Pri vseh udeležencih brez izjeme je bila pri letošnjih strokovnih izpiti dosežena visoka moralnopolična od-

govornost, ki sta se ji pridružili tudi red in disciplina. Lahko celo trdimo, da se je povečal interes za še večjim vojaškopoličnim usposabljanjem rezervnega vojaškega starešine s konkretnimi zahtevami po več učnih programih, priročnikih, filmih, strokovnem gradivu na splošno in podobnem. Tovrstne pripombe rezervnih vojaških starešin ne bi smele naleteti na gluha ušesa, zlasti ne pri tistih organih in službah, ki so odgovorne za ureničevanje koncepta SLO.

UM

POVEDALA JE:

IRENA TERGLAV, predsednica OO ZSMS na Polzeli: »Krajevna skupnost Polzela je srazmerno velika in v njej je kakih dvesto mladih, ki bi lahko z aktivnim delom v naši organizaciji napravili mnogo koristnega. Žal temu ni tako in aktivno deluje samo kakih 20 mladincev in je njihovo breme temvečje. Kljub temu smo z delom ki smo ga opravili zadovoljni. Organizirali smo očiščevalno akcijo skupaj z osnovno šolo in krajevno skupnostjo, sodelovali smo na številnih prireditvah ter naši besedi 80, kjer smo dobili tudi solidno oceno. Tudi letos smo pripravili tradicionalni pohod na Goro Oljko, s katerim vsako leto obeležimo začetek meseca mladosti.

T. TAVČAR

DEŽURSTVA

ZDRAVSTVENI DOM: Med tednom dežurata: pomožni zdravnik od 14. do 20. ure in glavni zdravnik od 15. do 6. ure naslednjega dne. Ob sobotah dežura en zdravnik od 15. do 12. ure naslednjega dne, ob nedeljah od 12. ure do naslednjega dne do 6. ure zjutraj, ob praznikih pa je dežurstvo od 7. ure do naslednjega dne do 6. ure

»SVINČENE« POSODE ZA SMETI

Z odlokom o obveznem zbiranju in odvažanju smeti ter odpadkov, Sklep SO Velenje št. 38 - 12/74, je (5. člen) prepovedano odlagati v smetnjake tekoče ali tleče odpadke, ne-drobljive odpadke večje kot 1 dm³ (!), stresati smeti okrog smetnjakov, prenapolniti smetnjak ali odlagati smeti poleg smetnjakov.

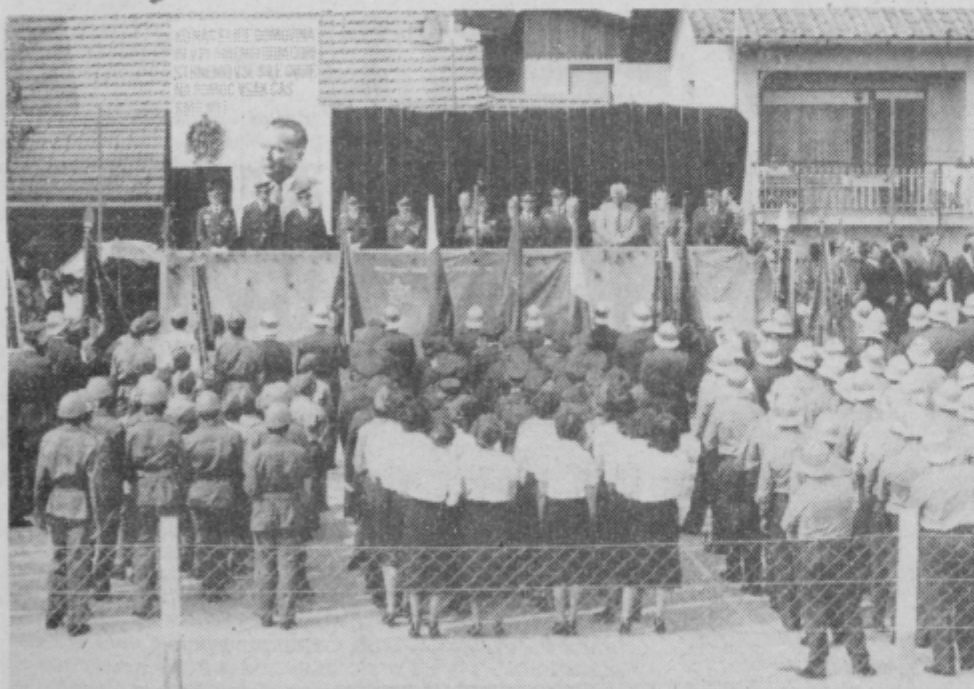
Tako odlok. V praksi pa je situacija največkrat povsem drugačna. V kantah je beton, malta, jalovina, zemlja, kamene, veliki kosi železa in še marsikaj. Če uspeša delavca takšne »svinčene« kante dvigniti do avtomata na kamionu, se zgodi, da odpove tudi hidravlični mehanizem. Zato se »mora« včasih zgoditi, da posoda ni izpraznjena, kar pa sproži največkrat žolčno obravnavo občanov v soseski.

Enako neodgovorno ravna tudi občani, ker ne postavijo posode ob ceto ali jo pozabijo pripraviti. Čeprav so s citiranim odlokom kršiteljem zagrožene tudi visoke kazni, odlok v tem smislu ni učinkovito upoštevan.

Za odpadke, ki ne sodijo v ročne posode, se dostavljajo na določena mesta v naseljih kesoni (vsaj enkrat mesečno), po naročilu, oziroma želji občanov pa dostavi »KOC« keson tudi na dom proti plačilu stroškov.

Čeprav ima enota Javne snage organizirano nadzorstvo nad svojimi delavci, je težko obvladovati obširno področje odvažanja smeti, zato pristojna služba »KOC« z razumevanjem sprejema dejanske reklamacije in na njihovi osnovi primerno ukrepa.

JOŽE MIKLAVC

DAN GASILCEV OBČINE ŽALEC

Vsako leto občinska gasilska zveza Žalec pripravi »Dan gasilcev«. Letošnje srečanje je bilo minulo nedeljo v Gotovljah. Najprej je bila parada, na kateri je 42 gasilskih društev občine prikazalo tehnično opremo in več

sodobnih gasilskih avtomobilov. Na njej je bilo videti najsodobnejšo gasilsko opremo in pa tudi dobro strokovno usposobljenost. Po končani paradi so se zbrali na igrišču, kjer je zbralne najprej pozdravil predse-

dnik občinske gasilske zveze Žalec **Franco Jelen**, nato pa je imel osrednji govor **Ivan Četina**, predsednik izvršnega odbora interesne skupnosti požarnega varstva občine Žalec. Najprej je govoril o sedanjem položaju gasilstva, ki je posebno v nekaj zadnjih letih doseglo pomemben napredek ter o družbenopolični usmerjenosti gasilske dejavnosti. Tudi ta je namreč dobila pomembno mesto v zasnovi splošnega ljudskega odpora, narodne in civilne zaščite. Med tem, ko je govoril še o pomenu in značaju gasilstva, je med drugim dejal: »Požarna varnost, gasilska preventiva in represiva so temeljne naloge naših članov. Združeni v eni najbolj množičnih družbenih organizacij izvršujemo obveznosti do delovnih ljudi in družbe kot celote, na raznih področjih nudenja pomoči po svojih najboljših močeh, znanju in sposobnostih.« In »mnogi podatki govore, da je gasilska organizacija v občini Žalec zelo delavna, da jo prevevajo ideja humanizma, solidarnosti, tovarištva, bratstva in enotnosti«. Za to priložnost so pripravili kulturni program in podelili republiška, in občinska gasilska odlikovanja.

T. TAVČAR

HORTIKULTURA '80 ALI JANEZ AND CO. V NARAVI

Janezov prosti spis

V nedeljo nas je očka peljal v gozd. Ustavili smo se ob studencu, kjer je očka opral avto, jaz, mama in sestra pa smo tekmovali, kdo bo prej s kamnom zadel tablo z napisom prepovedano pranje avtomobilov. Mamica je potem še očistila notranjost avtomobila, vso nesnago pa je zmetala v travo. Nato smo odšli v gozd, opremljeni z različnim mesom in piščico. Očka je tedaj grozno zaklel, ker je stopil v nekaj grdega. Čevlji je opral v bližnjem studencu, nato pa ga je obrisal s papirjem, ki ga je odvrzel daleč proč, da nam ne bi več smrdelo. Utaborili smo se na jasi. Očka je vzel sekuro ter posekal nekaj dobrih vej s smrek, s katerimi smo zakurili ogenj za peko čevapčičev. Medtem, ko je mama pekla meso, smo se mi igrali gasilce, ker se je vnela trava, v katero je očka vrgel cigareto. Kosilo je bilo res dobro, očka pa je po končanem obedu vse papirčke zmetal za grm, da nam ne bi motili pogleda na to prečudovito naravo. Ko smo odhajali domov, je očka obljubil, da bomo naslednjo nedeljo spet prišli sem, ker bo tu odložil star hladilnik, ki nam ne dela več, saj je to idealen prostor za to.

V avtu pa nam je očka povedal, da je narava res lepa in idealna za piknike, zato je ne smemo svinjati.

STEBLOVNIK SERGEJ
Učenec 7. razreda
O. Š. 1. celjske čete

Ljubljanska banka
Splošna banka Celje

1. IZPLAČILA SREDSTEV IZ HRANILNIH KNJIŽIC IN VNOVČEVANJE ČEKOV PO TEKÓČIH RAČUNIH

V skladu s poslovno politiko banke o širjenju bančnih storitev in izpopolnjevanju kvalitete bančnega servisa za občane ima Ljubljanska banka sklenjene sporazume o opravljanju hranilne službe s PTT organizacijami. Tako ima Ljubljanska banka preko Združenja bank Slovenije sklenjen sporazum o medsebojnem sodelovanju z združenimi PTT organizacijami Slovenije, kar pomeni, da lahko varčevalec Ljubljanske banke na vseh poštah v Sloveniji dviguje sredstva iz hranilne knjižice ali tekočega računa. Ker Ljubljanska banka še nima dovolj razvejane lastne mreže, je sklenila sporazum o opravljanju hranilne služ-

be tudi s podjetji PTT prometa Pula, Reka in Šibenik. Na podlagi teh sporazumov lahko varčevalci Ljubljanske banke brezplačno dvigajo sredstva iz hranilnih knjižic dnevno do 4000 dinarjev in vnovčujejo čeke po tekočih računih občanov po vseh poštah, ki so združene v omenjena PTT podjetja, tako na obalnem območju kot tudi na otokih.

Za varčevalce to pomeni znatno ugodnost predvsem v poletnih mesecih, ko je zaradi letnih dopustov koncentracija varčevalcev Ljubljanske banke na tem območju zelo velika in potreba po dvigu denarnih sredstev večja kot običajno.

2. IZPLAČEVANJE ANUITETNIH KUPONOV JAVNEGA POSOJILA ZA CESTE

Temeljne banke združene v Ljubljansko banko bodo na podlagi dogovora o opravljanju poslov izplačevanja anuitetnih kuponov Republiške skupnosti za ceste pričele s 1. julijem 1980 izplačevanje kuponov obveznic javnega posojila za ceste. Na osnovi sklenjenega dogovora bo vršila izplačevanje tudi Ljubljanska banka Splošna

banka Celje. Izplačevanje 2. kupona javnega posojila za ceste bo v Celju opravljala enota v Vodnikovi ulici vsak dan v mesecu juliju in avgustu od 7.-11. ure dnevno, v enotah Laško, Šentjur, Šmarje, Rogaška Slatina, Slovenske Konjice in Žalec pa dnevno od 8. do 11. ure.

Komaj smo se vrnili na svoje položaje, se je že utrvalo v dolini pod nami. Enkrat, dvakrat, trikrat, štirikrat je počilo. Rezko piskajoče je žvižgalo preko naših glav in tresčilo zadaj za nami v globeli.

«Slabo so merili, hoteli so zadeti vrh, pa jim je spodletelo. Pazi, Stane, sedaj pride druga salva! Ta utegne vsekati že med nas,» je poltiho šepnil Janko, namestnik komandanta bataljona, ko sva ležala vsak na eni strani debele smreke. V takih trenutkih, ki so pomnila življenje in smrt, smo vedno govorili poltiho. Laže je borcu, če lahko spregovori s svojim sosedom samo nekaj besed ali izmenja vsaj pogled. Tako je mnogo mirnejši, samozavestnejši in v borbi odločnejši.

Hip nato je zopet zavrelo tik nad našimi glavami in udarilo v gozd za nami. Ozrli smo se. Iz gozda je štrlelo več okleščenih smrek brez vrhov, zaviti v dim, ki se je v počasnih, cunjasto raztrganih kolobarjih dvigal v zrak.

V tem trenutku je začelo klestiti tudi na levo od nas. Piskajoči, zategli zvok letelih min je bil docela drugačen od izstrelkov topov. Stisnili smo glave v sneg. Vsak se je hotel napraviti čim manjšega in neznačajnega. Z vseh strani je začelo tuliti po ozračju nad nami. Nabijali so, da se je zemlja tresla. Zdaj je zarigalo pri komandirju Gustlu na levem krilu, pa v sredini pri Ronku. Ni se še tam pomirilo, že je zajecalo pri Viktorju na desnem krilu. Prvič so se oglasili švabski mitraljezi na skrajni levi strani, kakor na dogovorjen znak so zaropotali hip nato na vsem sektorju. Med švabskimi vrstami so bili na gosto posejani. Premoče je bila ogromna. Na en naš puškin strel so odgovorile salve mitraljezov, min in topov. Naši mitraljezi so se molčali. Čakali so, da se prežgodaj ne izdajo, ker bi švabi takoj naravnali nanje ves svoj ogenj.

Streljanje se je približevalo skupini, kjer je bil komandant Ronko. Prvič so zaklopotali naši mitraljezi, vedeli smo, da so se Švabi približali pod okriljem gozda v bližino naših položajev. Že so se slišali švabski kriki: «Vorwärts!» je donelo iz gozda. Hip na to pa se je razlegel njihov: «Sturm, hura!»

V nižini za nami je bila pripravljena četa, da se zakadi na izpostavljeno mesto, kakor hitro bo čutili, da se lomijo naši položaji. Toda ni bilo treba. Tam je bil Ronko. Naši se niso zagnali s položaja. Pritisnili so se k zemlji in odprli peklenski ogenj. Nabijanje topov je prenehalo. Tudi švabski juriš je potihnil. S krvavimi buticami so se zgubili Švabi med visokimi smrekami. Bili so vrženi na nižje položaje, kakor so jih zasedli pred pričetkom borbe. Ni se potihnilo pri Ronku, že je zaorilo na desnem krilu pri Viktorju. Borci pri sedlu med obema vrhoma so hoteli presekati na dve skupini, ki bi se morale boriti vsaka zase. Tako bi divizija ne imela enotne komande. Zmanjšala bi se njena udarnost, med borci pa bi nastal poplah. Čutili smo, da tudi Viktorjevi borci še niso dali vsega od sebe. Tudi oni so pričeli z isto taktiko prilepljeni v sneg. Z municijo je bilo treba štediti in streliti so morali zadeti. Švabi so se zagnali proti vrhu. Do naših linij je bila le še kratka razdalja, največ trideset metrov. Že so se pokazale prve vrste naskakujočih Švabov. Tega trenutka je čakal Viktor. Mitraljezi, ki so do sedaj molčali, so zaklopotali v križnem ognju. Ročne bombe so udarile izza smrekovih debel, za katerimi so ležali borci. Noben «vorwärts» švabskih komandantov ni pomagal. Njihove razbite vrste so utonile nazaj v globino gozda. Hrskanje snega pred našimi položaji je utihnilo. Le smreke so žalostno povešale prestreljene veje in molele v zrak odbite vrhove.

Na položajih so se mnogi spogledovali v tihem upanju, da so Švabi opustili nadaljnje napade. Se dve uri sta morali preteči do mraka. Dve uri! Kako hitro mineta dve uri na pohodu ali v toplo zakurjeni sobi! Toda ležati na trebuhu v snegu in čakati, napenjati oči v praznino gozda in ostriti sluh, da zajameš vsak najmanjši šum, obenem pa se prikrivati in varovati, da te ne povleče smrt s svojimi koščenimi rokami kar mimogrede s seboj, to je težka stvar. Čakanje, napeto oprezovanje, kjer so vsi čuti napeti do najvišje mere, je težje kakor borba, ko se telo sprosti.

Zopet je v nižini butnilo enkrat, dvakrat, trikrat, štirikrat. Prerezalo je ozračje in udarilo med nas. Smreke so se lomile, veje in vrhovi so padali v sneg in po nas. Za vsakim udarcem topovske granate se je pokadilo. Ta dim se nam je zdel kakor močan curek vode, ki se je hipoma razlezel na vse strani in izginil v smrekovje.

Na nas je streljala baterija gorskih topov. Salva za salvo se je valila proti vrhu hriba. Vmes so delale granatam družbo mine, ki so s peklenskim hruščem in pokom eksplodirale pred nami, med našimi vrstami in za nami. Tu pa tam se je katera zmotila in odletela daleč v globino pobočja proti Velunjskemu grabnu.

Zopet so se začeli oglašati strelji pušk in mitraljezov pri komandirju Gustlu na levem krilu. V nižini pod njimi je bila na majhni vzpetini kmetija. Tudi tu so se vgnezdili Švabi. Bacači so se usidrali v varnem zavetju hiše. Od tam so seki ali na slepo po Gustlu in njegovi. V hiši je dirigirala njihova komanda borbo v tem sektorju.

Streljanje se je vnovič približalo. Čedalje gosteje so žvižgale krogle preko naših glav, zadevale veje, se odbijale, sikale preko komore v sedlu in se izgubljale. Zopet so presekali ozračje dolgi, divji zverinski kriki pijanih Švabov. Naši mitraljezi so zadržali in jim zaprli usta. Mnogim za vedno. Gustl in njegovi so bili že drugi zmagovalci v preteku nekaj ur.

Tišina! Tu pa tam je posamezen strel presegal dolg molk.

«Se ne mislijo nehati. Zdi se, da je šele začetek,» je rekel Janko in me s skrbjo pogledal. Kot star borec in komandant se je dobro zavedal našega položaja.

Res, zopet se je vzdramilo v nižini. Gorska baterija je zabrundala, minometalci so udarili, mitraljezi so sipali v smrekovje cele curke svinčenk. Grmelo je in odmevalo, kakor bi se gora podirala. Na vsem sektorju, ki smo ga zasedli, od komandirja Gustla do Viktorja, so udarili. Težišče glavnega napada je pritisnilo na Ronka. Besni kriki in kletve so se mešale z gromom topov in min. Zaslišal se je dolg zategel juriš naših borcev. «Udarili so drug drugega,» je zašepetal Janko. «Sedaj pa pazi! Mitraljezec Stojan na našem levem krilu naj takoj udari na levi bok, kakor hitro bi se začel Ronko umikati, la jih za trenutek zadrži!» Pokimal sem mu in se splazil naprej do Stojana, ki je že obrnil

svoj mitraljez pol v levo in napeto čakal ugodnega trenutka, da udari v polno in pokosi prve Švabe, kakor hitro se pokažejo.

Na Ronka se je zvalil pravi pekel. Prvi sunek je s težavo odbil Švabske vrste so se zredčile, toda za njimi so pritisnile druge in zaustavile umikajoče se vrste. Zgostile so se in takoj spet udarile s še večjo silo. Odmora ni bilo. Komandant Ronko je tolkel po njih, kakor tolče težko kladivo in drobi pod seboj vse, kar mu pride pod udar. Toda napredovanja ni mogel zadržati. Naše vrste so bile zredčene.

Švabi so se namenili po dolgem prerezatju naše položaje in zabiti klin med borci v prvih linijah in ostalimi enotami. Tudi za našim hrbtom, kjer so bili borci ostalih enot, se je zaslišalo puškarjenje. Tudi tam so se zgrabili.

Komandant Ronko se je pred več kakor dvajsetkratno premočjo začel umikati. Korak za korakom. Položaj je bil videti obupen. Pred seboj na levi smo že ugledali prve naše, ki so se umikali in iskali kritja za vsako smreko.

V hipu se je znašel za nami komandant Jerman, kdo ve od kod. Tekel je ves zasopel. Za njim se je prikazal bataljon Tomšičeve brigade z napetimi puškami. Izpolnili so vso praznino za nami. Naš hrbet je bil krit. Globoko smo se oddahnili. «Tomšičevci so za nami!» je izjavil Janko.

V tem trenutku se je oglasil mitraljezec Stojan.

«Švabi so tik pod vrhom, ali bo Stojan vzdržal?» mi je šinilo skozi možgane.

STANE TERČAK

ŽIVI ZID

ODLOMEK

«Ттт... ттт, ттр... тек, тек, тек...» se je od strani usulo med Švabe. V naslednjem trenutku je že zarohnelo proti Stojanu. Toda Stojan, drobni, blede fant, doma pri Kočevju, ni odjenjal. Njegov mitraljez je lajal in grizel v živo meso prodirajočih Švabov.

Stojan je ležal za mitraljezom gluhi in slep za vse, kar se je dogajalo na njegovi desni in za njim. Na njem je bilo v tem trenutku težišče borbe. Moral je braniti levi bok. Srepa je gledal izpod globoko na oči pomaknjene kape. Mitraljez je v tem trenutku zaživel z njim veliko, polno življenje.

Že so nastopili Tomšičevci. Mirno, tiho, preudarno, kakor mora nastopiti garda Štirinajste udarne divizije, udarna brigada heroja Tomšiča. Že so bili pri prvih umikajočih se borcih. Brez krika so udarili, da je zadržal gozd.

Srca so nam zavriskala v veselju in moči. «Počakajte, hudiči, sedaj šele pričnemo!»

Vrste so se poravnale. Ronko je dobil pritok novih sil. Kar pomedli so s prvimi Švabi, ki so prekoračili previs. Zopet so se usule mine. Stojan je utihnil. Ko smo prišli do njegovega položaja, se nam je nudil žalosten, grozen prizor. Vse naokrog je bilo krvavo. Mina je padla skozi veje ravno na njega, ga zmrnila, da so njegovi udje ležali razmetani ob zviti cevi razbita mitraljeza...

Ronkovo povelje se je glasilo: «Držati in vzdržati!»

Stojan je povelje izpolnil...

Že so začele legati prve sence debelih smrek po ležečih borcih na položaju. Večerna zarja je osvetljevala od strani Uršljo goro in Peco. Poslavljaljoči se sončni žarki so se odbijali od ostrih robov ogromnih divjih skladov. V ozadju je kipel v nebo še v polni svetlobi piramidasti vrh Ojstrice, za njim pa v sivini pravokotna, kopasta Planjava. Na desni se je risala komaj zaznavna silhueta Grintavca in njegovih sosedov. Na večerno nebo so priplavali majhni, kodrasti oblaki, se večali in združevali v skupine. Bili so beli, svetlosivi, blede žareči. Na nebu so se pasle ovčke.

Oddahnili smo si. Švabi so bili odbiti. Se urico, kratko urico, pa bo utonilo pogorje v mraku. Gozdovi se bodo pogrezili v spokojno noč. Po samotnih kmetijah, raztresenih po vsem pogorju, bodo komaj zaznavno svetle skozi zagnjena, majhna, ozka okna luči leščerbo. Te bodo nocojšnjo noč naši kašipoti...

Že smo bili prepričani, da so Švabi končali z bojem. Kupi njihovih mrličev so ležali pred našimi mitraljezi. Veselili smo se prežgodaj. V dolini je baterija zopet zarigala. Salve so se vrstile za salvami. Peklensko so žgali kar povprek po vseh položajih. Nič več niso merili s svojimi topovi samo na določene točke naše obrambne linije. Minometalci so vnovič začeli delati družino topovom pri smrtonosni toči.

«Boš videl, še en sunek bo sledil, napeli bodo vse sile, da nas razdvoje. V tej uri bo še marsikdo izmed nas izkvravel,» mi je poltiho šepnil Janko. Nemo sem mu prikimal.

V toči svinčenk je gozd vnovič zaživel. Izza vsake smreke se je vžigalo, tulilo, peketalo. Borba je z vsakim trenutkom narasčala, postajala je zagrizena. Čim bliže je prihajal mrak, tem bolj je borba besnela.

Pri komandirju Gustlu na levem krilu naših položajev

jev se je zopet vžigalo. Gustl je imel težak dan. Druga četa, s katero je držal položaje nasproti hiše v nižini, je bila razredčena. Položaj je bil redko zaseden. Borci so ležali na bojni črti posamezno. Razmaka med njimi je bilo ponekod že nad deset metrov. Gustla je skrbelo, kako bo pri bližajočem se napadu obdržal položaj. Povelje komandanta Ronka se je glasilo jasno, razločno: «Gustl, saj poznaš naš položaj. Umika ni! Zdržati je treba do noči!»

«Do noči... do noči... da bi le že hitro padla noč na vrhove,» je šinilo skozi njegove možgane. Noč je bila njegova rešitev in rešitev vseh, ki smo ležali na položaju po vrhovih Graške gore. Toda noči ni in ni hotelo biti...

Večerne sence so se vedno gosteje risale po beli površini snega. Oči borcev so se večale, zenice širile. Smreke v nižini pod njimi so se že zavijale v mrak. Švabski mitraljezi so lizali neprenehoma Gustlove položaje. Iz mraka so se že četrtič zaletale temne postave «gebirgsjegov» proti vrhu. V temne postave so se zagrizle svinčenske mitraljezov. Postave so kriknile: «Vorwärts! Sturm!»

Pri vsakem borcu na položaju je ležala ročna granata z odprtim poklopcom. Švabi so se zagnali naprej. Svinčenske jih niso mogle ustaviti. Gustla je kar zbudilo: «To je pravi trenutek. Sedaj ali nikoli.» V tem hipu se je razlegel njegov močni glas po položaju. Vsi smo ga poznali, ker je bil eden najboljših pevcev v bataljonu: «Fantje, juriš!» Salva bomb je zadonela na levem krilu. Gustl se je zaril v Švabe kakor volk. Njegovi strupeni zobje - ročne granate, so jih grizle, grizle...

Hrup je pojemal. Švabi so bili odbiti. Zopet so se morali umakniti tja, od koder so prišli. Na položajih so ležali kupi Švabov. Ko smo prišli do Gustlove čete, je bilo v očeh borcev nekaj vlažnega. Njega, zmagovalca, ni bilo na položaju, ki ga je ubranil. Ležal je pod veliko košato smreko, kamor so ga prenesli njegovi zvesti tovariši, prekrit s smrekovimi vejami. Odkrili smo ga in mu pogledali v obraz. Bil je miren, spokojen, toda resen. Pravi obraz zmagovalca!

Na čelu, kjer se pričnejo lasje, je zevala majhna rana. Svinčenka je prebila uporno čelo velikega borca za svobodo. Njegove ponosne, sivkaste oči so ugasnile v mraku nastopajoče noči. Noči, ki si jo je ta dan tako vroče želel in jo je tako težko pričakoval...

Komandant Ronko je dolgo nepremično gledal mrtvo truplo svojega najboljšega komandirja. Nato je resen in zamišljen počasi odšel na desno proti položaju.

«Za danes dovolj!» je jezno in obenem žalostno izgovoril sam sebi, vendar smo ga slišali vsi okoli stoječi.

Ta dan nam je iztrgal iz naše srede najboljši borec. Ronkova goreča želja se ni izpolnila. Še ta večer so nas čakale težke preizkušnje. Borbe še ni hotelo biti konec. Streljanje je pojemalo, utihnilo in se znova razplamtelo. Zredčene vrste na položajih okoli nas so se izpolnjevale. Ni bilo izključeno, da se Švabi, čeprav so bili že sedemkrat odbiti in njihove vrste razredčene, zopet zbero in ponovno navale proti vrhu. Opreznost je bila potrebna, četudi je pritisnila noč. Pri Viktorju na desnem krilu je vnovič začelo treskati. Končno so Švabi vendarle izvohtili, kje naj bi bila naša komora. In že smo imeli prve žrtve, ranjence, ki so jih zadeli izstrelki granat in min. Nekaj mul je obležalo v snegu. Okoli njih so se razlezele mlake tople krvi.

Vse, kar je bilo sposobno, je odšlo na položaje. Kajuhova kulturna ekipa, ki sicer ni bila borbena enota, se je borila z ramo ob rami s starimi preizkušenimi jurišci. Na položaju na Graški gori je padel to popoldne enaindvajsetega februarja tisoč devetsto štiriinštiridesetega tudi član kulturne ekipe kipar Belač.

Ronko ni zapustil položaja. Kot izkušen borec, komandant in jurišček je vedel, da so takile večerni trenutki kaj pripravi za napade in da na račun prvega mraka tudi pogosto uspejo. Komora divizije se je začela zbirati. To je bil znak, da se bomo v prvih nočnih urah premaknili. V katero smer, nismo vedeli. Vedeli smo le to, da so vse smeri nevarne. Trdno prepričani pa smo bili, da bo štab divizije, v katerem so sedeli komandanti: preudarni Rudi, nagli Vasja, redkobesedni Luka, načitani Matevž in drugi, preudarili pravo, najboljši, kar se da storiti. In tako je tudi bilo!

Ronko, stari maček, je bil na oprezu za hrbtom divizije. Nenadoma je zopet udarilo iz nižin gozda kakor strela iz jasnega. Usulo se je iz zraka, zasipalo je gozd, kjer smo se nahajali, s točo krogel. Ronko se za tako muziko ni dosti menil. S komandirjem Ivanom sta sedela pod mogočno smreko in se šepetaje pogovarjala, Ivan je potegnil iz žepa cigaretno dozo in ponudil Ronku, ki je malokdaj kadil. Ronko je vzel cigareto, jo zmehčal in vtaknil v usta. Legla sta pod odejo in prižgala, da bi plamen vžigalce ne razsvetlil okolice in ne izdal položaja. Goreči cigareti sta zakrivala z dlanmi. Butalo je kar naprej, zdaj na desni, zdaj v sredini, zdaj na levi, in topo udarjalo med drevesi.

«Kaj ne morejo nehati!» je komaj izgovoril Ronko in že se je zabliškalo in udarilo, da so zlomljene veje letele po zraku. Dim je pokrnil prostor, kjer sta sedela. Pritisk ju je dvignil in vrgel na tla. Žareči cigareti sta jima zleteli iz rok in ugasnili.

Ugasnilo pa je tudi življenje komandanta Serčerjevega bataljona kapetana Ronka. Dim je za nekaj trenutkov zavil ves prostor. Počasi se je razlezel na vse strani med nizko koševje. Nato se je počasi dvignil proti vrhovom okleščenih smrek. Pogledi vseh borcev na položaju so bili uprti v ta dim in niti dihati si niso upali.

Okleščeno smrekovje in bukovje je kazalo sveže, globoke rane, umazani sneg se je pomešal z zmrzlo zemljo in mahom. Najbližje borce je oškropila ta umazana brozga. Komandir Ivan je bil v trenutku pokonci. Srepa je pogledal okoli sebe in pobral svojo brzo-strelko. Ni mogel zbrati svojih misli. Borci so priskočili h komandantu Ronku. Ležal je vznak. Na desnem senu mu je zevala velika rana. Curek krvi iz možganov se mu je pocedil iz nje. Obraz je bil spačen od silne trenutne bolečine. Oči so široko zevale, lasje so mu bili razmršeni. Bil je mrtev. Zadel ga je izstrelak minometalca in ugasnil bogato življenje...

Ležal je pod smreko, negibno zavrzan. Nihče izmed borcev se ga ni dotaknil. Zapuščali so položaje s toplimi, vlažnimi pogledi, solze so za trenutek obvisle na očesnih vejicah, nato pa polzele po resnih kosmatih obrazih borcev. Fantje so se poslavljali od svojega komandanta.

ZLATOPOROČENCA JOŽE IN TEREZIJA GABERŠEK

ŠIVATA NITI LJUBEZNI...

»V otrocih je najin največji zaklad!«

Tako pravita Jože in Terezija Gaberšek, ki sta si v soboto, 28. junija v poročni dvorani skupščine občine Zalec po petdesetih letih znova rekla življenjski zakonski »DA«! Med obiskom v njuni skromni, vendar tako prijetni in človeško topli hiši v Migojnicah pri Grižah, sta v pogovoru vedno omenjala svoje tri sinove. Nista mogla prehvaliti njihove ljubezni in skrbi za njuno jesensko življenje.

Trije otroci: prva zanimivost je, da so vsi trije zaposleni v Velenju. Druga zanimivost je, da sta se kar dva odločila za očetov poklic, kajti postala sta krojača. Najstarejši sin Cvetko je kot električar zaposlen v REK Velenje, »srednji« sin (po letih!) Marjan je direktor daleč naokrog in tudi v svetu znana Modnega salona, kjer je kot krojač zaposlen v oddelku po meri najmlajši sin Jože.

PASEL KRAVE IN V ŠOLO HODIL

Oče Jože Gaberšek je bil rojen 23. decembra 1902. leta v Smartnem ob Paki. Doma je bilo osem otrok, ki so vsi hodili »služit« Oče je bil delavec, mati gospodinja. Jože je služil pri sestrični, pasel krave in v šolo hodil. Za krojača se je izučil pri mojstru Francu Brinovski v Gorelju, kjer je delal kot pomočnik šest let. Nato ga je pot zanesla v Zagreb, kjer je bil tri leta, nato pa se je vrnil domov in vprašal očeta, kje naj odpre samostojno krojaško delavnico. »V Zabukovico pojdi, tam bo ob rudniku in rudarjih vedno dovolj de-

Zdajšnji posnetek je nastal pet dni pred »uradno« zlatoporočo zakoncev Gaberšek v vrtu ob njuni hiši v Migojnicah. Ob starših Tereziji in Jožetu Gaberšku je najmlajši izmed treh otrok Jože.

la,« je bila očetova beseda. »Sel sem in tako storil in danes mi ni žal,« se spominja svoje odločitve 78-letni Jože Gaberšek. V Zabukovico je prišel leta 1924 ter takrat tudi odprl obrt. Največ je delal za rudarje pa inženirje, »štore« pa je dobival iz Avstrije. Imel je modne kataloge, da je vsak izbral, kar je potreboval. In imel je šest pomočnikov! Danes od osmih bratov in sester živijo še štirje: 83-letna sestra Mici živi v Ljubljani, 80-letni brat Franci v Lendavi, Jože je v Migojnicah in 76-letna sestra Ivanka v rojstnem kraju Smartnem ob Paki.

LJUBEZEN SE JE »VŽGALA« PRI JURHARJEVIH...

Krojač Jože Gaberšek je po očetovem nasvetu prišel

v Zabukovico in se med drugim tudi spoznal z Jurharjevo Terezijo, ki je bila rojena 15. oktobra 1903. leta v Migojnicah. Doma je bilo pet otrok, starša pa kmeta. Ni bilo treba dolgo čakati, ko sta si Jože in Terezija v veliki ljubezni 26. maja 1930 rekla »da« ter obljubila zvestobo skozi vse življenje. Začela se je pot, ki traja še danes...

ZASTAVE, TITOVKE, OBLEKE ZA PARTIZANE

Jože je bil vsestranski, saj je telovadil pri Sokolu, se včlanil v gasilsko društvo, kjer je še danes (v delovnem prostoru so na steni številna gasilska priznanja!), igral tamburico z Jurharjevim Tinetom in Ludvikom pa Cokanovim Ernestom, Polakovim Pepijem... Za 1. maj so se zbrali

pri njem in skupaj odšli na Mrzlico, Smohor, »Hom... Nastopal je v igrah, za Pusta je šival obleke, da so potem veseljačili vse do Celja... Zime so takrat fantje preživljali na divjih vožnjah s sanmi iz vasi v vasi! Album je poln rjavkastih fotografij, ki so najboljši dokaz čudovito polne poti Gaberškovega Joža!

Že od leta 1940 dalje je sodeloval s partizani oz. NOB! Šival je za partizane... Pri njem so bili Račkov Ponigrac, (naredil mu je pumparice!), Kotarjev Franci, Zupančev Ivo, starejši Sprajc Peter... in seveda še mnogi drugi. Prišlo je leto 1941, ko je njega in še nekaj zavednih domačinov izdal »domačin«. Vse so zaprli v celjski Stari Pisker, od tam pa prepeljali v temnice gradu Borl, kjer je Jože ostal sedem mesecev. Bil je celo pripravljen na streljanje pa ga je rešilo krojaštvo.

Medtem, ko je bil v zaporu, je doma vodila delavnico žena Terezija s pomočniki. Jože se je vrnil in še naprej delal za partizane. Šival je obleke, več kot tisoč titovk, zastave... Vse to je nastajalo v dolgih načeh na treh šivalnih strojih v majhni hišici tik glavne ceste v Migojnicah. »Prišli so tudi Nemci,« se spominja Jože. V kuhinji so sedeli partizani in poslušali radio, kaj se dogaja po svetu, v delavnici sem imel Nemce. Vse se je vedno srečno končalo! Sam ne vem, kako smo se uspeli prebiti iz tistega divjega ognja! Celo življenje je bilo lepo, vojna leta pa so bila grozljiva.

Pred desetimi leti je opustil obrt, vendar dela še vedno. »Ne za denar, ampak zaradi tega, da mi ni dolgčas. Žena je v vrtu, jaz šivam. Veliko mi pomaga tudi sin Jože. Včasih je bilo zelo težko. Hišo sem sam zgradil, sam sem kupil stroje... Se sreča, da je bilo dovolj dela. Z zadovoljstvom lahko pogledam na prehojeno pot in ni mi žal, da sem šel po njej.«

Bilo je davnega 26. maja 1930, ko sta si rekla življenjski »da« Terezija Jurhar iz Migojnic in Jože Gaberšek iz Smartnega ob Paki!

Jože in Terezija sta celo cen kamenček v njuni bogati življenju pošteno »šivala« ni ljubezni tako v delu, kot tudi izven njega. Sobotna Gaberšek, to vam želimo! zлата poroka je samo drago-

TONE VRABL

NEKAJ O PASIVNEM KAJENJU

Verjetno je res že dolgo poznano, da tobačni dim pri ljudeh, ki ne prenesejo vonja cigaret, cigar ali pipe, na njihov vonj deluje nadležno. Tudi je poznano, da med ali po bivanju v močno zakajenih prostorih lahko pride do draženja sluznice oči, nosu in dihalnih poti, do kašlja, hripavosti, do glavobolov, do slabega počutja in raznih drugih vrst slabosti. Seveda imamo verjetno tu opraviti s posebno občutljivimi ljudmi, čeprav njihov odstotek med prebivalstvom ni poznan. Ti dražeci simptomi naj bi nastopili pri alergikih - nekadilcih češče kot pri nealergiziranih osebah, tudi ni dosedaj poznano, ali obstaja alergija na tobak v ožjem smislu.

Zadnja leta se zatorej pospešeno razpravlja o tem, če je pasivno kajenje na delovnem mestu v analogiji z aktivno inhaliranim dimom tudi zdravju škodljivo. V nekaterih državah tudi pravljajo postopke za izdajo zakona o varstvu nekadilcev, ker smatrajo, da lahko pri kadilcih ugotovljene okvare zdravja v blažji obliki nastopajo tudi vsled pasivnega kajenja. Pasivno kajenje naj bi po nekaterih predstavljajo izpostavljenost vplivu nikotina tistih, ki ne kade, ali po drugih tudi onih, ki pri kajenju ne inhalirajo. Zlasti lahko pričakujemo negativne vplive pasivnega kajenja pri nosečnicah. Seveda bi sedaj najprej morali vedeti, katere škodljive vplive pa vsebuje tobak? V tobačnem dimu so prisotne poleg nikotina, ki deluje na ožilje, številne dražilne in druge snovi, kot ter, dušikovi oksidi, svinec, kadmij, insekticidi, formaldehid, akrolein, nitrozamini, arilamidi, aldehidi, ketoni in fenoli, organske kisline z vključno prusko kislino, aromatični in alifatični ogljikovodiki, med njimi vrsta policikličnih in močno karcinogenih. Ne smemo pozabiti tudi niklja, pa še mnogih drugih, seveda manj nevarnih snovi, zlasti pri aktivnem kajenju.

Od škodljivih snovi, ki pri kajenju v

zaprtih prostorih lahko najbolj vplivajo, moram omeniti zlasti CO, ki lahko kot MDK v prostoru doseže konc. 50 pg/m, dalje tudi nikotin s 0,5 mpm³.

Podatki, ki so iz literature na razpolago, kažejo, da se pri normalnem kajenju v prostoru dosežejo vrednosti do 0,1 mg/m³ nikotina, seveda igra vlogo pri njem in tudi pri vseh drugih onesnaževalcih s tobačnim dimom izmenjava zraka. CO se v krvi veže na krvno barvilo in lahko tako ugotavljamo njegovo koncentracijo. Zvečine dobimo do 1,6% karboksihemoglobina, dočim je sprejemljiva meja še okoli 2,5%.

Če poleg gornjega vemo, da je v tobačnem dimu vsebovanih okoli 1000 različnih komponent, od katerih večina še ni raziskanih v poskusu na živalih, v tem času tudi še nič ne vemo o njih sumacijskem delovanju.

V tobaku prisotne dražilne in škodljive snovi povzročajo najprej akutna, nato pa kmalu kronična stanja draženja zgornjih dihal, pride do okvare trahealnih in bronhialnih cilij s kopicenjem sluzi in oženjem dihalnih poti, čigar poznan znak je kadilski kašelj, poleg tega je z okvaro alveolarnega epitelijskega vsled kajenja moteno tudi normalno dihanje. Poslabša se imunološka obrambna sposobnost organizma, zviša se holesterin v serumu, znižajo se hematokrit kot tudi celokupni Hb vsled tvore COHb.

Seveda se to patofiziološko dogajanje predvsem osredotoči na aktivnega kadilca. Dominirajoč problem pri pasivnem kadilcu pa izgleda da je zlasti obremenjevanje vonja z dražeci snovmi, seveda moramo tudi občutek vonja razlikovati od obremenitve vonja, saj je znano, da tako kadilcu, kot tudi nekadilcu, pogosto kajenje ni neprijetno. Vonjalni sistem se hitro adaptira, samo pri prvih vlekih dima obstoja popolna občutljivost. Yaglou pravi, da imajo v prostoru 40 m³ prisotno nekadilci vonjalne razmere za spre-

jemljive, če znaša dovajanje čistega zraka na cigareto 10 m³. Isti avtor tudi navaja, da se lahko v 40 m³ prostora z dovodom svežega zraka 44 m³ po kadilcu (=4 cigarete pokajene v eni uri) preprečuje draženje, čeprav pri draženju oči verjetno ni bistvenih razlik med kadilci in nekadilci. Seveda pa je potrebno, da v delovnih prostorih, kjer je kajenje dovoljeno, navzgoči nekadilci niso izpostavljeni neprostovoljnemu draženju tobačnega dima. Zaradi tega menimo, da same prepovedi in predpisi ne morejo zadovoljivo rešiti problemov kajenja, ki nastopajo tudi na delovnih mestih, zato sta bolj potrebni zlasti obojestranska uvidenost in obzirnost, zlasti do onih oseb, ki so prekomerno občutljive na dražilne snovi tobačnega dima, bodisi vsled habitualnih kot tudi dispoziციjskih vzrokov. Končam naj s posledicami kajenja cigaret, ki so jih preračunali za ZRN za obdobje 1 leta (1971/1972), mislim, da so za razmislek: preko 140.000 več smrtnih primerov letno, 100.000 prezgodnjih upokojitev letno, zvišana morbiditeta za 15%, vsak šesti ugotovljen primer obolenja z nezmožnostjo za delo je posledica kajenja, iz tega izhajajoča izguba v DM 15 do 20 milijard, 2 do 2,5% več kot dotedaj. Da je kajenje ena glavnih vzročnosti pri obolenju in smrti dokazujejo tudi številne raziskave zadnjih let, kajenje je absolutno škodljivo, zanj ni nobenih tolerančnih območij. Kot glavna obolenja, povzročena vsled zračnih onesnaženj danes veljajo: rak dihal, kronični bronhitis, akutni bronhitis, vnetja pljuč, emfizem, astma in prehladni nahod. Vsa ta obolenja obremenjujejo tako dihalno kot dela to tudi kajenje. Točna razmejitev okvar, ki so posledica aktivnega kajenja, oziroma koliko je škodljivo samo pasivno kajenje, pa je stvar nadaljnjih raziskav na tem področju.

BOGOMIL HRAŠOVEC

SLOVENSKE KONJICE: NOVE ULICE

S širitvijo mesta Slovenske Konjice je nastala vrsta ulic, ki so bile še brez imen. Po obravnavi na uličnih odborih, svetu krajevne skupnosti in skupščini krajevne skupnosti je skupščina občine sprejela odlok o imenovanju ulic.

Ulica Dušana Jereba - od križišča pri MARKETU na Škalski cesti, mimo šole Dušana Jereba, do križišča Mlinske ceste in Ulice heroja Bračiča.

Kidričeva ulica - od Oplotniške ceste pri kmetijski zadruzi, mimo stanovanjskih stolpcev do Ulice heroja Bračiča tako, da se skrajša Vinogradna ulica.

Tovarniška ulica - se podaljša od mostu preko Dravinje do gostilne Kralj.

Tatenbahova ulica - podaljša se do hiše št. 9 in razširi tako, da se vključi v ulico otroški vrtec in šola Pohorskega bataljona.

Prežihova ulica - od Milenkove ceste pri št. 24 do priključka pri št. 41.

Kajuhova ulica - od Prežihove ulice, končuje kot »slepa«.

Kletna ulica - od Milenkove ceste pri št. 41, krožno po hribu okrog vinske kleti, končuje kot »slepa«.

Gubčeva ulica - južna sporedna ulica Taborniški.

Taborniška ulica - prva vzporedna ulica z Mizarsko cesto.

Ulica Anice Černejeve - nad Mizarsko cesto od križišča Taborniške ulice in prečne ceste brez imena, ki poteka proti vzhodu in konča kot »slepa«.

Kurirska pot - južna vzporedna cesta Ulice Anice Černejeve.

Šarhova ulica - v naselju ob Oplotniški cesti.

Ulica Borisa Vinterja - novo naselje Konus.

MBP

VELENJE: NA DESKI PO VODI

Aktivnost »gorenjske« službe za rekreacijo in šport je že kar znana, kot sestavni del delovnih in samoupravnih prizadevanj tega velenjskega kolektiva.

Tokrat so pripravili zanimiv tečaj za vaditelje jadrnanja na deski na velenjskem jezeru, nato pa bo tečaj še za začetnike. Pred nastopom kolektivnega dopusta - mnogi delavci Gorenja ga bodo od 3. do 12. 7. preživeli ob morju - je to še posebno zanimiva športna rekreativna akcija. Pogoji za jadrnanje na deski na velenjskem jezeru so, kandidatov pa je tudi vse več. Tudi po 15 jadrnic na poliestrskih deskah je videti ob sončnem, vetrovnem vremenu na Plevelovem jezeru.

JOŽE MIKLAVC

Letovišče počitniške skupnosti Murska Sobota Monsena v Rovinju

Kako letujejo Pomurci

SODOBNO POČITNIŠKO NASELJE V ROVINJU

Pomurje je med slovenskimi območji od morja najbolj oddaljeno. In to je poleg tega, da se polovica tukajšnjega prebivalstva še vedno ukvarja s kmetijstvom, ki pač poleti od človeka terja svoje, osnovni vzrok, da se število tistih pravih počitnikarjev ob morju občutneje povečuje šele zadnje desetletje. Nič kaj presenetljiv zato ni podatek, da je še vedno veliko zlatih starejših Pomurcev, ki doslej morja še riniti videli niso, in še več tistih, ki si zaradi različnih vzrokov niso privoščili pravega dopusta ob morju ali pa kje drugje. Da pa bi to število postopoma le zmanjšali, so se v Pomurju organizirano lotili urejanja pogojev za cenejše in tako dostopnejše počitnikovanje. Zaposleni so akcijo, katere usmerjevalec je že vseskozi sindikat, v celoti podprli in danes že lahko z zadovoljstvom povemo, da so uspehi tu.

Ob starejših počitniških naseljih, v glavnem so ta ob morju, – na primer v Baški, kjer je dom zdaj v celoti namenjen letovanju otrok, pa v Lovrečici in Laterni, je nazadnje zraslo še novo in lepo urejeno naselje v Monseni pri Rovinju. Prizadevanja počitniške skupnosti, v katero je povezanih 43 delovnih kolektivov iz celotnega Pomurja, štirje izmed njih celo iz mariborske občine, so od leta 1975, ko je bila ustanovljena, rodila ta prvi biser počitniškega naselja ob istrski obali. V ličnih hišicah je 620 ležišč in lansko leto je tu letovalo kar 5 tisoč delavcev. Tako pa bo tudi letos, saj so vse kapacitete razprodane.

Cena letovanja v Monseni je dostopna vsem zaposlenim. Sedemdeset dinarjev mora prispevati posameznik za bivanje v družinskih hišicah, kjer ima na voljo sodobno opremljeno kuhinjo, vedno toplo vodo, tuš, sanitarije – pravzaprav celotno domače udobje. Tudi okolica je iz leta v leto privlačnejša. Zelenje je bohotnejše, še pred leti tako zelo pogrešana senca je vedno obilnejša, pa tudi za rekreacijo je na igriščih na in pri naselju dovolj možnosti. Nekoliko moti lahko le to, da je naselje nekaj sto metrov oddaljeno od obale, pa da je na plaži v sezoni velika gneča. Zato pa je dovolj tolažbe v tem, da je pravzaprav tako povsod ob Jadranu, pa da so na plaži za otroke urejeni peskovniki, gugalnice in še kaj, pa da se je možno tam tudi okrepčati in odžejati. In če se komu ne ljubi kuhati še v počitnicah, se lahko abonira v bližnji restavraciji.

K vsemu je treba pripisati še, da so za odgovorne v počitniški skupnosti nekajletne izkušnje zelo dobra šola. Tudi letošnja sezona bo, vsaj tako obljublja, minila v

Monseni brez napak iz lanskega leta. Največ pripomb so imeli lansko leto počitnikarji na neupoštevanje omejitev pri vožnji ob menjavi izmen, zato so letošnje že organizirane tako, da do te napake ne bo več prišlo. Gostje v Monseni bodo letos že vnaprej dobili tudi program družabnih in športnih aktivnosti v naselju kot tudi program izletov z ladjo in vse druge potrebne informacije. In še to naj dodamo, da se je letošnja sezona pričela že 6. junija, trajala pa bo vse do devetnajstega septembra, kar pomeni, da bodo zmogljivosti v primerjavi s preteklimi leti bolj izkoriščene.

Za vse, ki ne želijo letovati ob morju, pa je na voljo počitniški dom Jelka na Pohorju. Za zdaj je sicer še precej zanemarjen in ga bo potrebno obnoviti. To bi bilo potrebno vsekakor storiti čimprej, saj je interesov za počitnice na svežem pohorskem zraku in čudoviti naravi iz leta v leto več.

V počitniški skupnost Murska Sobota pa istočasno, ko skrbijo za organizacijo in nemoteno letovanje v že obstoječih počitniških naseljih, tečejo resne priprave na nadaljnje izgrajevanje počitniških zmogljivosti za pomurske delavce. Skupaj s Celjani se dogovarjajo za novograd-

njo podobnega tipa naselja v Turanju pri Biogradu na moru. Celjani in Pomurci naj bi v prihodnjih letih tam zgradili vsak po 600 novih ležišč, kar bi sloves Pomurja, ki je med redkimi slovenskimi pokrajinami s tako dobro in poceni organiziranim dopustom, še povečalo. Za pomurske organizacije združena dela bi nova naložba veljala okoli 50 milijonov dinarjev. Naselje pa bi tako kot v Rovinju seveda gradili v etapah.

Z zadovoljstvom lahko torej naš prispevek o tem, kako letujejo Pomurci, strnemo z mislijo, da bo možnosti za organizirano in cenejše letovanje v prihodnje še več. In le tako bo vedno manj tistih, ki se bodo še odpovedovali pravim počitnicam in dopustu, ki že dolgo ni več le razvedrilo in priložnosti za sprostitve, pač pa nujna potreba za nabiranje novih moči še kako potrebnih za težko in zahtevno delo skozi vse leto. In podatek, da komaj tretjina vseh zaposlenih Pomurcev resnično dopustuje, obvezuje vse, zlasti pa sindikalno organizacijo in počitniško skupnost, da akcijo pridobivanja novih počitniških kapacitet niti za trenutek ne zastane.

IRMA BENKO
Vestnik Murska Sobota

TGA Kidričevo

VELIKO ZANIMANJE ZA LETOVANJE

Čeprav nam letošnje muhasto vreme kar naprej nagaja, zanimanje delavcev za letovanje na našem Jadranu zaradi tega ni nič manjše. Tako je v TGA »Boris Kidrič« v Kidričevem in podobno je verjetno tudi drugod.

Delovni kolektiv TGA Kidričevo je imel pred leti dobro urejen lastni počitniški dom v Crikvenici, potem so ga mislili prodati, vendar so ga po odločitvi delavcev obdržali. Zato ni čudno, da je zadnji čas na večini zborov delavcev in na sejah samoupravnih organov, tako v posameznih tozd kot v delovni organizaciji, precej razprav o tem, kakšne so perspektive tega priljubljenega počitniškega doma, ki ne more zadovoljevati potreb vseh delavcev, ki bi želeli preživeti svoj letni odih v Crikvenici.

Idejni načrt za nov počitniški dom v Crikvenici je že napravljen, saj bi bila obnova sedanjega doma predraga in neracionalna. Vendar gre pri tem za veliko in zahtevno investicijo, ki je v sedanjih gospodarskih razmerah ne bo moč uresničiti. Treba bo počakati na ugodnejše razmere.

Poglejmo na kratko, kakšne možnosti letovanja imajo delavci tega nekaj nad dvatisoč članskega kolektiva: V počitniškem domu v Crikvenici ima TGA Kidričevo 42 ležišč, pri Poreču 4 dvosobna stanovanja s 16 ležišči, v Nevezinah na Lošnju 4 počitniške hišice s po 4 ležišči. Vse to je last TGA, vendar ne zadostuje potrebam vseh interesov, zlasti ne v turistični sezoni,

zato v TGA Kidričevo nudijo svojim delavcem možnost letovanja tudi prek Turist agenta v Mariboru.

Še nekaj o regresu za letni dopust. Regres dobi vsak zaposlen v TGA po določeni tabeli, ki so jo izdelali na podlagi osebnih dohodkov že pred leti. Merila po tej tabeli vsako leto valorizirajo za odstotek povečanja osebnega dohodka v okviru delovne organizacije. Od tega dobi vsak delavec 80 od-

stotkov, preostalih 20 odstotkov pa gre v sklad za razširitev in vzdrževanje lastnih počitniških zmogljivosti.

Na nekaterih zborih so delavci predlagali, da bi iz teh sredstev nakupili prikolic in zgradili nekaj počitniških hišic, vendar se večina odloča za to, da bi sredstva vlagali v zgraditev novega počitniškega doma v Crikvenici.

FRANCE MEŠKO
Tednik Ptuj

Gostišče Gorca pri Podlehniku, slikovita izletniška točka sredi vinogradov v Halozah.

Istra benz Koper, Meblo Nova Gorica

DOPUST ZA VSAK OKUS

Na Koprskem je za organizirane oblike letovanja delavcev poskrbljeno zelo različno. Med delovnimi organizacijami s tega območja so takšne, kjer so zaposleni skorajda v zadregi, ko se je treba odločiti med številnimi privlačnimi možnostmi, pa seveda tudi take, kjer takih zadreg ni, saj organiziranega letovanja takorekoč ne poznajo. Kot primer delovne organizacije, kjer so za letovanja delavcev dobro poskrbeli, smo izbrali Istra-benz. Njihov počitniški »recept« se je v praksi zelo obnesel, ima pa še to prednost, da ga je mogoče po potrebi prilagajati, saj so prikolic na kolesih.

V Istra-benzu imajo oblike organiziranega letovanja delavcev že deset let. Člani kolektiva se lahko odločajo, da bodo dopust preživeli v počitniškem domu v Logu pod Mangartom, v koči na Veliki planini, osem ležišč imajo na razpolago v Spominčici, kdor pa se bolj ogreva za morje, se lahko odloči za dopust v Vrsarju, kjer imajo deset počitniških prikolic. Zasedenost teh objektov se iz leta v leto stopnjuje, kar priča o tem, da je organizirano letovanje med zaposlenimi naletelo na ugoden odziv.

Istra-benz je delovna organizacija s specifično naravo dela in geografsko zelo raz-

pršenimi delovnimi enotami. Njihovi bencinski servisi so posejani od hrvaške Istre do Gorenjske in Štajerske. Zato je razumljivo, da so pri odločanju o organiziranem oblikah letovanja izhajali stališča, da je potrebno delavcem nuditi možnost čimbolj pestro izbiri klim. Že nekaj let imajo v rednem delovnem razmerju tudi delavca, ki skrbi za vzdrževanje počitniških objektov za organizacijo bivanja njih.

V Istra-benzu pravijo, da razen nočitev in hrane pri ugodnih cenah za prijete dopust potrebno še kaj več zato poskušajo v počitniškem domu pod Mangartom v zimski sezoni organizirati tudi brezplačne smučarske tečaje. Tudi bivanje v prikolicah ob morju je prijetno, saj so opremljene z vse, kar potrebujejo dopustniki. Ugodne so tudi cene: gibljejo se od 30 do 100 dinarjev prikolic, 110 dinarjev v penzion v Logu pod Mangartom, za 150 dinarjev preživijo dan v Spominčici, 40 dinarjev pa plačajo sobo na Veliki planini.

Poudariti velja, da nezaradene zmogljivosti vsako leto ponudijo zunanjim gostom. V letu 1980 pričakujejo, da bo to še bolj organizirano, saj bo pri občinskem zveze sindikatov deloval počitniški iniciativni odbor, bo proste zmogljivosti podelil tistim delovnim organizacijam, ki nimajo lastnih počitniških domov ali prikolic. Tako bo organizirano in cenejše letovanje omogočeno tudi ostalim zaposlenim v članom, ki sicer te možnosti ne bi imeli.

Na Goriškem je med organizacijami, ki imajo dobro urejeno organizirano letovanje za delavce, tudi novogoriški Meblo. 3000 zaposlenih v tem delovnem kolektivu lahko odloča za letovanje počitniških domov in prikolic na šestih različnih krajih ob morju, razen tega imajo še dom v Mošni na Bovškem. Člani kolektiva in njihove družine lahko preživijo v domovih in prikolicah 10 dni. Zanimanja je vedno precej, doslej se je letošnje letovanje prijavi nad 400 družin. V organizirane oblike letovanja je vključenih več kot polovica zaposlenih, ker pa so zmogljivosti premajhne, so se v tej delovni organizaciji odločili za nekaj preprosto rešitev: »srčne« izbirajo z žrebom.

Meblovci plačajo za penzion 160 dinarjev dnevno prikolicah pa stane dan bivanja 160 do 190 dinarjev. Podobno kot v Meblu imajo organizirano letovanje za delavce tudi v ostalih organizacijah združenega dela na Goriškem, v šempeterski B in Vozilih ter v cementni Anhovali.

VITKO KOG
Primorske novice Koper

GOSTILNA
ZDOLŠEK
PONIKVA 54

zaposli

NATAKARICO PK-
KV ali KUCHARICO.

NOVICE IZ MDO SAVINJSKA

Na zadnji seji MDO, ki je bila v Zalcu, so sprejeli več pomembnih sklepov. So že kar srednjeročnega pomena za nadaljnji razvoj planinstva na območju in v SRS. Sestmeščni program MDO so v celoti uresnili, kar je še posebej razveseljujoče v tem času. Zanimivo je, da letos pričakujejo otvoritev kar štirih planinskih domov na našem območju. Prav to je dokaz, kaj vse se da napraviti s prostovoljnimi delom.

O samih dokumentih SZDL o telesni kulturi je bilo izrečeno več misli, ki jih bodo podali tudi na konferenci v Ljubljani. Se več bo treba storiti za napredek PD, ki imajo težje pogoje dela zaradi pomanjkanja kadra, gospodarskih težav ter nerazumljivega odnosa nekaterih TKS in ZTKO po občinah. Tam še vedno ne zajemajo planinstva v svoje plane, kar se ne ujema s sklepi RK SZDL ter RTKS. Po konferenci bomo septembra poročali tudi o tem, koliko namerajo v posameznih občinah za razvoj planinstva ter akcij v okviru planinskih društev.

Vsa društva morajo takoj pričeti s srednjeročnim planiranjem, ki je

izrednega pomena za razvoj planinstva pri nas. Posebno informacijo so podali glede zbiranja sredstev za Kredarico. Žal pričakovanega učinka doslej ni bilo, saj so zbrali komaj četrtno potrebnih sredstev.

Zaključna ugotovitev samo potrjuje, da se PD na območju MDO Savinjska še naprej vestno in programsko vključuje v SLO ter s tem krepijo tudi akcije z obujanjem tradicij NOB in NNPP »telesna kultura v obrambi domovine«.

Vsem delegatom iz PD so podali informacijo o delu gorske reševalne službe na našem območju. Potrebe o sofinanciranju naj izhajajo s strani TKS in zdravstvenih skupnosti v našem območju.

ADI VIDMAJER

DOBRODOŠLI PLANINCI ŽELEZNICARJI IZ VSE JUGOSLAVIJE NA 25 ZBORU V CELJU! OPOZORILO!

Sezona izletništva v gore se pričinja. V gorah je še vedno veliko snega in tudi vreme kaj hitro ponagaja. Oprema je številka ena! Telesna pripravljenost in organiziranost pa sta tudi velikega po-

mena za ture, ki nas vodijo nad 1500 metrov. Hodite v organiziranih skupinah. Če je močno pod vodstvom planinskih vodnikov ali izkušenih planincev. Čim višje nas vodi pot, tem pomembnejša je markacija.

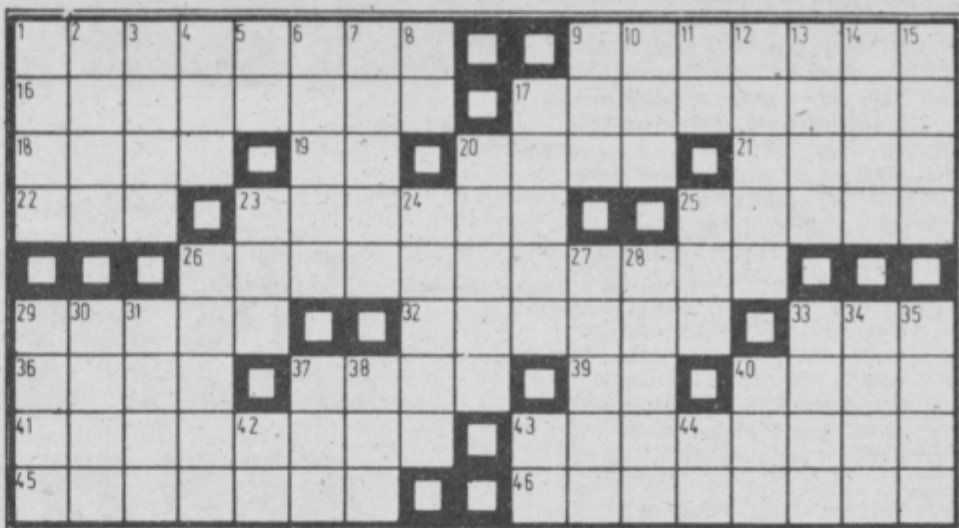
A. V.

NA ŠMOHORJU BO PLANINSKI DOM REDNO OSKRBOVAN

Vse kaže, da bo Planinsko društvo Laško s 1. julijem dalje spet oskrbovalo svoj planinski dom, vsak dan razen četrta. Izkušnje, da so večina vsi gostinski obrati zaprti ob ponedeljkih, ko je bil zaprt tudi dom na Šmohorju, kažejo, da je treba izbrati drug dan. Seveda pa bo najbolj razveseljujoče dejstvo, da bodo obiskovalci lahko spet zahajali na Šmohor vsak dan, če bodo želeli biti postreženi s toplim napitkom, primerno jedajočo in seveda lepo sprejeti, kot je bila vedno navada.

V soboto 5. julija bo organizirana trim akcija - hoja: Laško - Šmohor ali v drugi smeri na Šmohor med 7. in 9. uro pa bo štart vodila mladina - člani PD in mladinske organizacije z območja Laškega. Obiskovalci Šmohorja pa se bodo potem še napotili naprej na Igriše, kjer bo krajša slovesnost ob grobu padlih. Slovesnost pripravljata skupaj Planinsko društvo Laško in Krajevna organizacija ZZB Rečica. Vreme ne bo ovira, zato pa pričakuje Šmohor goste iz Laškega, Rečice, Griž, Prebolda in od drugod.

ZA VAŠ KRATEK ČAS

Vodoravno: 1. visoka planota v Julijskih Alpah, 9. krivoloka žival, 16. pripadnik ljudstva, ki je od 9-3 stoletja pred našim štetjem živel na ozemlju današnje Italije, 17. geodetska priprava za merjenje kotov, 18. atletska disciplina, 19. Iljušin, 20. fevdalna posest, 21. alkoholna pijača, 22. tovarna v Mariboru, 23. hribovje v Beociji, v starem veku prebivališče muz, 25. industrijsko mesto v Ohlu, 26. pedagoška delavka z visokošolsko izobrazbo, 29. vrsta metle, 32. najsevernej-

še švedsko mesto, 33. hrvaški »Petrol«, 36. nekdanji francoski komik (Jaques), 37. oseba iz biblije, 39. novi dinar, 40. koralni otok, 41. vinska sorta, 43. krivulja adiabatsnih sprememb v diagramu, 45. radioaktivni element (At), 46. tančična ruta na klobuku.

Navpično: 1. stisnjeni prsti, 2. palica za čiščenje pluga, 3. kemijski element (Cr), 4. čebula, 5. Jan Štursa, 6. šolski pripomoček, 7. vrhovni islamski poglavar, 8. Alfi Nipič, 9. stik dveh samoglasnikov v besedi, hiat, 10. manjši vojaški oddelek, 11. oblika moškega imena, 12. majhen, miši podoben žužel, škodljivca, 13. sodob-

nik Keltov, 14. ime pevca Robića, 15. ime boga sonca v starem Egiptu, 17. moški glas, 20. okamnina, ostanek bitja zemeljske preteklosti, 23. Hercegovac, 24. slovenski mladinski film, 25. srbsko moško ime, 26. periodičen dvig vode zaradi privlačnosti Lune in Sonca, 27. del boksarskega srečanja, 28. kemijski element (In), 29. mariborska sopranistka (Ordina), 30. rdeči planet, 31. letni gozdni posek, 33. pripadnik Italov, 34. glasbeno znamenje, 35. gorski prehod na Velebitu, 37. ljubkovalno žensko ime, 38. nekdanji višji turški uradnik, 40. švedsko ime za pristanišče Turku, 42. Igor Torkar, 43. Atena Palas, 44. Anton Čehov.

REŠITEV KRIŽANKE, OBJAVLJENE V PREJŠNJI ŠT. NOVEGA TEDNIKA

Vodoravno: FLAUBERT, ATESTAT, AIGRETTE, SVASTIKA, LANA, UA, ETAT, ETER, ASI, EDNINA, OPORA, GRAJSKE ALPE, POTOP, KALCIT, ABO, APEL, KERR, EŠ, KROS, KAMENINA, GVAJANKA, ATACAMA, MAJHNOST.

TRGOVSKA DELOVNA ORGANIZACIJA **TEKO** p.o. **SALON T** 63000 CELJE, GUBČEVA 2

— oblačila najnovejše mode
— usnjena galanterija
— obutev

ALMA M. KARLIN

SAMOTNO POTOVANJE

14

Možakar je tekel za mano, toda bila sem hitrejša. Se le ko sem pritekla do grma kaktej in pet metrov pod sabo zagledala cesto - najbrž sem bila ubrala napačno pot - me je na spodnji stezi dohitel. Dovolila sem mu, toliko sem se le ponižala, da me je postavil na cesto, toda tu je bilo že toliko ljudi, da se mi ni bilo treba ničesar več bati. Brez besed sem mu obrnila hrbet, govoril je gluhim ušesom. Ničesar mu nisem očitala. Gotovo sem bila tudi sama kriva, da je prišlo do neprijetnega pripetljaja, ker nisem bila dovolj previdna.

Ko sem šla proti domu, sem neprestano mislila: »Pa si res čudna! Tako velik strah, tako velik duševni in navsezadnje tudi telesni pretres - kajti premetaval me je sem in tja kot prazno vrečo - pa ne jokaš, ne padeš v omedlevico, skratka, ničesar ne storiš!«

Sama sebe nisem razumela, vsaj takrat ne. V odločilnem trenutku sem ohranila mir, ki si ga nisem znala razložiti; toda vse življenje je ostal v meni strah pred moško človeško živaljo in za zmerom sem izgubila otroško zaupanje, ki sem ga, ob teoretičnem znanju na tem področju imela glede razmerij med spoloma.

PRI POUKU

Potem so dnevi potekali enakomerno. Imela sem kar precej sreče. Dopoldne sem poučevala trinajst otrok bogatega odvetnika v posebni šolski sobici, ki je imela razgled na mirno dvorišče s palmami, kakršnega ima vsaka španjska hiša. Od osmih do desetih sem poučevala v angleščini vse predmete, razen fizike in matematike. Med enajsto in dvanajsto sem na hitro pojedla kruh in si skuhal čaj, od dvanajstih do pol enih sem v Calle Jeruzalemu poučevala

štiri najbolj neumne otroke, ki sem jih kdaj koli srečala in ki so bili vrhu tega še leni in nevzgojeni.

Od dveh do petih sem prebirala v javni knjižnici razne stare zapise o otrocih sonca in kopirala stare risbe. Od petih do sedmih sem v študijske namene hodila okoli in si ogledovala kraj. Najraje sem jo ubrala v smeri proti Mistiju in zapuščenem pokopališču, kjer si lahko na od vetra nagnjenih kosih lesa odkril nenavadne podobe in risbe, deloma še iz časov, ko so tu ljudje še oboževali sončnega boga. Bleščeče Mistijeve globeli so bile videti od tod kot sesirjena kri, zarače nebo kot velikansko žitno polje sredi sončne pripeke, pesek pa je pokljal pod nogami dirajočih lam, ki so se kot vrage s pokonci stoječimi ušesi - le-ta so bila videti kot rogovi - podile čez planjavo. Jastrebi so prežali na svežo mrhovino in vsa pokrajina je bila pokrita z obledelimi živalskimi kostmi. Iz kamnite luknje je molela in v vetru plapolala škrlatno rdeča ruta, ki je naznanjala, da je tam chicherija, skozi nizko grmičje so tekali morski prašički, tu in tam pa so prikrivali tla zeleni listi in rumene svetlice. Trikrat na teden sem imela od sedme do osme ure še enega učenca, in kakor hitro je odšel, sem pisala pisma.

Pogosto me je že navsezgodaj zbudil potres. Vedno sem začela svoj delavnik že ob šestih. Vsako prsto minuto sem porabila za pisanje in slikanje, in čeprav sem hrepenela po boljši hrani, le nisem bila slabe volje, ker si nisem mogla kupiti drugega kot kruh in čaj, ki sem si z njim napolnila želodec. Kdor ima pred sabo visoke cilje, se ne sme ustrašiti nobenih žrtev.

V MESTU

Arequipa pomeni »onstran hribov«, in tudi drži, kajti mesto sploh nima stikov z zunanji svetom. Sem ne zabodi noben popotnik, če ga k temu ne prisilijo neodložljive trgovske zadeve, in redki belci, ki jih srečuješ, hodijo po ulicah z mračnimi obrazi. Zaman sem poskušala dobiti stik z rajhovskimi Nemci. Takrat in tam so imeli name, na bivšo avstrijsko državljanko, piko. Angležem in Francozom, teh je bilo malo, se nisem upala približati in tako sem bila v tej sovražni deželi popolnoma sama. Če sem kdaj želela dobiti kako pojasnilo, so mi ga dali, če so mi ga sploh dali, zelo neradi. Družiti se z moškimi je bilo zaradi posebnih navad Peruancev nemogoče: vsak je tudi pri najresnejšem pogovoru takoj postal prostaški. Celo na obljubljeni cesti si moral biti previden, samotni prostor pa je bil - tudi sredi belega dne - že prava morilska past. Kraj je bil kot čarovniški kotel; iz vsake nezastražene špranje je skočil dvonožec, in če po dogodivščini v koruzi ne bi bila neprestano na preži, bi bila nič kolikokrat na obljubljeni cesti posiljena. Moški, ki so me srečali na ulici, so mi brez besed ponujali polno pest zlatnikov, in ponudbe take vrste so kar

deževale name. Če sem v trgovini kupila svečo ali vžigalice, se je trgovec najprej pozanimal, če sem »sama«, njegov pomočnik mi je na žaliv način potisnil blago v roko, slučajni kupec me je skušal zapele v pogovor, da bi navezal za mano »stike«, pred vrati pa me je čakal že drug moški.

Grozljivi, brezobzirni poltenosti, ne katero si naletel povsod, je bila za kuliso najnenavadnejša podoba mesta na svetu. Hiše so imele ponekod ravne, praviloma pa zaradi potresov obokane strehe. Bile so modre ali rožnate prepleskane ter imele navzven štrleča, skrivnostno učinkujoča, košaram podobna in z železno žico zamrežena okna, visoka obokana vrata, ki si skoznje mogel videti dvorišče ali patio - v revnejših četrkih pa so bila namesto oken vrata pri vratih. Tu so v polmračnih prostorih drug drugemu iskali uši, se parili, tu so se umivala dekleta, tu so stare Indijanke kuhale chicho ali jo zajemale iz glinastih vrčev. Po grapavem tlaku so dirkale lame, so osli nosili pretežke tovore ali jezdece, ki so pogosto sedeli na njih z obrazom obrnjenim proti repu, da so se lažje pogovarjali z znancom, ki je jahal za njimi. Na nekaterih dvoriščih, toda le redko, ker potrebujejo hlad snežnih poljan, si lahko videl vikunjo, živalico svetlo kostanjeve dlake v velikosti ovce, ki je izredno mehka in tako dolga, da opleta okoli nožic členkov. V starih časih so imeli samo čistokrvni Inki pravico, da so si iz vikunjine dlake tkali obleko.

Kadar se mi je mudilo in sem si hotela privoščiti posebno dobro večerjo, sem si kupila žemljo s sirom. To pa sem storila šele takrat, ko sem bila že zelo utrujena in ko me je življenje že krepko pritisnilo ob tla. Ob vhodu v mali park, ki so v njem rastle ostroiglaste arokarije - nenavadni južnoameriški iglavci - je sedela prodajalka s košarico in otrokom. Otrok je bil s krpo privezan na njen hrbet, ona pa je s podvitimi nogami sedela na pločniku; na krpo, ki je bila verjetno nekoč bela, je razložila sirove kruhke, ki so jih psi ovohavali, otrok otipaval, osli in lame oplazili, kupci pa preiskujejoče stiskali. Med kupci sem bila izjema, kajti zame je prodajalka vselej vzela svež kruh iz košare; nož, ki ga je uporabljala za rezanje, je potegnila iz neder, sir pa je vzela iz koščka papirja. Tak kruhek s sirom je stal pet centavov, in če je kazalo, sem si za večerjo kupila dva, a tudi po taki večerji sem bila pogosto še vedno lačna.

Kar pa me je najbolj privlačevalo - a to z grozo, s kakršno se vrača morilec na kraj svojega zločina - je bil arequipski potok, ki teče skozi vse mesto kot dobro izpeljan prekop. V njem si našel vse - od starih gumbov do najhujše nesnage. Zjutraj so skozi vrata pripapljali majhni otroci in vanj izpraznili znano posodo; stare Indijanke, ki so imele chicherijo, so v njem polnile svoje glinaste vrče in umivale kozarce; v njem so splahovali posodo, prali stare hlače, mladi fantje so se šli na njegovem bregu igro z vodometom, zvečer pa je vsem ljudem nadomestil stranišče.

Predvsem moramo že na začetku poudariti, da kljub zaostrenim pogojem gospodarjenja delovna organizacija KONUS nemoteno uresničuje svoje programe preusmeritve proizvodnje.

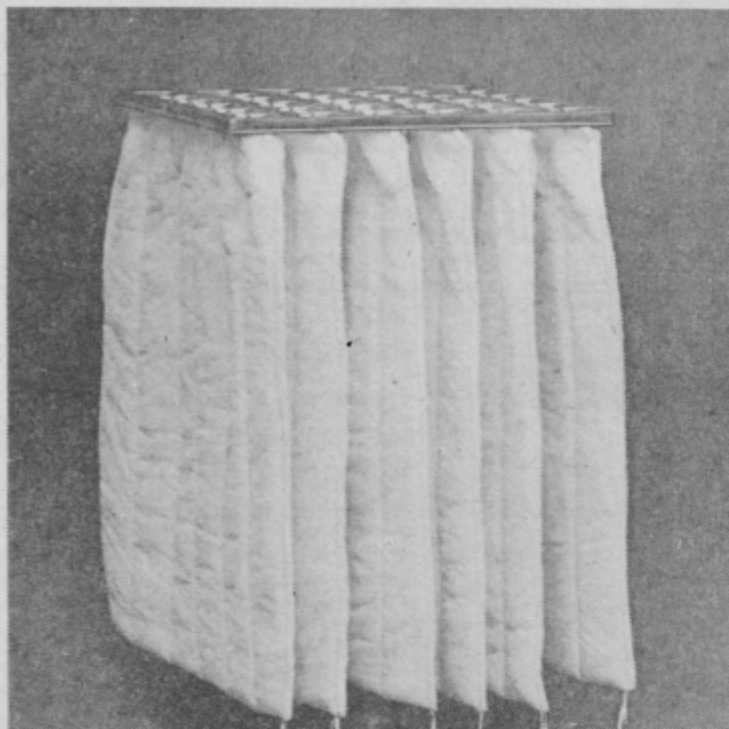
Prav v letošnjem, sicer stabilizacijsko tako pomembnem letu za naše gospodarstvo in družbo v celoti, je poudarek in usmeritev nadaljnjega prestrukturiranja Konusove proizvodnje v razširitvi asortimana plastike, prav tako so investicije v netkane materiale v polnem zamahu. V »investicijskem manj primernem«¹ trenutku vse normalno poteka. Res je, da jim je devalvacija tudi pomešala nekaj računov, vendar v Konusu poznajo samo dve poti, da se izkopljejo tudi iz teh težav: prva pot je, še več izvoziti, druga pa, dvigniti produktivnost na še večjo raven. Edino na ta način se bodo do konca leta zagotovo uvozno-izvozno izravnali.

V svežnju preusmeritev bodo v najkrajšem času določene spremembe doletele proizvodnjo copat, ki se iz Loč seli v Majšperk. Tam se bo ta proizvodnja ob večjih serijah koncentrirala in doseženi bodo še boljši rezultati. V Ločah pa se bo sprostil prostor in zmogljivosti za še letošnjo preusmeritev na konfekcioniranje netkanih materialov.

KONUS

USPEŠNO NADALJEVANJE PREUSMERITVE

Postopno osvajanje proizvodnje netkanih materialov, plastike in umetnega usnja

KOFIL VRB – specialno obložen filtrski material, zaradi velike zahtevnosti

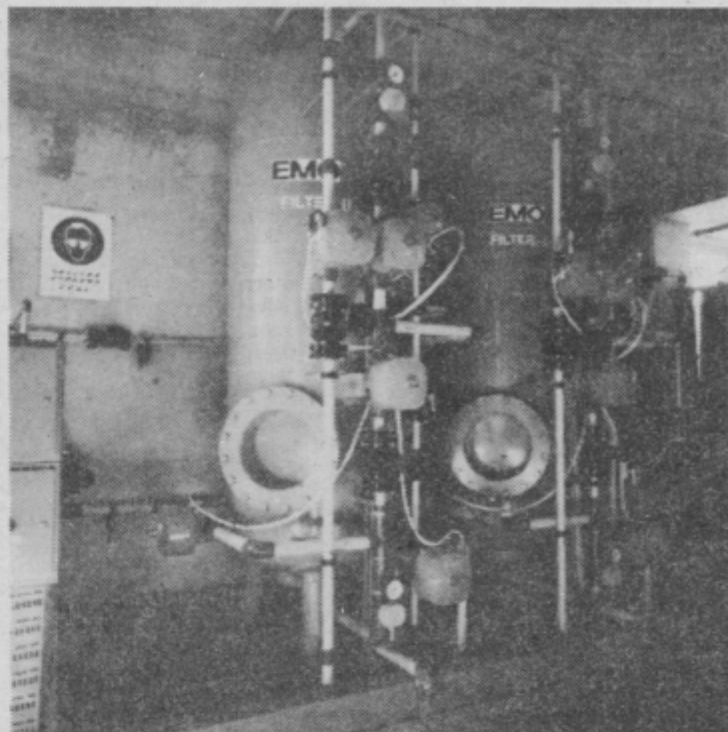
Nekaj otipljivih in zgovornih podatkov o poslovanju v letošnjih prvih petih mesecih in primerjano z enakim lanskim obdobjem: celotni prihodek, indeks v odnosu od 1979 je 122, v dinarjih pa za letos zneske preko 916 milijonov. Ostanek čistega dohodka za sklade se letos lahko postavi z indeksom 169, v dinarjih pa skoraj 81 milijoni.

Izredne prednosti ima preusmeritveni naložbeni program za konfekcioniranje netkanih materialov, zato ga želimo to pot posebej poudariti.

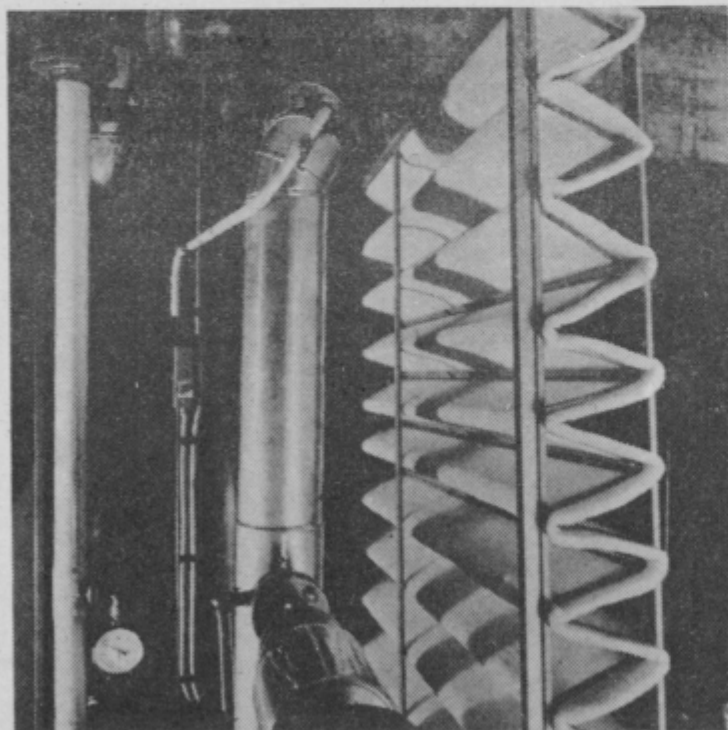
Na filtracijskih področjih bodo konfekcionirali troje vrst filtrov in sicer za čiščenje zraka (za klimatske naprave), za industrijsko odpravevanje in za filtracijo tekočin. K tovrstnim netkanim materialom sodijo tudi zaščitne maske, katerih proizvodnja se je s prodajo vred, od lani na letos, povečala za sto odstotkov.

Umetna irhovina pa se bo konfekcionirala za avtokrpe, krpe za okna, gospodinske krpe, krpe za kozarce in krpe za pod. Za čevljarstvo industrijo bodo s tega proizvodnega področja še posebej zanimive umetne podlage – umetno usnje in sicer kot podlaga naravnemu usnju ali kot nadomestilo vrhnjemu naravnemu usnju, s tem, da Konus teh polizdelkov ne bo nadalje obdeloval, barval in podobno. Proizvodnja naj bi nadomestila dosednji uvoz, saj je prav tako znano, da proizvodnje umetnega usnja na osnovi netkanega materiala v Jugoslaviji še ni.

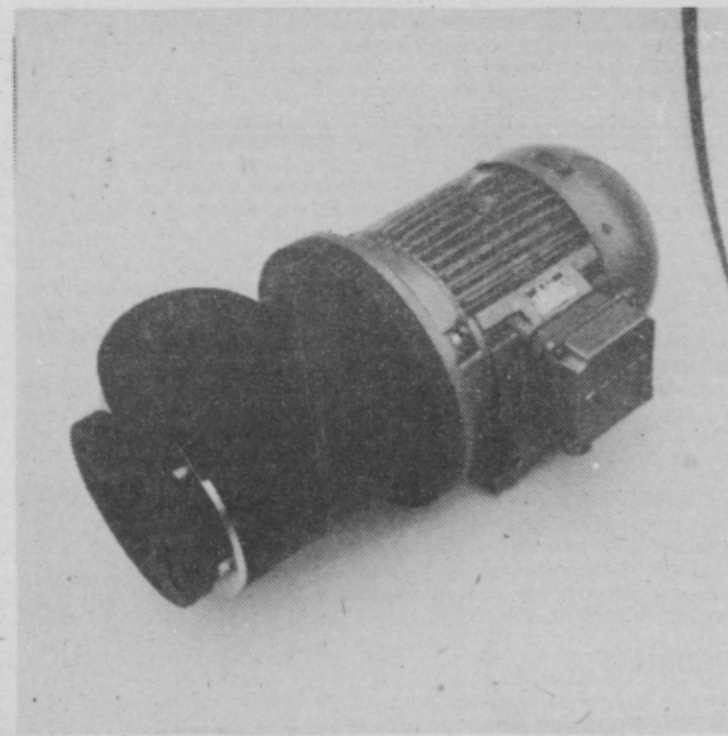
V Konusovem tozdu Tehnična konfekcija, kjer so nosilci tega projekta poudarjajo, da jim je uspelo osvojiti izredno zahteven proizvodni in tehnološki projekt, ki pa nudi izreden spekter razširitve asortimana izdelkov, za katere danes v jugoslovanskem prostoru in trgu veljajo bele lise in nepopularna odvisnost od uvoza.

Plastični ventili iz programa KOTERM, ki se uporabljajo proti agresivnim medijem v kemični industriji

KOFIL F 15/500 F – tudi eden izmed filtrov za čiščenje zraka, sicer pa iz prvega filtracijskega področja

Plastična črpalka prav tako iz programa KOTERM za prečrpavanje agresivnih medijev

Partizan Gaberje Celje, društvo za športno rekreacijo in telesno vzgojo, je dobilo najvišje priznanje PLAKETO ZSMS za izredne uspehe, ki jih je v več desetletij dolgem obdobju, še zlasti pa v zadnjih dveh letih, doseglo na področju organizirane množične športne rekreacije in telesne vzgoje, pri vključevanju in angažiranju mladine v akcijah splošnega družbenega pomena. Z redno dejavnostjo vsem članom društva, zlasti pa še mladini, katerih je v društvu okoli 500, privzga trajne telesno kulturne navade, razvija zdrave, močne in ustvarjalne mladince, pri-

PLAKETA ZSMS ZA PARTIZAN GABERJE

pravljene duševno in telesno na tegobe današnjega življenja, vendar polne življenjskega optimizma, sposobno braniti domovino. S privzganjem stalnih telesno-kulturnih navad, obrambnih sposobnosti, domoljubja in z uporabo vsestranskih vzgojnih elementov pri telesni vadbi in rekreaciji, daje društvo Celju in širši skupnosti neprecenljiv dolgoročni in iz dneva v dan bolj pomemben prispevek.

Danes deluje v društvu v raznih organih skoraj 80 mladih. Visoko priznanje je za prizadevne člane društva vzpodbuda za njihovo nadaljnje delo in razvoj, še zlasti letos, ko v Celju praznujemo 90-letnico organizirane telesno-kulturne dejavnosti.

Za dobljeno priznanje tudi naše čestitke!

TV

NA KRATKO

MLADINCI VRANSKEGA V FINALU

V Trbovljah je bila polfinalna tekma za mladinski nogometni pokal na področju Slovenije. Mladinci Vranskega so dosegli lep uspeh, saj so premagali Rudarja z 2:1 z goloma Zupanca in Juge. V finalu bodo igrali z republiški prvaki mladinci Ljubljane. To je doslej največji uspeh mladih nogometašev Vranskega.

IZBIRNO ZA SELEKCIJO SAVINJSKE

V Žalcu in na Vranskem je bilo občinsko prvenstvo v nogometu, ki je služilo tudi za izbor pete selekcije Savinjske, ki bo v novi sezoni nastopala v občinski ligi vzohod. Rezultati v Žalcu: Zalec - Andraž 3:0, Gotavljje - Vinska gora 2:1 in finale Gotavljje - Zalec 7:1. Rezultati na Vranskem: Vransko - Gomilsko 2:3, Vransko mladinci - Lastovka Polzela 1:1 (po enajstmetrovkah 2:4) in finale Gomilsko - Lastovka 3:2. V finalu čez teden dni bosta igrala Gomilsko in Gotavljje.

MILAN BRIŠNIK

STRELCI V ZIDANEM MOSTU

V počastitev praznika občine Zalec so v Zidanem mostu pripravili tekmovanje z MK puško, kjer je nastopilo 13 ekip. Rezultati ekipe: 1. SD Tone Bostič Zidanec 747, 2. SD Dušan Poženel Rečica 726 in 3. SD Pivovar Laško 720 krogov. Člani: 1. Stane Mirtelj (Zid. most) 257, 2. Vinko Lavrine (Rečica) 250 in 3. Roman

XXII. OLIMPIJSKE IGRE V MOSKVI

OI S PRIOKUSOM PELINA

Edini celjski olimpijec je atlet Rok Kopitar

Letne olimpijske igre so takorekoč pred vrati. Sportniki se pospešeno pripravljajo, da bi na njih osvojili medaljo, izboljšali svetovni ali vsaj osebni rekord in se srečali v pisani družini najboljših, ki jih trenutno premore svet. Žal bo ta vrh na letošnjih olimpijskih igrah močno oslavljen, saj zaradi znanih političnih dogodkov ne bo prisotnih cela vrsta držav, ki tudi športno »krojijo« svet. To pa pomeni, da bodo letošnje OI oslavljen in z rahlim priokusom grenkivega pelina. Med drugim bodo manjkali športniki ZDA, ZR Nemčije, Japonske in drugi, kar se bo brez dvoma močno poznalo v mnogih disciplinah, ki ne bodo imele »ta pravega« šarma. Kakorkoli že, igre bodo! Takšne ali drugačne! Če ne bodo šle v zgodovinsko športne anale zaradi doseženih rezultatov, pa bodo prav gotovo zaradi političnega bojkota, ki bo brez dvoma imel nepotrebne dolgotrajne posledice.

159 JUGOSLOVANSKIH ŠPORTNIKOV

Jugoslovanska olimpijska odprava bo prav zaradi opovedi mnogih reprezentanc na letošnjih OI številnejša, kot kdajkoli prej. Ker ne bodo nastopili številni odlični športniki se je kvaliteten vrh zožil in v njem imajo več možnosti tudi naši športniki. Jugoslovani bodo na OI v Moskvi nastopili v sedemnajstih športnih panogah: košarka (moški in ženske), rokomet (M in Ž), nogomet, odbojka, vaterpolo, boks, kolesarstvo, dviganje uteži, streljanje, veslanje, judo, kajakaštvo, plavanje, roko-borba, atletika, jadrnanje in lokostrelstvo. Med 159 športniki jih je kar 92 ali več kot polovica iz ekipnih športov! V jugoslovanski ekspediciji bo

še deset vodij ekip, 36 trenerjev, 10 zdravnikov in pet pomočnikov vodij ekip.

SAMO 10 SLOVENSКИH OLIMPIJCEV

V močni jugoslovanski olimpijski ekspediciji je tokrat samo 10 (!) slovenskih športnikov! Nimamo nobenega predstavnika v ekipnih športih, roko-borbi, boksu, kajakaštvu in veslanju... Trije slovenski športniki bodo nastopili v kolesarstvu (Bojan Ropret, Bojan Udovič in Vinko Polončič), eden v streljanju (Franc Peternel), eden v judu (Franc Očko), dva v plavanju (Borut in Darjan Petrič) ter trije v atletiki (Rok Kopitar, Breda Pergar in Lidija Benedičič). Največ slovenskih športnikov v olimpijski ekipi bo tokrat iz Kranja (pet ali polovica), po eden pa iz Ljubljane, Nove Gorice, Maribora, Slovenske Bistrice in Celja!

Med trinajstimi atleti sta dve atletinji in to obe iz Slovenije!

OD ATEN DO MOSKVE

Prve antične olimpijske igre, o katerih obstajajo verodostojni podatki, so bile julija leta 776 pred našim štetjem, ko je Koreb, kuhar z Elide, zmagal v olimpijskem teku.

Slovesna otvoritev I. OI moderne dobe je bila v Atenah 6. aprila 1896, potem ko je baron Pierre de Coubertin po precejšnjih zapletih spet obudil olimpijsko gibanje, tokrat pod okriljem Mednarodnega olimpijskega komiteja (IOC). Ostale OI so bile: 1900 v Parizu v Franciji, 1904 v St. Louisu v ZDA, 1908 v Londonu v Angliji, 1912 v Stockholmu na Švedskem, 1916 v Berlinu v Nemčiji

1920 v Antwerpnu v Belgiji, 1924 v Parizu v Franciji, 1928 v Amsterdamu na Nizozemskem, 1932 v Los Angelesu v ZDA, 1936 v Berlinu v Nemčiji, 1940 v Tokiu na Japonskem, 1944 v Londonu v Angliji, 1948 v Londonu v Angliji, 1952 v Helsinkih na Finskem, 1956 v Melbourneu v Avstraliji, 1960 v Rimu v Italiji, 1964 v Tokiu na Japonskem, 1968 v Ciudad Mexicu v Mehiki, 1972 v Münchnu v ZR Nemčiji, 1976 v Montrealu v Kanadi in letošnje, XXII. OI bodo v Moskvi v SZ.

Tri poletne OI so bile v Londonu, po dve v Parizu, Tokiu, Berlinu in Atenah...

OI so bile doslej na vseh kontinentih, razen v Afriki! Največ gledalcev je doslej spremljalo olimpijski tek v maratonu v Tokiju leta 1964, ko je bilo na ulicah glavnega mesta Japonske 1 milijon 500 tisoč gledalcev!

Ray Ewry, atlet iz ZDA, je osvojil kar 10 zlatih olimpijskih medalj! Rekord med rekorderji, katerega bo težko kdajkoli prekositi!

Največ medalj med športnicami je osvojila Larisa Latina, telovadka iz SZ - 9 zlatih, 5 srebrnih in 4 bronaste!

Jugoslovanski olimpijski zmagovalci: Leon Štukelj in Miro Cerar v telovadbi, Gussar iz Splita v veslanju, Brankov v roko-borbi, reprezentanca vaterpolo, Djurdja Bjedov v plavanju, rokometa in nogometna reprezentanca, Mate Parlov v boksu in Mate Ljubeck v kajaku.

V jugoslovanskem olimpijskem športu so bili doslej le trije športniki, ki so nastopili na štirih olimpijskih igrah: roko-borec Branko Simić ter vaterpolista Mirko Sandić in Ozren Bonačić. Vsi trije so svojo bogato športno kariero tudi kronali

z osvojenim zlato olimpijsko medaljo!

IZ CELJA SAMO ROK

Na vseh povojnih olimpiadah razen pred štirimi leti v Montrealu v Kanadi (tam je nastopil iz Celja rokometaš Vlado Bojevič) smo imeli Celjani svojega zastopnika v atletiki. Tudi tokrat ga bomo imeli in to kot edinega celjskega predstavnika odličnega Roka Kopitarja. V zadnjih letih se je razvil v atleta svetovne vrednosti in po letošnjih dosežkih lahko od njega v Moskvi veliko pričakujemo. Rok je dvakratni prvak Balkana, Sredozemski prvak, kot prvi Jugoslovčan so je spustil v specialni disciplini 400 m ovire pod magičnih 50 sekund. Z letošnjim rezultatom - 49,11 - je v samem vrhu in v najožjem krogu za uvrstitev v finale. Seveda pa moramo ob tem biti realni in ne pričakovati preveč, kajti potem bi bilo razočaranje preveliko. Rok se je s trenerjem Mirom Kocuvanom, ki ga bo tudi spremljal v Moskvi, dobro pripravil na olimpijski obračun. Postal je stabilen tekmovalac z močnimi živci in prav tu je njegov verjetno največji argument za dobro uvrstitev. Rok bo nastopil tudi v stafeti 4 x 400 m. Ob idealnem razpletu vseh olimpijskih dogodkov brez večjih presenečenj bi Rok po svoji kvaliteti moral nastopiti v finalu, kjer pa tudi ni brez možnosti...

Žal med olimpijci ni treh drugih celjskih športnikov, ki so upali, da bodo nastopili na svetovnem sejmu športa: atlet Numan Ukić si je zapravil vozovnico verjetno na Balkanskih igrah (samo peti), izpadel je sicer odlični judoist Marjan Fabjan, rokometni vratar Milovan Tomić pa je bil menda izigran... Skoda!

Kmalu bo zagorel olimpijski ogenj! Njegov plamen tokrat ne bo tako toplo sijoč, kot na prejšnjih olimpiadah. To pa naj ne vpliva na tiste, ki so se le odločili za srečanje mladih ljudi sveta! Pričakujemo ugodne vesti, saj se naši športniki nikoli niso vračali brez medalj in visokih uvrstitev.

TONE VRABL

TITO, ŠPORT IN CELJE

Znano je, da je bil tovariš Tito velik ljubitelj pravega športa, katerega je vse svoje življenje sam gojil, podpiral, razvijal in cenil. Od leta 1951 dalje je bil pokrovitelj kar 49. najvišjim tekmovanjem v devetnajstih športnih panogah. Prvič je bil pokrovitelj leta 1951 in to I. svetovnemu padalskemu prvenstvu na Bledu.

Mnoga tekmovanja v Jugoslaviji potekajo za Titov pokal. Leta 1954 so med drugim ustanovili jugoslovanski aerorally in prvi zmagovalac je bil Oton Zupancić iz Celja (podatki po knjigi). Leta 1959 sta ta prehodni pokal osvojila Celjana Mulej - Mirnik. To tekmovanje bo letos v Celju.

Titovo odlikovanje - Red zaslug za narod s srebrnimi žarki - je leta 1970 dobilo Atletsko društvo Kladivar! Med dobitniki Titovih odlikovanj je tudi več celjskih športnih delavcev.

Leta 1978 so celjski strelci osvojili prehodni pokal Maršala Tita v streljanju z malokalibrsko puško!

TV

VSE NE GRE POD STREHO PORTOROŠKIH SKLEPOV

V soboto je bil v prostorih TKS Celje razgovor med predstavniki KK Libela, TKS in ZTKO o problemih celjske košarke. Predstavniki TKS in ZTKO so se podrobno seznanili s trenutno situacijo v košarkaškem klubu Libela, še predvsem z razlogi prestopa Polanca in Pipana k ljubljanski Olimpiji. KK Libela ni bil prehodno nič informiran o tem transferu dveh ključnih košarkarjev in ni bilo nobenih predhodnih razgovorov o prestopu s kluboma.

Udeleženci razgovorov so tak postopek vsekakor obsodili, saj ni v skladu z novimi dokumenti o urejanju vrhunskega športa v naši republiki. Osrednja republiška košarkaška zveza Slovenije tudi v takšnih primerih, ko gre za ustanavljanje in potrditev košarkaških centrov v naši republiki in razvoja te igre, nima principielnih stališč in koncepta. V Celju so se dogovorili, da bo predstavnik celjske občine na problemski republiški konferenci SZDL izpostavil določena vprašanja glede razvoja vrhunskega športa v naši republiki, oblikah sodelovanja med klubi, dogovarjanja in sporazumevanja pri prehodih vrhunskih športnikov iz kluba v klub. Problematiko teh odnosov in razvoja košarke v celotni republiki pa bodo Celjani izpostavili tudi na ZTKOS in KZS.

Skratka / Celju so pričeli ukrepati takoj, da bi stvari postavili na pravo mesto, kajti vsega pa le ne moremo zagovarjati pod plaščem takozvanih »portoroških sklepov«. Na sestanku je bilo sprejetih več sklepov, ki bodo prispevali urejanju nekaterih odprtih vprašanj pri nadaljnjem razvoju košarke v našem mestu in občini.

K. JUG

zamejski Slovenci 5:1. Za tretje mesto je reprezentanca Slovenije premagala Železno Kaplo 2:0, v finalu pa trboveljski Rudar po ogorčeni borbi domači Gradbenik 2:1. Ob igrišču so tudi odkrili obeležje kot spomin na prvo tekmo na osvobojenem ozemlju. Slavnostni govornik je bil Milan Vendišnik, član štaba 4. operativne cone.

TV

VII. PRVENSTVO CELJA Z MK PUŠKO

Jutri popoldne (4. julij) se bo na Gričku pri Celju končalo VII. tradicionalno množično odprto prvenstvo Celja v streljanju z MK puško, ki ga prireja Občinska strelska zveza. Tekmovanje se je začelo v torek in je bilo vsak dan od 15. do 19. ure, jutri, zadnji dan, pa bo od devete do petnajste ure! Nastopijo lahko vsi, ki niso člani strelskih organizacij. Ob 15. uri bo razglasitev rezultatov, za najboljša pa so organizatorji pripravili lepe nagrade. Preizkusite svoje strelske sposobnosti!

TV

ŠESTI TURNIR MIKCU

Najboljši celjski in žalski šahisti so se pomerili že šestič na hitropoteznem turnirju Celja. Nastopilo je 16 šahistov. Zmagal je Matjaž Mikac, ki je zbral 12 in pol točke. Sledijo: Stane Pertinač 12, Tine Prislan 11,5, Janez Pešec 10 in pol, Marjan Črepan 10, Božo Stuel 9 in pol točke. S tem je končan prvi del tekmovanja za pokal Celja, kjer vodi po šestih turnirjih Mikac z 21 točkami pred Črepanom 20, Stuelom 19, Pertinačem 17, Francem Peščem 11, Bogadijem 9 točk itd.

DRUGI V PTUJU

V Vidmu pri Ptujju je bil večji meddruštveni hitropotezni turnir na katerem so sodelovali tu-

di šahisti Celja. Medtem, ko so lansko leto Celjani zmagali, so se morali tokrat zadovoljiti z drugim mestom. Zmagala je ekipa Maribora 39,5 točke pred Celjem 28,5, itd.

Za celjsko ekipo so igrali Ojstrež, Stuel, Pertinač in Mikac.

ČETVERKA NA PRVENSTVU

Na letošnjem republiškem mladinskem prvenstvu v šahu sodeluje v Kranju kar četverka iz Celja in Žalca. Iz Celja Tine Prislan, Matjaž Mikac in Božo Stuel ter iz Žalca Marjan Črepan. Vsaj dva celjska šahista se bosta potegovala za najvišji naslov in uvrstitev med najboljšo peterko.

ALBIN PLANINC MED CELJANI

Znani slovenski šahovski vele mojster Albin Planinc je tudi te dni obiskal najboljši celjske mladince in imel z njimi hendi-eko dvoboje v katerem je sicer zmagal, toda celjska mladina sta mu le odvzela dve točki. To je uspelo Matjažu Mikcu in Tinetu Prislanu.

PIONIRJI V REPREZENTANCI

Trije pionirji, nogometaši Kladivarja in Žalca, so sodelovali v republiški pionirski nogometni reprezentanci, ki je nastopila v Gornjem Milanovcu. To sta celjska nogometaša Rudi Škedi in Robert Gorjanc ter predstavnik Žalca Sami Verstovšek.

J. KUZMA

PONOVNO DRUGE V JUGOSLAVIJI

V Krškem so bile finalne tekme za letošnji ženski kegljaški moštveni naslov. V finalu so sodelovale kegljavke Reke, Celja, Konstruktorja in ekipe Avto-hrvaške.

Po zanimivem nastopu so celjske kegljavke ponovno osvojile drugo mesto, enako kot lansko leto, le s to razliko, da je bila Reka tokrat boljša samo za borih 14 kegljev. Reka 10.007, Celje pa 9993 kegljev! V celjski ekipi so kegljale:

Marinc 860, Urh 835, Bajde 833, Ludvik 827, Gobec 795 in Lesjak 771 kegljev.

TOKRAT DRUGI V SEŽANI

Na tretji dirki za republiško prvenstvo v kartingu so celjski tekmovalci AMD Šlander osvojili med moštvi drugo mesto!

Med posamezniki je ponovno presenetil izvrstni Aleš Pepel, ki je zmagal med mladinci, Matjaž Pečolar pa je bil tretji. V kategoriji do 100 ccm je Jure Bitenc osvojil drugo mesto, Alojz Prek pa šesto. Med najtežjimi vozili je bil tokrat najboljši celjski predstavnik Franc Kralj peti, medtem ko je Jakob Wolf osmi in Drago Bužan, zaradi diskvalifikacije dvajseti. Nastopil je še Stane Kristof, ki je bil sedemnajsti.

J. KUZMA

DOM UPOKOJENCEV CELJE

Jurčičeva 6

Komisija za delovna razmerja

Objavljamo prosta dela in naloge

vodje kuhinje

Pogoji: končana poklicna šola za kuharje in najmanj dve leti delovnih izkušenj.

LJUBNO OB SAVINJI

RIBIŠTVO KOT OKRAS

V ljubenski družini je 124 članov

Na posnetku je lep ribiški dom! Ta je uspeh večletnega, v glavnem prostovoljnega dela članov Ribiške družine na Ljubnem ob Savinji, ki je bila ustanovljena leta 1956 in ima trenutno 124 članov, od tega okoli 20 zunanjih. Trenutno vodi to prizadevno družino ALBIN ZAMERNIK, ki je sicer poslovodja v trgovini Mercator v centru Ljubnega.

Kakšno je vaše lovno območje?

A. ZAMERNIK: »V glavnem je to Savinja od Grušovelj do Logarske doline ter še deset različnih pritokov ali skupaj v dolžini 30 kilometrov.«

Soma verjetno ne lovite...

A. ZAMERNIK: »Ne, to ne, pri nas sta samo postrv in lipan pa nekaj amerikanek.«

Kako je z novim domom?

A. ZAMERNIK: »Tu je bila včasih stara žaga. Vse sku-

paj smo preuredili v prijeten dom. Imamo družabni prostor, pisarno, sobo za skladišče ribiškega orodja... V zgornjih prostorih načrtujemo urediti štiri sobe. Odprto imamo od 1. junija pa do konca septembra ob sobotah, nedeljah in praznikih, vendar samo vedno popoldne.«

Ostali načrti?

A. ZAMERNIK: »V bližnji Okonini je struga dolga dober kilometer. Obnovili in oživeli jo bomo, še letos.«

Okolje?

A. ZAMERNIK: »Vsako leto vse očistimo skupaj s šolo in krajevni skupnostmi Solčava, Luče in Ljubno. Dobro sodelujemo in dobro delamo!«

Krivolov?

A. ZAMERNIK: »Se pojavlja, zlasti v pritokih Savinje.«

Kakšno je zanimanje za ribolov med tujci, ki pride-

jo na oddih v vaše lepe kraje?

A. ZAMERNIK: »Med sezono izdajamo ribolovnice za turiste in priznati moram, da je po njih kar precejšnje popraševanje. Sicer pa po njih »posegajo« tudi domačini, saj drugače tu ni kaj dosti drugih možnosti za rekreacijo.«

Je vaš lep ribiški dom samo za vaše člane in ali boste druge slučajne nedeljske obiskovalce nagnali?

A. ZAMERNIK: »Ne, nobenega ne bomo nagnali, samo red zahtevamo. Sicer pa na očiščenem prostoru je vedno lepše, kot kje drugje, kajne?«

In še to: ta prijetna postojanka Ribiške družine Ljubno ob Savinji je malce naprej iz centra Ljubnega proti Logarski in to levo proti Savinji.

TONE VRABL

PRIJETNIH GOSTOV VESELA

Pri JEDERTI nad Žalcem imajo člani lovske družine Žalec svoj dom RINKA. Največ s prostovoljnim delom in pomočjo mnogih podjetij so zgradili prostorno dvorano, ki je izredno okusno urejena. V tem prostoru in seveda v prostorih starega doma imajo organizacije, društva in delovni kolektivi prijateljska srečanja z bolj ali manj bogatimi pogostitvami. Tovariš IVAN ROJC, predsednik LD Žalec bdi nad romantično idilo, ki je bila pridobljena z mnogo žulji, z lepim številom udarniških ur. Pri vsem je bila v ozračju melodija lovske pesmi:

– Mi smo lovci, zgodaj vstali...

Ob priliki tovariških srečanj, takih ali drugačnih praznovanj, sta nepogrešljiva zakonca DANICA in JOŽE JAZBEC. Danica je izvrstna kuharica, Jože manevrira pri šanku. Oba se dobro ujameta, če je treba, drug drugemu priskočita na pomoč. Da povemo še to: tudi oče Jazbec je strasten lovec, tak, kakršen je bil pokojni oče vedno dobrovoljne Danice.

D. KUMER

AMADEUS POROČA

Da ima potrošnik vedno najdaljši nos, že dolgo vemo. Jasen dokaz je podražitev določenih artiklov, ki pa jih tudi po podražitvi ni moč dobiti. Morda se bodo nosovi nekoliko skrajšali, ko bo zgrajena nova blagovnica v Celju. Vprašanje pa je, če se ob dosedanji organiziranosti celjskih trgovcev splača graditi blagovnico, saj je navsezadnje čisto vseeno, ali imamo eno ali deset slabo založenih trgovin?

Mejna rečica Sotla je močno vijugana in precej globoka

Foto: Sandi Uderman

ZANIMIVO BRANJE

Z BESO OKOLI SVETA

Jože Horvat: Nad brezni oceanov

Na 575 straneh pisatelj Jože Horvat opisuje, kako je s 15 metrov dolgo jadnico objadral svet. Po dnevih pripoveduje o veselih, napetih, romantičnih pa tudi žalostnih trenutkih 338 dni trajajoče plovbe v obliki ladijskega dnevnika. Opisuje, kako so ga od Kotora preko Sredozemskega morja do Gibraltarja bičale nevihte in kako je bila plovba preko Atlantika mirna. Dileme, v katerih so se znašli člani posadke (Horvatova žena, njun sin, domačin Vlado iz Pulja in

projektant jadrnice ing. Žika Pavlovič), posebno pa kapitan Jože Horvat, ko zaradi oddaljenosti od obale, bili so namreč sredi Tihega oceana, ni mogel ugotoviti, ali mu je zatajil kompas ali pa se je pokvaril sekstant. Kasneje so ugotovili, da zaradi variacije kompasa za celih 24° niso pripluli do željene točke, saj so zgrešili smer za 400 navtičnih milj.

Nato pisatelj pripoveduje o plovbi med otoki, kletmi in prodišči Indonezije. Opisuje dolgo ležanje na jugo-

slovanskem konzulatu v Djakarti, ko se mu je iz navadne praske, ki jo je dobil v ladjedelnici, kamor je dal jadrnico na klaso, zagnojila in zastrupila noga. Pripoveduje o peščenem viharju v Rdečem morju, prehod preko Sueškega prekopa v Sredozemsko morje. Občutke, ki so ga obdajali, ko je skoraj po enoletnem križarjenju po oceanih in morjih priplul skozi viharje, nevihte in brezveterje, s slabo opremljeno jadrnico »Beso« zopet v izhodiščno pristanišče Kotor in s tem ovrgetel dvome in preokrovanja tistih, ki so govorili, da takšen fizični in psihični napor lahko zdrži le človek z obale, ki pozna morje od malih nog.

Ker je knjiga »NAD BREZNI OCEANOV« razmeroma obsežna, seveda to ni povzetek celotne vsebine. Tu je navedenih le nekaj najbolj zanimivih trenutkov, v katerih se je znašla posadka Besa na svoji dolgi poti. V knjigi opisuje tudi vsa pristanišča in dežele, v katerih je pristala Besa.

Morda boste rekli, zakaj je dal Jože Horvat svoji jadrnici ime ravno Besa. To ni naključje. Besa pomeni v albanščini častna beseda, ki jo je Jože Horvat dal prijateljem, znancem in ne nazadnje tudi Jugoslaviji, da bo objadral svet. Te častne besede ni prelomil.

MATJAŽ GALJOT

OBČINSKO GASILSKO TEKMOVANJE V ŠKOFJI VASI

Občinska gasilska zveza Celje je v organizaciji GD Škofja vas pripravila tekmovanje članov, mladincev in veteranov.

Tekmovanje je bilo v soboto, 28. junija na prostoru konjeniškega kluba v Škofji vasi. Vodstvu tekmovanja se je prijavilo 30 desetin iz 19 gasilskih društev občine Celje. Tekmovali so v gasilsko-sportnih disciplinah, tako z vajo z motorno brizgalno, taktični vaji, štafeti in raznoterostih.

Rezultati:

Mladinci: 1. Prožinska vas, 2. Ljubečna, 3. Železarna Store itd.

Člani (do 30 let) program A: 1. Škofja vas, 2. Železarna Store, 3. Prožinska vas itd. Skupaj 9 desetin.

Člani (nad 30 let) program A: 1. EMO, 2. Škofja vas, 3. Železarna Store.

Člani (do 30 let) program B: 1. Prožinska vas, 2. Strmec, 3. Lopata. Skupaj 8 desetin.

Člani (nad 30 let) program B: 1. Cinkarna.

Veterani: 1. EMO, 2. Cinkarna.

Zmagovalnim desetinam so podelili pokale.

V. M.

RIBIŠKE

SOM – VELIKAN

Pertinačev Tone, je vojaški vojni invalid iz NOB, precej težko hodi, lažje in raje pa se vozi z mopedom ali fičkom. Tako mu nobena najmanj pa ribiška pot ni predolga.

Reka Sotla, naravna meja med Slovenijo in Hrvaško, je precej hribovita. Zato ob prostih dnevih ob njej ne manjka tudi članov RD Celje, Store itd. Dnevne ribolovnice so sorazmerno poceni, ulov pa zadovoljiv. Ko bo nared novo Vonaško jezero, se bo ribolov v tem kraju še povečal. K temu je treba prišteti še gostoljubnost Kozjancev in odlično virštajnsko vino, da o neomadeževanih naravnih lepota in novi asfaltni cesti niti ne govorimo.

Nedaleč od železniške postaje Kumrovec je Sotla kar precej globoka, ponekod celo do pet metrov. Tam se je ustavil ribič Pertinačev Tone s sinom, da bi poskusila ribiško srečo. Slišala sta namreč razne govorice o velikem so-

mu, ki kraljuje v tem revirju in se ne da ujeti.

Postajnemu načelniku je sicer že menda dvakrat prijel, vendar ga ni mogel niti ob pomoči službenega tovariša spraviti na breg. Še več! Namesto da bi ga onadva spravila na suho, je som po-

PIŠE:

SANDI UDERMAN

tegnil šefa postaje v reko, utrgal močni neulon in prav po kraljevsko odplaval.

Na tega soma sta se torej odpravila Tone in njegov sin.

Take ribiške, sicer pa resnične pravljice, so na Tone-ta kaj blagodejno vplivale. Ko je natikal 1 kg govejih jeter na prav posebej za to priložnost skovana trojčka, je v mislih že videl samega sebe, kako vleče iz reke zaljubljenega velikana.

Toda stvar, na prvi pogled kaj preprosta, bi se pozneje skoraj tragično končala. Zapiši som bi Toneta skoraj potegnil v reko. Zadnji hip je popustil milimetrski neulon, tako, da je velikan lahko zaplaval v globoko vodno kotanjo, odkoder ga ni mogel premakniti nikamor več.

Tone je pregovoril sina, da se je v kopalkah potopil do soma. Ko je prišel spet na gladino, je povedal, da je videl soma, ki mu iz gobca gleda dve kači. To seveda ni bilo res; sin je videl le močnejše somove brke, oziroma tipalke!

Osupli ribič je sinu spelel vel naj se potopi do velikana in ga skuša prijeti za škрге. Ker hrabrega pomočnika ni bilo takoj na gladini in so se začeli pojavljati zračni mehurčki, je Tone že hotel poklicati pomoč.

Tedaj se je sin le ves utrujen in zadihan pojavil na gladini in izdaval, da ribe ni mogel prijeti, saj ima glavo kot pločevinasti umivalnik.

Oče in sin sta ovila neulof okoli palice in s skupnim močmi potegnili iz vode otrgano vrstico.

Opisani som je po izjavi načelnika postaje Kumrovec in Tonetovega sina, dolga okoli dva metra, tehtal približno nad 60 kilogramov.

ZDRAVNIKI ZA VAS

Urejuje: dr. JOŽE ČETINA

TEŽAVE S KOŽO

Pred desetimi leti sem opazil med nogami belo, nekoliko luskasto pego, ki je občasno nekoliko srbeča. Približno pet let ni sem ničesar ukrepal, ko pa je ta pega postajala večja, sem šel k zdravniku in dobil skatlico nekega prozornega mazila, ki mi pa ni dosti pomagalo. Nekaj mesecev nato sem v Novem tedniku bral članek o kožni bolezni, ki jo povzroča mikroskopsko majhna živalica. Ugotovil sem, da imam zelo podobne težave, kot jih je opisoval članek. Izrezek iz časopisa sem nesel v lekarno, kjer sem kupil zdravilo na žvčplovni osnovi, ki jih je ta članek priporočal. Prodajalka pa mi je svetovala, naj vzamem še dve skatlici mazila Eura. S tem sem si 14 dni mazal celo telo in dnevno menjaval spodnje perilo. Uspeha ni bilo. Nato sem se začel mazati z mazilom na žvčplovni osnovi. Toda tudi to ni nič pomagalo. Sedaj se mi je ta kožna bolezen razširila že okoli vsega spojnega uda, koža na tem mestu pa je zelo občutljiva.

Zahvaljujem se vam za odgovor in vaš nasvet.

BORIS

Spoštovani tov. Boris!
Vaš opis bi se najbolj govoril za gljivično kožno bolezen, ki se rada pojavlja v predelih, kjer je koža nežnejša, občutljivejša,

izpostavljena znojenju in slabo dostopna zračenju. Po nepotrebnem ste zamudili prvih pet let. Ko vam zdravilo, ki ste ga dobili verjetno pri splošnem zdravniku, ni pomagalo, ste si po nekem članku v časopisu pravzaprav kar sami postavili diagnozo in skupaj s prodajalko v lekarni napravili načrt za zdravljenje. In to za bolezen, ki je najverjetneje sploh niste imeli, za srbečico.

Poljudni znanstveni članki v časopisu imajo namen, da bralca opozorijo na določen zdravstveni problem, nikakor pa ni pravilno niti pametno, da si bralci iz takih člankov sami postavijo diagnozo in izbirajo zdravila. V vašem slučaju je to samo zavleklo neprijetno, toda nenevarno kožno bolezen, v nekaterih drugih pa bi to lahko bilo tudi zelo nevarno. Medicina pač ni tako enostavna in včasih imajo popolnoma različne bolezni zelo podobno sliko.

Zato bom tudi vam moral svetovati isto kot v naši rubriki večinoma svetujem. Sele temeljit pregled pri dermatologu, zdravniku za kožne bolezni bo omogočil diagnozo in določil pravilno zdravljenje. To pa bo v vašem primeru lahko dolgotrajno, ker bolezen traja že deset let in do sedaj ni bila pravilno zdravljena.

SPECIALIST DERMATOLOG
dr. J. Arzenšek

60 LET ALBINA ŽIDANA

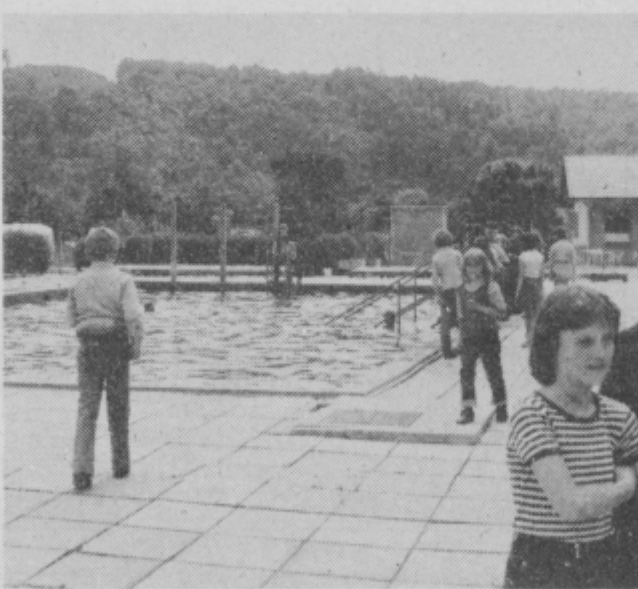
Pred dnevi je slavil 60-letnico življenja Albin Židan, ki je med drugim bil tudi ustanovitelj Nogometnega kluba Slavija iz Vrbja. Po končani kovinarski šoli se je zaposlil v EMO, kjer je med drugim bil tudi vodja izmene.

Med II. svetovno vojno je bil izseljen v Srbijo, po vojni pa se je vrnil v Celje ter se znova zaposlil v EMO. Stanuje v Celju. Pred-leti se je mojster Židan upokojil. Še vedno rad prihaja med svoje

prijatelje v Vrbje pri Žalcu. Vrbčenci mu želijo še mnogo zdravih in krepkih let!

J. GROBELNIK

PLAVAJO LE POGUMNI

Čeprav je po koledarju poletje že tu, vreme kljub temu ni najbolj naklonjeno kopalcem. Posebej tistim ne, ki se želijo okopati v »celinskih« bazenih. O tem priča tudi posnetek iz Podčetrka. V objektiv smo ujeli skupino osnovnošolcev, ki so prišli v Podčetrtek na šolski izlet. Večina šolarjev si je le ob strani ogledovala vodo v bazenu, zaplavalo pa je le nekaj najbolj pogumnih...

Foto:DS

MLADI BRIGADIRJI SO NAM PISALI

Javljamo se iz zvezne delovne akcije »Kozjansko 80«. V prvi izmeni dela pet brigad. Dve brigadi sta v naselju Bistrica ob Sotli, tri brigade pa v naselju Jože Perčič v Šentvidu pri Planini. V Bistrici ob Sotli so brigadirji iz Bihača in brigadirji iz Ljubljane. V našem naselju pa so MDB Toplički heroji iz Prokuplja, MDB Rado Čebular iz Slovenj Gradca in naša pionirska delovna brigada »Bratov Šarh« iz Maribora. Pionirsko brigado sestavlja 39 pionirjev in pionirk iz osnovnih šol mariborske občine (danes šest občin). Za odhod v brigado so izbrani najboljši pionirji. Tako so prišli v brigado učenci iz Lovrenca na Pohorju, Ruš, Slivnice, Hoč, Marjete in Starš na Dravskem polju, Šentilja, Jakobskega dola, Zg. Kungote in Maribora. Vodstvo v brigadi upravljajo brigadirji sami. V pomoč sta dva učitelja - mentorja.

Življenje v brigadi je v polnem razmahu, saj sta minila že dva tedna. Vemo, zakaj smo prišli na Kozjansko, ki se počasi razvija. Vemo, da je Kozjansko dalo v NOB velik krvni davek za našo svobodo. Zato smo prišli v brigado. Pa tudi zato, da spoznamo čim več krajev in dosti novih prijateljev.

Pridite nas obiskat, da vam bomo pripovedovali o čudovitem življenju v brigadi.

Brigadirski pozdrav!

NAPREJ V NOVE ZMAGE

PIONIRJI - BRIGADIRJI

ALKOHOL IN TEŽJA POŠKODBA

Nad polovico je pozelenel alkotest, ko so preizkusili voznika osebnega avtomobila DRAGA ŽNIDARJA, 25, iz Šmartnega v Rožni dolini, ko je zakrivil nesrečo v Brezovi. Med vožnjo po rahlem klancu navzdol, ga je na cestišču posutem z gramozom zaneslo v levo in se je prevrnil na travniku. Pri nesreči se je težje poškodovala sopotnica DANICA ŽNIDAR, 23, ki ima pretres možganov, poškodovano hrbtenico in desno ključnico.

BREZ ZAŠČITNIH ČELAD

Po Mariborski cesti v Celju se je peljal z motorjem ALES KOŠTOMAJ, 18, iz Celja. Pri hiši št. 181 ga je zaradi prehitre vožnje in neizkušenosti zaneslo na desni pločnik, po 5 metrih na travnati nasip, kjer se je motor obrnil za 180°, nato pa zdrsel po dva metra globoko kem nasipu. Z motorja je padla sopotnica DARJA RE-

BEK, 19, iz Celja, ki ima pretres možganov, zlomljeno lobanjo ter levo nadlahtnico. Motorist in sopotnica sta bila oba brez zaščitnih čelad. Ob zaključku redakcije smo prejeli vest, da je Darja Rebek umrla.

PREHITRO IN PO SREDINI

Iz Šoštanja proti Šmartnemu ob Paki je vozil z osebnim avtomobilom VOJKO MELANSEK, 25, iz Sokrnege. Ko je pripeljal v desni nepregledni ovinek v Skornem, je nasproti pripeljal avtobus, ki ga je vozil JOŽE PAVŠIČ, 45, iz Ljubljane. Ko je le-ta opazil, da vozi Melanšek po sredini, je skrenil v desno in trčil v zaščitno ograjo, pa tudi Melanšek je zaviral, takrat pa ga je zaneslo, tako da je z levim bokom trčil v sprednji del avtobusa. Voznik Melanšek, ki ni bil pripet z varnostnim pasom je padel iz avtomobila in se tako hudo poškodoval, da je kmalu po prevozu v bolnišnico umrl.

Komisija za delovna razmerja

TOZD VRANSKO

VABI

k sodelovanju delavce za naslednja delovna opravila in naloge

1. VODENJE KOMERCIJALNE SLUŽBE

POGOJ: pod 1. se zahteva višja šola komercialne smeri s 4-letnimi delovnimi izkušnjami na podobnem delu

Komisija za delovna razmerja

TOZD Zabukovica

VABI

k sodelovanju

1. 2 KV kleparja za EE Vrbje

2. 1 KV zidar pri zapolnjevanju SB Zabukovica

3. Snažilko poslovnih in ostalih prostorov TOZD Zabukovica

POGOJI: pod 1. in 2. se zahteva ustrezna poklicna šola z dvoletnimi delovnimi izkušnjami; pod 3. se zahteva nepopolna osnovna šola s 6 mesečnimi delovnimi izkušnjami.

Osební dohodki so v skladu s samoupravnim sporazumom o skupnih osnovah in merilih za razporeditev čistega dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke Sigme Žalec.

Podjetje ima ustrezne delovne prostore, zagotovljeno družbeno prehrano in ugodne prometne zveze do temeljnih organizacij.

Kandidati morajo imeti odslužen vojaški rok.

Pisne prijave o izpolnjevanju razpisnih pogojev z dokazili naj kandidati pošljejo v 10 dneh po objavi na naslov:

SIGMA ŽALEC, kadrovska služba - Pečnikova 1 - Žalec

»VIZ« ŠENTJUR TOZD OSNOVNA ŠOLA »FRANJA MALGAJA« ŠENTJUR PRI CELJU

razpisuje

prosta dela in naloge:

1. Učitelja biologije

PU ali P za nedoločen čas od 1. 9. 1980;

2. KV kuharice

za nedoločen čas od 1. 11. 1980.

Vloge sprejema svet osnovne šole »Franja Malgaja« Šentjur pri Celju v 15 dneh po objavi razpisa.

VATROSTALNA ZENICA TOZD »JESENICE« JESENICE

Komisija za delovna razmerja

objavlja

prosta dela oziroma naloge:

1. 5 KV zidarjev v DE Štoré

2. 5 NK delavcev v DE Štoré

(z možnostjo priužitve za profil industrijski zidar)

Pogoji:

1. poklicna šola gradbene smeri
2. osnovna šola

Vloge z dokazilom o strokovni izobrazbi naj kandidati pošljejo na naslov: Vatrostalna Zenica TOZD »JESENICE« Jesenice, Savska 6 v 15 dneh po objavi v Tedniku.

SIP ŠEMPETER

PONOVNO OBJAVLJA

prosta dela in naloge

ORGANIZIRANJE VARSTVA PRI DELU

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- varnostni inženir z najmanj 2 leti delovnih izkušenj oziroma višja ali visoka izobrazba strojne smeri z najmanj 5 let prakse strojne smeri in s strokovnim izpitom iz varstva pri delu.

Pisne prijave z dokazili o izobrazbi sprejema kadrovska služba SIP Šempeter 15 dni po objavi. Prijav z nepopolnimi dokumenti ne bomo upoštevali. O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem sprejemanju ponudb.

PROMETNE NESREČE

PADEL IZ AVTOMOBILA IN SE UBIL

Iz Virštanja proti Golobinju je vozil z osebnim avtomobilom MILAN LAPORNIK, 59, iz Dobrečec. Ko je pripeljal v Sela, ga je v desnem ovinku na spolzki cesti začelo zanašati. Najprej v levo, pa v desno, nato ponovno v levo, kjer je trčil v strmino ob cesti, od tu ga je odbilo na desno stran, v občestni jarek. Med zanašanjem sta iz avtomobila padla voznik in sopotnik, pri čemer se je Milan Lapornik tako hudo poškodoval, da je naslednje jutro umrl v celjski bolnišnici, njegov sopotnik pa ni utrpel poškodb.

VINJEN VOZNIK

Voznik osebnega avtomobila italijanske registracije DAVID MARUSSI, 29, iz Gorice je v Kapli zaradi vinjenosti zapeljal v levo ter

zaprl pot voznici osebnega avtomobila MARIJA SAJOVIC, 24, iz Vranskega, ki je pripeljala nasproti. Le-ta je v sprednjim delom trčila v desno bočno stran Marussijevga vozila, katerega je odbilo čez levi rob cestišča in je obstal ob drevesu. Voznik Marussi se je lažje poškodoval, škode pa je za 120.000 dinarjev. Oba voznika sta bila pripeta z varnostnim pasom.

PREHITRO PO MOKRI CESTI

Iz Velenja proti Sl. Gradcu je vozil z osebnim avtomobilom STANISLAV KNEZ, 33, iz Sl. Gradca. Ko je pripeljal v oster desni ovinek v Paki, ga je zaradi prehitre vožnje na spolzki cesti zaneslo na nasprotni vozni pas. Tu je trčil v osebni avtomobil, ki ga je vozil FRANC SARLAH, 46, iz Hrastnika. Pri čelnem trčenju se je težje poškodoval voznik Sarlah, lažje pa njegova sopotnica; škode na obeh vozilih je za 200.000 dinarjev.

M

OGLASI

PRODAM

FIAT 125 P letnik 79, karamboliran, ugodno prodam. Tel. 063 27-848.

PRODAM po zelo ugodni ceni in ohranjenosti: pletilni stroj – dvo-vrstni BRODER, hladilnik Zopas, pomivalno omarico, kuhinjsko mizo in peč na olje. Ogled od 15. ure dalje, Ristič Ljubiša, Trg Oktobrske revolucije 3/4 Celje.

BRAKO camp prikolico, dobro ohranjeno, ter ami 8 prodam po delih. Tel. 701-171.

ZASTAVO 101, letnik 73, neregistrirano, vozno, potrebno kloparskih popravil (blatniki, mas-ka, prag), prodam skupaj z rezervnimi deli. Ogled vsak dan od 16. ure dalje. Račević, Bezenškova ul. 29, Celje (Zg. Hudi-nja).

ZMRZOVALNO skrinjo ugodno prodam. Kukovič Tito, Miklošičeva 10, Celje.

KRAVO 7 mesecev brejo prodam. Zagrád 104, Celje.

NUJNO prodam Pioner Reciver SX 850, Pioner zvočnike HPM/60, 2 kom Dual gramofona 1225. Pajk Jože, Ložnica 11, Žalec.

POCENI prodam odlično ohranje-no, ročno izdelano spalnico iz jesenovega furnirja. Dvoršek, Otok 17, tel. 26-880.

KOSILNICO BČS in obračalnik SIP, dobro ohranjeno, prodam. Klinar Milan, Prožinska vas 36.

IZVRSTNO domače vino in visoko brejo kravo prodam. Lipuš Adolf, Zvodno 63 Celje. Dostop iz Selc.

ZASTAVO LUX 750, letnik 74, regi-striran do 21. 11. Ogled vsak dan, Videnšek Stanko (Minka), Zadobrova pri Škofji vasi.

KRAVO s teletom ali kravo z novim mlekom prodam. Zakrajšek, Vrba, Dobrna.

PARCELO v izmeri 20,5 a v Medlo-gu prodam. Ponudbe pod »UGODEN NAKUP«.

PARCELO 2 ha (vinograd, zidani-ca, travnata površina s sadnim drevjem) pod Lisco. Možnost razparceliranja. Inf. Namurs An-ton, Polana 40, Loka pri Zida-nem mostu ali Perpar Bojan, Štore 67.

LADO, dobro ohranjeno prodam. Ogled možen vsak dan v popoldanskem času. Predel 8, Šmarje pri Jelšah.

RAZZAGANA drva, bukve, ugodno prodam in dostavim. Šifra: »DO-STAVA«.

OB ČISTEM potoku stari mlin na-prodaj. Šifra: »LEPA NJIVA«.

ZARADI bolezni ugodno prodam vinograd s sadonosnikom, ure-jen vodovod in celoten gradbeni material za zidavo stanovanj-ske-vinogradniške hišice. Po-nudbe pod: »VINOGRAD«.

ZEMLJIŠČE, travnik 1,65 ha, sonč-na hribovita lega, prodam delno ali v celoti. Brezje pri Dobjem (Planina) oddaljeno 25 km iz Ce-lja. Tel. 23-458 od 16. ure dalje.

MOTOR APN 4, brez izpita, pro-dam. Svečak, Opekarniška 9 c, Celje.

PRIKOLICO, novo nosilnost 11 s priklopom za lažji traktor ali BČS. Mere 1,5 x 2 m prodam. Cena 5400 N din. Zupančič Ivan, Loke 28, Tabor.

SIMCO letnik 74, registrirano do septembra 80, spredaj karam-bolirano, prodam. Kokotec Du-šan, Bratov Kresnikov 19, Celje.

NOVA balkonska vrata 220 x 80 prodam. Gajšek Mirko, Grobel-no 30/a.

ŽENSKO kolo prodam. Marija Vaj-dič, Božičeva 3, (zraven ba-zena).

TOVORNI avtomobil Magirus 5 t, letnik 62 v voznom stanju. Pro-dam. Grobelnik, Gotovlje 114, Žalec.

SKOBELENI stroj domače izdelave tri operacije prodam. Blažič Ivan, Košnica 26, Celje.

PODKLETENO hišo na parceli 3/4 ha travnik – blizu Podčetr-tka, prodam, Prevolshek Anton, Bratov Dobrotinškov 32, Celje.

AVTO Viva 1300 L, l. 76, 4 vrata prodam. Tel. 063 724-052.

NOVO sedežno garnituro ugodno prodam. Ogled od 16. do 18. ure. Rogina Marica, Šaranovičeva 7 a, Celje.

FIAT 750 letnik 76, dobro ohran-jen, prodam. Urank, tel. 210-20 ali 737-201.

DVA rabljena soda 200 in 350 l prodam. Košec Anton, Ogorevc 2, Štore.

FIAT 750 prodam. Vodišek, Jurklo-ster 6.

VEČJO količino rabljene strešne opeke bobrovec in slemenjake prodam. Kolar Anton, Ivenca 5, Vojnik.

VW 1300 letnik 67, motor v okvari, registriran do januarja 81, pro-dam. Ponudbe pod: »W«.

FIAT 124, letnik 70, prodam. Tr-novlje 243, Gaje.

KUPIM

MOTOR za VW 1300, dobro ohran-jenega kupim. Ponudbe pod: »HROŠČ«.

STANOVANJA

DVOSOBNO stanovanje v Vojniku zamenjam za enako ali večje v Celju. Thaler Miro, Keršova 3, Vojnik.

MIDICINSKA sestra išče v Celju ali bližnji okolici garsonjero ali sobo s kopalnico. Kličite vsako soboto in nedeljo dopoldan 063 781-021.

ZAMENJAM lepo prostorno kom-fortno trisobno stanovanje s klasično kurjavo, za dvosobno komfortno stanovanje s central-no kurjavo v Celju, Vojniku ali v Laškem. Ponudbe pod: »CEN-TRALNA KURJAVA«.

DVO in polsobno (63 m²) komfort-no stanovanje v bloku na Hudi-nji zamenjam takoj za enako-vredno ali večje, po možnosti ob Savinji (Trubarjeva ul.) ali na Ložnici. Kot nagrado dajem brezplačno zidano garažo s ta-kojšnjim lastniškim prenosom. Ponudbe, ter vse ostale inf. pod šifro: »TAKOJ«.

ODDAM opremljeno sobo, kuhinjo in kopalnico dvema prijateljica-ma. Popovičeva 3a, (Selce).

ZAMENJAM pol hiše z drvarnico in uto na vrtu. Kočvarjeva 4b, Ce-lje. Inf. v nedeljo od 11. do 12. ure.

IŠČEM enodružinsko stanovanje po možnosti v Celju. Predplačilo za eno leto in 1000 din nagrade. Šifra: »NUJNO«.

IŠČEM sobo v centru Celja. Pod-goršek, Jenkova 5.

ZAPOSILITEV

UČENCE za avtokleparstvo in av-toličarstvo sprejemamo. Drev Martin, Drešinja vas 46 a, Pe-trovče.

RAZNO

NAJDITELJA denarnice prosim, da jo proti nagradi vrne. Marič, Slovenijaavto Celje.

TOVARNA AROM IN ETERIČNIH OLJ ETOL-IFF CELJE

Delavski svet razpisuje dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

1. VODJE SEKTORJA PROIZVODNJE 2. VODJE SEKTORJA SKUPNIH SLUŽB

Pogoji pod 1.
– diplomirani inženir kemijske ali živilske tehnologi-je, oziroma diplomirani inženir agronomije
– 5 let delovnih izkušenj
– aktivno znanje angleškega ali nemškega jezika
– moralno-politične kvalitete in pravičen odnos do samoupravljanja.

Pogoji pod 2.
– dipl. pravnik
– 5 let delovnih izkušenj na pravnih poslih
– aktivno znanje angleškega ali nemškega jezika
– moralno-politične kvalitete in pravičen odnos do samoupravljanja.

Kandidati naj vloge z življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo na naslov: Tovarna arom in eteričnih olj ETOL-IFF Celje, sektor skupnih služb, v 15 dneh od objave razpisa. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po pote-ku prijavnega roka.

»MIK« proizvodno podjetje Prebold n. sol. o., TOZD kovinar in mizarstvo n. sol. o. Prebold

Komisija za delovna razmerja OBJAVLJA prosta dela in naloge:

1. KLJUČAVNIČARJEV

Pogoj: PŠ kovinske stroke

2. KLEPARJEV

Pogoj: PŠ kleparske stroke

3. VARILCEV

Pogoj: varilski tečaj za obločno varjenje in varjenje v zaščitni atmosferi CO₂

4. MIZARJEV

Pogoj: PŠ mizarске stroke

5. POMOŽNIH DELAVCEV

za opravljanje ključavničarskih, kleparskih in mizar-skih del

Za vsa dela in naloge so zaželeni delovne izkušnje ter je predvideno poskusno delo treh mesecev. Delo združujemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na kadrovsko-spolšno službo DO »MIK« proiz-vodno podjetje Prebold.

KRIŽARJENJE PO ZAHODNEM IN VZHODNEM MEDITERANU

z motorno ladjo »DALMACIJA« – našim največjim plavajočim hotelom NOVOST: kombinacija ladja – letalo

Križarjenje št. 22

od 18. oktobra do 2. novembra 1980 – 16 dni, ladja/letalo (Zagreb) – ITALIJA (Genova), FRANCIJA (Nice), MONACO, ŠPANIJA (Barcelona, Palma de Mallorca, Valencia, Malaga, Granada), GIBRALTAR, MAROKO (Tanger, Casablanca, Rabat), KANARSKI OTOKI (Gran Canaria – Las Palmas), PORTULALSKA (Madeira, Lisbena) CENA od 18.900 din

Križarjenje št. 23

od 2. novembra do 18. novembra 1980 – 17 dni, letalo/ladja (Zagreb) – PORTUGALSKA (Lisbena, Madeira), KANARSKI OTOKI (Las Palmas), MAROKO (Casablanca, Rabat, Tanger), ŠPANIJA (Cadiz, Sevilla, Malaga, Granada, Melilla), GIBRALTAR, TUNIS (Kartagina), MALTA (La Valeta), Rijeka CENA od 19.600 din

Križarjenje št. 24

PO VZHODNEM MEDITERANU

16 dni, od 18. novembra do 3. decembra 1980 GRČIJA-EGIPT-IZRAEL-CIPER-TURČIJA CENA od 16.000 din

INFORMACIJE, PRIJAVE IN VPLAČILA v poslovalnici

SLAVNIK ZAGREB, Draškovičeva 44, telefon (041) 441-663 in 448-708

SLAVNIK Ljubljana GLOBTOUR Novo mesto

slavnik

DRAŽBENI OKLIC

Dne 7. julija 1980 bo ob 8. uri pri Temeljnem sodišču Celje, enoti v Žalcu v sobi št. 6/1

javna dražba dvoetažne stanovanjske hiše v Dobriši vasi št. 40

z 900 m² kmetijskega zemljišča. Cenilna vrednost znaša 358.376,00 din, kar je tudi izklicna cena, varščina pa znaša eno desetino izklicne cene, to je 35.837,00 din. Pogoji za prodajo in listine so na vpogled pri pisarni civilnega oddelka tega sodišča med uradnimi urami.

Temeljno sodišče Celje, enota v Žalcu dne 13. 6. 1980

Kmetijski šolski center Celje

RAZPIS

Na podlagi odločbe Republiškega komiteja za vzgojo in izobraževanje ter telesno kulturo, št.: 022-59/80 od 19. 6. 1980 za začetek dela in za delo izobraževanja poljedelsko-živilnorskega tehnika, objavljamo razpis za

vpis v 1. in 2. razred poljedelsko-živilnorske tehniške šole v šolskem letu 1980/81

Vpisni pogoji za 1. razred so:

- uspešno končani 8. razred osnovne šole z oceno iz tujega jezika
- zdravniško potrdilo o fizični in mentalni sposobnosti
- starost do 18 let
- veselje do poklica

V prvi razred bomo sprejeli 60 učencev

Vpisni pogoji za 2. razred so:

- uspešno končan 1. razred poljedelsko-živilnorske tehniške šole
- potrjen in ocenjen dnevnik praktičnega pouka za 120 ur počitniške prakse

Sprejeli bomo 30 učencev

Prijave z ustrezno dokumentacijo sprejemamo do 28. avgusta 1980.

»METKA« TEKSTILNA TOVARNA IN KONFEKCIJA CELJE, IPAVČEVA 22

OBJAVLJA prosta dela in naloge v TOZD Proizvodnja tkanin

1. servirec v pripravljalnici – 1 oseba
2. vlagatelj osnov – 4 osebe
3. električarska opravila – 2 osebi
4. polkvalificirani klepar – 1 oseba
5. pomožni delavec v barvarni X navitkov – 3 osebe
6. kosmatilec – 2 osebi
7. smodilec – 1 oseba
8. barvar X navitkov – 1 oseba
9. belilec – pralec – 1 oseba
10. tkalka – 4 osebe

Pogoji:

pod 1: zaželena je končana osemletka in fizična sposobnost opravljati težka dela. Delo je v dveh izmenah s poskusno dobo 3 mesece.

pod 2: zaželena je poklicna tekstilna šola ali druga ustrežna smer kovinarske stroke in 1 leto delovnih izkušenj. Delo je v treh izmenah s poskusno dobo 3 mesece.

pod 3: zahteva se poklicna šola elektro smeri in 2 leti delovnih izkušenj. Delo je v treh izmenah s poskusno dobo 3 mesece.

pod 4: zahteva se končana osemletka in 1 leto delovnih izkušenj kovinarske stroke. Delo je eno-izmensko s poskusno dobo 3 mesece.

pod 5: zaželena je končana osemletka in fizična sposobnost opravljati težka dela. Delo je v treh izmenah s poskusno dobo 3 mesece.

pod 6: zaželena je končana osemletka in 6 mesecev delovnih izkušenj. Delo je v treh izmenah s poskusno dobo 3 mesece.

pod 7: zaželena je končana osemletka in 1 leto delovnih izkušenj. Delo je v treh izmenah s poskusno dobo 3 mesece.

pod 8: zahteva se končana osemletka in 1 leto delovnih izkušenj. Delo je v treh izmenah s poskusno dobo 3 mesece.

pod 9: zahteva se končana osemletka in 1 leto delovnih izkušenj. Delo je v treh izmenah s poskusno dobo 3 mesece.

pod 10: zaželena je končana osemletka. Delo je v treh izmenah s poskusno dobo 3 mesece.

Za vsa našeta dela je predpogoj za zaposlitev, da je kandidat star 18 let.

Objava velja do zasedbe prostih del in nalog.

Prijave s potrebnimi dokazili pošljite na naslov »METKA« tekstilna tovarna in konfekcija Celje, Ipavčeva 22, splošno-kadrovskega sektorja.

TV SPORED

NEDELJA

2.20 POROČILA (Lj)
 2.25 VIKING VIKI, otroška nadaljevanka (Lj)
 3.50 UGRABLJEN, mladinska nadaljevanka (Lj)
 1.15 ČEZ TRI GORE: Pesmi jugoslovanskih narodov (Lj)
 1.45 D. Marković: ODPISANI, TV nadaljevanka (Lj)
 1.35 TV KAZIPOT (Lj)
 1.55 MOZAIK (Lj)
 2.00 KMETIJSKA ODDAJA (N. Sad)
 3.00 POROČILA (do 13.05) (Lj)
 5.55 POROČILA (Lj)
 5.00 RAZVOJ POPULARNE GLASBE (Lj)
 5.50 BALIJSKI PRINC, dokumentarna oddaja (Lj)
 1.40 ŠPORTNA POROČILA (Lj)
 1.45 SAMO ENKRAT ŽIVIŠ, ameriški film (Lj)
 9.10 RISANKA (Lj)
 9.15 CIKCAK (Lj)
 9.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
 9.30 TV DNEVNIK (Lj)
 9.55 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
 20.00 S. Janković-A. Isaković: TRENUTEK, TV nadaljevanka (Lj)
 0.45 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
 0.50 RAZDALJE IN BLIŽINE, dokumentarna oddaja (Lj)

21.20 V ZNAMENJU (Lj)
 21.35 RISANKA (Lj)
 21.40 PORTRETI: Marjetka Falk (za JRT) (Lj)
 21.55 ŠPORTNI PREGLED (Zgb)

Oddajniki II. TV mreže:

16.15 TV DNEVNIK (N. Sad)
 16.30 NEDELJSKO POPOLDNE (Zgb)
 19.30 TV DNEVNIK (N. Sad)
 20.00 GORE SVETA: Andi (Zgb II)
 21.00 VČERAJ, DANES, JUTRI (Zgb II)
 21.05 MCINTOSH, ameriški film (do 22.50) (Sa II)

PONEDELJEK

17.40 POROČILA (Lj)
 17.45 VRTEC NA OBISKU: Na sprejehu (Lj)
 18.00 BIOLOŠKE URE (izbor filmov z 11. Festivala znanstveno tehničnega filma) (Lj)
 18.35 OBZORNIK (Lj)
 18.45 MLADINSKA ODDAJA (Priština)
 19.10 RISANKA (Lj)
 19.20 CIKCAK (Lj)
 19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
 19.30 TV DNEVNIK (Lj)
 19.55 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
 20.00 M. Novković: UGRIZ, drama TV Beograd (Lj)
 21.00 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
 21.05 SODOBNIKI (Lj)
 21.35 V ZNAMENJU (Lj)
 21.50 MOZAIK KRATKEGA FILMA: Paul Jacobs in atomska bomba (Lj)

Oddajniki II. TV mreže:

17.40 TV DNEVNIK V MADŽARŠČINI (N. Sad)
 18.00 TV DNEVNIK (Bgd)
 18.15 DAN BORCA, otroška oddaja (Pr)
 18.30 SOLA ZA JUNAKE, otroška oddaja (Bgd)
 18.45 GLASBENA MEDIGRA (Lj II)
 19.00 ŠPORTNA ODDAJA (Bgd II)
 19.30 TV DNEVNIK (Zgb I)
 20.00 Niš: ZAKLJUČNI KONCERT JUGOSLOVANSKIH ZBOROVSKIH SLOVESNOSTI (Bgd I)
 21.00 IGRANI FILM (Bgd I)
 22.35 TV DNEVNIK (Zgb I)
 22.50 GLASBENA ODDAJA (do 23.20) (N. Sad)

TOREK

17.35 POROČILA (Lj)
 17.40 COLARGOL, otroška lutkovna nadaljevanka (Lj)
 17.55 GLASBA NARODOV: Tahiti (Lj)
 18.25 OBZORNIK (Lj)
 18.35 PO SLEDEH NAPREDKA (Lj)
 19.10 RISANKA (Lj)
 19.15 CIKCAK (Lj)
 19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
 19.30 TV DNEVNIK (Lj)
 19.55 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)

20.00 V ŽIVO: Zaposliti zaposlene (Lj)
 21.15 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
 21.20 Lanoux-Lorenzi: EMILE ZOLA, TV nadaljevanka (Lj)
 22.20 V ZNAMENJU (Lj)

Oddajniki II. TV mreže:

17.40 TV DNEVNIK V MADŽARŠČINI (N. Sad)
 18.00 TV DNEVNIK (Bgd)
 18.15 OTROŠKA ODDAJA (N. Sad)
 18.45 NARODNA GLASBA (N. Sad)
 19.30 TV DNEVNIK (Zgb II, Sa I)
 20.00 ZABAVNO GLASBENA ODDAJA (Sa II)
 21.00 VČERAJ, DANES, JUTRI (Zgb II)
 21.10 RDEČI PETELIN KIKIRIKA, dokumentarna oddaja (Zgb II)
 22.00 POEZIJA (do 22.30) (Sa II)

SREDA

17.40 POROČILA (Lj)
 17.45 UMETNOST NA JUGOSLOVANSKIH TLEH (Lj)
 18.10 FESTIVAL MLADINSKIH PEVSKIH ZBOROV V CELJU (Lj)
 18.40 OBZORNIK (Lj)
 18.55 NE PREZRITE (Lj)
 19.10 RISANKA (Lj)
 19.15 CIKCAK (Lj)
 19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
 19.30 TV DNEVNIK (Lj)
 19.55 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
 20.00 IGRE BREZ MEJA, reportaža o sodelujočem mestu (Bgd)
 20.05 Martina-Franca: IGRE BREZ MEJA - prenos (EVR-Bgd)
 21.30 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
 21.35 KARNEVAL V RIU, zabavno glasbena oddaja (Lj)
 22.05 V ZNAMENJU (Lj)

Oddajniki II. TV mreže:

17.40 TV DNEVNIK V MADŽARŠČINI (N. Sad)
 18.00 TV DNEVNIK (Bgd)
 18.15 PISANI SVET, oddaja TV Ljubljana (Zgb)
 18.45 ZABAVNA MEDIGRA (Sk)
 19.30 TV DNEVNIK (Zgb)
 20.00 TV DRAMA (Bgd II)
 21.15 VČERAJ, DANES, JUTRI (Zgb II)
 21.25 IZ ŠOLSKEGA SPOREDA... (Bgd II)
 21.55 RESNA GLASBA (do 22.55) (Zgb II)

ČETRTEK

17.50 POROČILA (Lj)
 17.55 TEHTNICA ZA NATANČNO TEHTANJE, nadaljevanka TV Bgd (Lj)
 18.25 OBZORNIK (Lj)
 18.35 NA SEDMI STEZI (Lj)
 19.10 RISANKA (Lj)
 19.15 CIKCAK (Lj)
 19.24 ZRNO DO ZRNA (Lj)
 19.30 TV DNEVNIK (Lj)

Plošče in kasete melodij, ki ste jih izbrali, so vam na voljo v prodajnih enotah KOVINOTEHNE - TOZD TEHNIČNA TRGOVINA Celje

LESTVICA ZABAVNIH MELODIJ:

1. JUGOSLAVIJA - DANILO ŽIVKOVIČ
2. STARI PRIJATELJ - TOMAŽ DOMICELJ
3. DRUŽE TITO, MI TI SE KUNEMO - ZDRAVKO ČOLIČ
4. LAGANA STVAR - RANI MRAZ
5. SAMO NAJJAČI OSTAJU - NECA FALK

KUPON

za lestvico zabavnih melodij

Glasujem za pesem _____

izvajalec _____

Ime, priimek, naslov _____

Nagrajenca: Renata Jazbec, Ilirka I, Škofja vas
 Lojzka Bele, Rečica ob Savinji 23

Pišite na naslov: Novi tednik - Radio Celje, Trg V. kongresa 3 a, Celje
 Lestvica domačih melodij je na sporedu vsak ponedeljek ob 17.15, lestvica zabavnih melodij pa vsako soboto ob 17.15.
 Vsakič nagrada mala plošča.

LESTVICA DOMAČIH MELODIJ:

1. POSTOJNSKA JAMA - SLAK
2. NA CELJSKEM GRADU - GRIŠKI KVINTET
3. STARI MLIN SAMEVA - OTTAVIO BRAJKO
4. STOL JE NAJVIŠJI VRH - AVSENIK
5. JUTRO V PLANINAH - DOVŽAN

KUPON

za lestvico domačih melodij

Glasujem za pesem _____

izvajalec _____

Ime, priimek, naslov _____

združeni dobri

HOTEL DOBRNA

prireja

vsak petek in soboto
 od 4. julija 1980 dalje
 od 20. do 24. ure
 ples.

Zabavali se boste s
 Perom Dimitrijevičem in ansamblom
 Slamnik.

Ob petkih so vam na
 izbiro jedi določenih
 narodnih kuhinj.

POIŠČITE V...MAVRICI

Na voljo so vam vsa čistilna sredstva za gospodinjstvo.
 Oglejte pa si tudi veliko izbiro disperzijskih barv.

kovinotehna
 tozd tehnična trgovina

RADIO CELJE

SPORED
OD 3. 7. DO 9. 7. 1980

Četrtek 3. 7.: 8.00 Poročila, 8.05 Dopoldan z vami (vmes ob 9.00 Poročila), 10.00 Zaključek sporeda, 15.30 Obvestila, 15.45 Zabavni globus, 16.00 Kronika, 16.15 Čestitke in pozdravi, 16.30 V četrtek za vas, 18.00 Zaključek sporeda.

Petek 4. 7.: NI ODDAJE

Sobota 5. 7.: 8.00 Poročila, 8.05 Dopoldan z vami, (vmes ob 9.00 Poročila), 9.30 Filmski sprejehi, 10.00 Zaključek sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, 17.15 Lestvica zabavnih melodij, 17.30 Kulturni feljton, 17.45 Zabavni globus, 18.00 Zaključek sporeda.

Nedelja 6. 7.: 10.00 Poročila, 10.10 Obvestila, 10.30 Predstavljamo vam, 10.45 Kekčevi prijatelji, 11.00 Joj, kam bi del? 11.15 Zabavni globus, 11.30 Kmetijska oddaja, 12.00 Čestitke in pozdravi, 13.05 Od melodije do melodije, 13.30 Literarna oddaja, 13.45 Iz domačih logov, 14.00 Zaključek sporeda.

Ponedeljek 7. 7.: 8.00 Poročila, 8.05 Športno dopoldne (vmes ob 9.00 Poročila), 10.00 Zaključek sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 16.30 Reportaža, 16.45 Zabavni globus, 17.00 Kronika, 17.45 Iz arhiva resne glasbe, 17.45 Vedri zvoki, 18.00 Zaključek sporeda.

Torek 8. 7.: 8.00 Poročila, 8.05 Dopoldne z vami (vmes ob 9.00 Poročila), 10.00 Zaključek sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 16.30 Reportaža, 16.45 Zabavni globus, 17.00 Kronika, 17.45 Iz arhiva resne glasbe, 17.45 Vedri zvoki, 18.00 Zaključek sporeda.

Sreda 9. 7.: 8.00 Poročila, 8.05 Dopoldan z vami (vmes ob 9.00 Poročila), 10.00 Zaključek sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 16.45 Zabavni globus, 17.00 Kronika, 17.15 Domači ansambli, 17.30 Aktualno, 17.45 Iz zakladnice zborovske glasbe, 18.00 Zaključek sporeda.

IZ SPOREDA

Četrtek, 3. julija ob 8.05 - DOPOLDNE Z VAMI: v oddaji bodo sodelovali predsednik PGD Vojnik Jurij Bojanović, poveljnik društva Avgust Čerenjak in predsednik sveta KS Vojnik Ivan Šetina, ki bodo govorili o 100-letnici vojniškega gasilskega društva. O športnem plakatu in njegovi funkciji bo spregovoril Grega Švab, prišli pa bodo tudi zastopniki Ribiške družine Šempester v Savinjski dolini, ki pripravljajo proslavo ob 25-letnici družine. Oddajo pripravlja Tone Vrblj.

Nedelja, 6. julija - Poslušalce bi opozorili, da se bomo danes vključili v program Radia Ljubljane že ob 9. uri, ko bomo iz Zadržnega doma Gotovlje prenašali osrednjo proslavo ob občinskem prazniku Občine Zalec.

Nedelja, 6. julija ob 11.00 - JOJ, KAM BI DEL: Tudi današnja oddaja sta pripravila člana SLG Celje Anica Kumrova in Bogomir Veras, naslov pa je Mali kriminalčki in ropar s pomladnimi težnjami. Pokrovitelj oddaje je OZD TEKO Celje.

Nedelja, 6. julija ob 13.30 - LITERARNA ODDAJA: Louis Adamič - Orel in korenine (odlomki). Vsako srečanje s pisateljem Louisom Adamičem je zanimivo. Posebno zaradi tega, ker je vse svoje življenje bival v Združenih državah Amerike a v koreninah je ostal na slovenski zemlji. Takšno je tudi njegovo pisanje v pričujoči knjigi, ki jo bomo v odlomku predstavili našim poslušalcem. Bral bo Janez Vedenik, literarno oddajo pa je pripravil Drago Medved.

IZ GRŠKE POPOTNE MALHE

VAŽNO JE – PRODATI

Na poti čez Peloponez smo doživeli gotovo najbolj zanimivo in simpatično srečanje. Za Grke sicer na splošno pravijo, da so gostoljubni in prijazni. V turističnih priročnikih preberete lahko še, da so zelo prijeteljski, živahni in da se radi zabavajo. Pogosto sežejo po svojih znanih pijačah, zlasti Ouzo (žgana pijača podobna mastiki) radi pijejo in včasih še svoj konjak Metaxo in seveda vino. Zanje da je značilna zvestoba prijateljstvu, spoštujejo obveznosti, ki jim jih nalaga že tradi-

hno vasico sredi Peloponeza, ko nam je po cesti nasproti primahal droben petdesetletnik v pisani grški narodni noši, z belimi hlačnimi nogavicami, belim krilcem in pisanim površnikom, culo čez ramo in zakrivljeno palico v roki. Prijazno se je režal in mahal. Seveda smo ustavili. Pošteni turisti smo bili in hoteli smo fotografijo zanimivega možaka. Pa smo kaj kmalu spoznali, da smo nasledili tipični turistični potegavščini. Noša in tekanje po cesti sta bila sestavni del vabe za kupce. Kajti možak nas je, kot bi mignil, zvlekel v svojo hišo, med številne razstavljene tkane, pletene, sešite in iztesane izdelke. Kaj vse ni imel v prodajni sobi – torbice, prte, pregrinjala, prelepe jopice, lesene spominke, kovane izdelke, izdelke iz krzna, celo slovito keramiko je imel. Morali smo posesti, izpiti kozarec vina, pojesti kosček rahatluka, potem pa se je začelo.

Prvič sem doživel zelo vsiljiv a hkrati izredno zanimiv in prisrčen način prodajanja raznorazne krame. Nismo imeli namena kupovati, pa se prijaznega vsiljiveža nikakor nismo mogli znebiti. Govoril je mešanico vsaj štirih jezikov hkrati in z razburjenim in zmedenim žlobudranjem nam je vsiljeval to in ono, hkrati pa razkazoval res lepo zbirko polaroidnih slik svojih »prijateljev« in celega sveta. Seveda so bili ti »prijatelji« prav tako naivni turisti kot mi, ki so nasledili prekanjenj ukanj. Vsa »roba« je bila »prima«. »No plastika«. »No sintetika«, je hitel dopovedovati. Mi pa smo se nesmrtno zabavali, ko smo pričeli barantati za cene. Ko

smo jih zbili že do polovice, je začel možak jokavo tožiti, razkazovati slike svoje družine in otrok, ki da jih mora prehranjevati.

Kaj bi? Kupili smo nekaj malenkosti in odšli naprej. Še dolgo smo se smejali sebi in staremu trgovcu. Takrat je tudi kasneje ob poti smo se prepričali, da je za Grke že sam užitek, ki ga ponuja trgovanje, domala vse, kar si želijo. Dobil sem vtis, da ni toliko pomembno, kaj bodo prodali. In tudi ne, za koliko bodo prodali. Tisto, kar jim je res v srcu, je že samo dejanje kupovanja in prodajanja. Nekaj prodati, to je cilj in osnovna želja, močnejša od prizadevanj, da bi stvar prodali po dobri ceni.

Cesta se je počasi odvila in že pred nočjo smo bili v enem najlepših grških turističnih mest – Nauplionu.

Prekanjeni trgovec sredi Peloponeza, nas je dobro ukanil

PIŠE:

**BRANKO
STAMEJČIČ**

8

cionalna gostoljubnost. So tudi zelo radovedni. Ko zaslišijo zvoke bozokija, jih radi zaščemijo podplati in zaplesajo tudi sredi ulice. Za vsako stvar si vzamejo veliko časa in prav zabavna je izvedenka ljudskega reka, ki sem jo prebral v turističnem priročniku in ki je pri nas poznamo v bistveno drugačni vsebini. Takole pravi: »Kar lahko danes storiš, stori. Če ne boš, boš pač isto naredil jutri.«

Seveda nobeno posploševanje ljudskih lastnosti ne vzdrži kritične presoje. Pa vendar se takemu opisu podoba poprečnega Grka (če kaj takšnega kot poprečni Grk sploh obstoja), zelo približuje. Le še ene lastnosti v turističnem priročniku niso opisali. To pa je strast za trgovanjem. Vsi Grki so trgovci. Če že po poklicu ne, pa prav gotovo po duši.

Vozili smo se skozi maj-

SARAJEVO 80: MDA POBRATENA MESTA

Mladi iz treh občin: Čuprije, Doboja in Celja so družno zavihali rokave na delovni akciji Pobratena mesta Sarajevo 80. Ze od leta 1972 odhajajo brigadirji na tovrstne delovne akcije, kjer se mladi iz različnih koncev naše domovine med seboj spoznavajo in izgrajujejo sebe in domovino. Iz vseh teh delovnih akcij se vračajo brigadirji Čuprije, Doboja in Celja s številnimi brigadirskimi priznanji in udarniški značkami.

Tako letos od 11. junija odmeva brigadirska pesem in žvenket krampov in lopat na delovni akciji Sarajevo 80. Mladi pripravljajo izkope za prečiščevanje odpadnih voda in delajo pri regulaciji reke Bosne in na cesti Krupac-Igman. Med 53 mladinkami in mladinci je tudi letos veliko tistih, ki so prvič oblekli brigadirsko uniformo.

ZLATKO MIŠKOVIČ

Ribiška družina Sempeter v Savinjski dolini slavi v letošnjem letu 25. letnico obstoja. Ob tej jubileju bo jutri, v petek 4. julija pripravila ob niku Preserje pri Braslovcah meddružinsko ribiško tekmovanje za prehodni pokal »Savinja«. Tek-

25 LET RD ŠEMPETER

movanje se bo začelo ob 7.30, končano pa bo ob 14.30 uri. Ob 14.30 bo svečana seja skupščine RD Sempeter v domu ribičev. Ob 15. uri pa osrednja proslava s podelitvijo priznanih prizadevnim članom zunanjim sodelavcem. Proslavi ob 25. letnici RD Sempeter bo ob ribniški Preserji tudi ribiški prireditev.

IN Vendar SE KOPAJO

Posnetek poln zavisti in skomin nam je v uredništvo prinesel naš sodelavec Tone Tavčar. Sliko je posnel v Novalji na otoku Pagu, kjer vreme še kar služi dopustnikom, ki jih je precej tudi s celjskega območja. Tako lovijo sončne žarke in si nabirajo novih moči, ko se bodo vrnili pod deževne oblake. Toda tudi tisti, ki smo ostali doma in vztrajamo z dežniki v rokah ne smemo izgubiti poguma. Še vedno je za dežjem posijalo sonce.

VPLIV POLNE LUNE

Že naši pradedje so trdili, da ima polna luna odločujoč vpliv na prijeme rib, zato je bolje, da se ribiči ne podajo na ribolov ob takem času. Lep dokaz take trditve je bil nočni ribolov članov RD Celje na najtežjo ribo roparico v soboto na Šmartinskem jezeru.

Izmed 114 tekmovalcev je bilo uspešnih le šest. Prvo mesto je zasedel Stane Ambrož, s smučem težkim do 1000 kg. Drugi je bil Franc Komerički, tretji pa Rudi Hlebec. Zmagovalci so prejeli spominske diplome.

Z enakim vzrokom ribje abstinence so se v nedeljo pritoževale članice RD Celje, ki so na Šmartinskem jezeru tekmoval v lovu na najtežjo ribo. Izmed 22 članic »zelene bratovščine« je konkuriralo za prva tri mesta le 9 članic. Prvo mesto je zasedla izkušena ribičinja Marija Slemenšek, drugo pa Dora Gruber.

Na sliki zmagovalki nedeljskega tekmovanja.

SANDI UDERMAN

**NOVI
tednik** **26**

NOVI TEDNIK – Glasilo občinskih organizacij SZDL Celje, Laško, Mozirje, Slovenske Konjice, Sentjur, Šmarje pri Jelšah in Zalec. Uredništvo: Celje, Trg V. kongresa 3 a, poštni predal 161. Naročnina in oglasi: Trg V. kongresa 3 a – Glavni urednik Novega tednika: Radia Celje Avgust Ribič. Odgovorni urednik Novega tednika Drago Medved, odgovorni urednik Radia Celje Branko Stamejčič. Redakcija: Marjela Agrež, Milan Božić, Jure Krašovec, Mateja Podjed, Milena Poklič-Brečko, Damjana Stamejčič, Zdenka Stopar, Mitja Umnik, Janez Vedenik, Tone Vrabl. Tehnični urednik Franjo Bogadi. Izhaja vsak četrtek. Izdaja ga ČGP Delo, Ljubljana. Rokopisov ne vračamo. Cena posamezne številke 6 din, celoletna naročnina 280 din, polletna 140 din. Za tujino je cena dvojna. Šte ziro računa: 50700-603-31198 – ČGP Delo Ljubljana TOZD Novi tednik Celje. – Telefon, oglasi in naročnina: 22-369, 23-105.